

Debreceni Egyetem

Vállalkozásfejlesztés
mesterképzési szak
(MSc) indítási kérelme

Debrecen, 2008.

**DEBRECENI EGYETEM
AGRÁRGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KAR**

**VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS
MESTERKÉPZÉSI SZAK
SZAKINDÍTÁSI KÉRELME**

Gazdaságtudományi képzési terület

Előterjesztő:

**Dr. Fésüs László egyetemi tanár, rektor
Debreceni Egyetem**

Az előterjesztést véleményezték:

**AVK Kari Tanács
DE Oktatási Bizottság
DE Szenátusa**

2008. július
Debrecen

Tartalomjegyzék

I.	Adatlap	4
	Sz enátus támogató javaslata	6
	A Vállalkozásfejlesztés mesterképzési szak képzési és kimeneti követelményei	7
II.	A szakindítási kérelem indoklása, a továbblépés körülményei A képzési kapacitás bemutatása	10
III.	A mesterképzési szak tanterve és a tantárgyi programok leírása A képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelés bemutatása	17
IV.	A képzés személyi feltételei	55
V.	A szakindítás kutatási és infrastrukturális feltételei	97
	Mellékletek	104

I. Adatlap

1. A kérelmező felsőoktatási intézmény **neve, címe:**

Debreceni Egyetem
4032 Debrecen Egyetem tér 1.

2. **Kari tagozódású** felsőoktatási intézmény esetén a **képzésért felelős kar** megnevezése

Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar

3. Az indítandó **mesterszak** megnevezése

Vállalkozásfejlesztés

4. Az oklevélben szereplő **szakképzettség** megnevezése

okleveles közgazdász vállalkozásfejlesztés szakon

5. Az indítani tervezett és oklevélben szerepeltetni kívánt **szakirány(ok)** megnevezése

Nem tervezzük akkreditált, az oklevélben szereplő szakirányokat.

6. Az indítani tervezett **képzési formák**

- teljes idejű, részidejű, székhelyen kívüli, távoktatás
- idegen nyelven is
- csak idegen nyelven

7. A **képzési idő**

- a **félévek**, valamint az oklevél megszerzéséhez szükséges **kreditek** száma
4 félév, minimum 120 kredit
- az összóraszám (összes hallgatói tanulmányi munkaidőn) belül a **tanórák** (kontaktórák) száma, *figyelemmel a hatályos Ftv. 33.§. (1) bekezdésére, amely a teljes idejű képzésnél félévenként legalább 300 tanórát határoz meg. (Ha a tervezett egyéb [esti, levelező tagozatos] képzési forma képzési ideje eltér a nappali tagozatos képzés idejétől, akkor – félévekben, tanórákban – azt is meg kell adni.)*
Minimum 1200 kontaktóra (50 perces tantermi órákkal számolva)

8. A **szak indításának tervezett időpontja** (figyelembe véve az engedélyezési eljárás időtartamát)

2009/2010-es tanév

9. A szakért felelős oktató megnevezése és aláírása

Dr. Nábrádi András egyetemi tanár, tanszékvezető

10. Dátum, és az intézmény felelős vezetőjének megnevezése és cégszerű aláírása

Debrecen, 2008. július 22.

.....
Prof. Dr. Fésüs László
rektor

11. Az adatlap mellékletei

- A Szenátus támogató javaslata (1. sz. melléklet)
- A mesterszak képzési és kimeneti követelményeit (KKK) tartalmazó leírás (2. sz. melléklet)

**DEBRECENI EGYETEM
REKTOR**

Rector Universitatis Debreceniensis

Rector of University of Debrecen

A Debreceni Egyetem Szenátusának

2008. április 10-én hozott 12. számú határozata

A Debreceni Egyetem Szenátusa a 2008. április 10-én hozott 12. számú határozatával, 57 igen, 1 nem és 3 tartózkodás szavazati eredménnyel támogatta a Debreceni Egyetem Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Karának Tanácsa által a **vállalkozásfejlesztés mesterképzési szak** indítására benyújtott előterjesztést.

Dr. Fésüs László
rektor

VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. **A mesterképzési szak megnevezése:** vállalkozásfejlesztés
2. **A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:**
 - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master, rövidítve: MSc)
 - szakképzettség: okleveles közgazdász vállalkozásfejlesztés szakon
 - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Master in Business Development
3. **Képzési terület:** gazdaságtudományok
4. **A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:**
 - 4.1 Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: gazdálkodás és menedzsment, valamint nemzetközi gazdálkodás alapképzési szakok.
 - 4.2 A bementhez a 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaságelemzés, a közszolgálati, a kereskedelem és marketing, az emberi erőforrások, a pénzügy és számvitel, a turizmus-vendéglátás, az üzleti szakoktató alapképzési szakok.
 - 4.3 A 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. **A képzési idő félévekben:** 4 félév
6. **A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 120 kredit
 - 6.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 25-35 kredit
 - 6.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 35-45 kredit
 - 6.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma: 25-35 kredit
 - 6.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit
 - 6.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 15 kredit
 - 6.6. A gyakorlati ismeretek aránya: legalább 30 %
7. **A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:**

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik nemzetközi összehasonlításban is versenyképes, korszerű és magas színvonalú elsajátított elméleti és módszertani ismeretanyag birtokában képesek a gazdálkodó szervezetek tevékenységének elemzésére és komplex fejlesztési feladatainak megoldására. Ugyanakkor a magas szintű vállalkozásfejlesztési (innovációs) elméleti és módszertani ismeretanyag, a mester szintű üzleti ismeretek, a tudatosan fejlesztett vezetői készségek és képességek birtokában a mesterszakon végzettek alkalmasak a hazai és a nemzetközi gazdasági élet különböző területein közép- és felsővezetői feladatok ellátására is. Megszerzett ismereteik alapján alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

a) *A mesterképzési szakon végzettek ismerik:*

 - a vállalkozások aktuális pozíciójának szakmailag megalapozott elemzéseken nyugvó értékelési módszereit a belső adottságok és külső környezeti sajátosságok figyelembevételével,

- a vállalkozások reális (piaci, pénzügyi, technikai-innovációs) versenyelőnyön nyugvó fejlődési (változási) pályájának meghatározását,
- a fejlesztés (változás) megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések elkészítési módjait,
- a fejlesztés (változás) megvalósítása érdekében szükséges projektvezetési ismeretanyagot,
- a fejlesztésben (változásban) érintettekkel történő szakszerű kommunikációs technikákat.

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:

- a vállalati gazdálkodás összefüggésrendszerének és kölcsönhatásainak felismerésére,
- a jövőbeli jövedelmezőségre ható tényezők mindenkori jelentőségük szerinti értékelésére,
- a gazdálkodás színvonalának feltérképezéséhez szükséges módszerek differenciált alkalmazására,
- a gazdálkodás fő kérdéseiben hiányos információk mellett is megbízható eligazodásra,
- a megismert vállalatfejlesztési innovatív módszerek kreatív módon történő alkalmazására,
- szakmailag megalapozott döntések meghozatalára,
- az üzleti kommunikációs és tárgyalási technikák aktív és hatékony alkalmazására,

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:

- problémafelismerő-képesség,
- kreativitás,
- döntéshozatali képesség,
- társadalmi és szociális érzékenység és felelősség,
- elkötelezettség a folyamatos szakmai-emberi fejlesztésére,
- együttműködési és feladatdelegálási képesség,

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:

8.1 Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapotó ismeretkörök: 25-35 kredit

vállalati stratégia, pénzügyi elemzés, vállalkozás-innováció, társadalmi és gazdasági előrejelzés, vállalkozások költségvetési kapcsolatai, kutatás-módszertan.

8.2 A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 35-45 kredit

projektvezetés, innováció-módszertan, vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák, vállalati döntéstámogató rendszerek, üzleti kommunikáció, innováció- és vállalkozásfejlesztési politika, vállalkozás és globalizáció, piaci stratégiák, szolgáltató vállalkozás.

8.3 A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei:

differenciált szakmai ismeretek: 25-35 kredit

vezetői gazdaságtan és -számvitel, üzleti tanácsadás, értékelemzési módszertan, speciális, a diplomamunkát elősegítő kurzusok.

diplomamunka : 15 kredit

9. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:

A diplomamunkához kapcsolódóan az intézményi tanterv határozza meg.

10. Idegennyelv-ismeret követelményei:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből legalább középfokú C típusú nyelvvizsga vagy egy élő idegen nyelvből államilag elismert legalább középfokú C típusú szaknyelvi nyelvvizsga vagy egy élő idegen nyelvből államilag elismert felsőfokú C típusú nyelvvizsga letétele, illetve ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

11. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A hallgatónak a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 30 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

- módszertani alapozó ismeretek: (matematika, statisztika) 8 kredit;
- elméleti-gazdaságtani alapozó ismeretek: (mikroökonómia, makroökonómia, pénzügytan) 10 kredit;
- egységes üzleti alapozó ismeretek: (marketing, gazdasági jog, vállalatgazdaságtan, számvitel, vállalati pénzügy) 12 kredit.

A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

II.
A szakindítási kérelem indoklása, a továbblépés körülményei
A képzési kapacitás bemutatása

(Legfeljebb 2-5 oldal terjedelemben)

1. A szak képzési és kutatási **előzményei** az intézményben. Intézményi képzési előzmények esetén az indítandó szak kimenetének és a **korábbi egyetemi végzettségi színvonalnak az összevetése, a megfelelés** konkrét bemutatása. (A korábbi egyetemi képzés tartalmával és kimeneti elvárásaival való összevetés.)

Debrecen felsőoktatásának gyökerei a 16. századig nyúlnak vissza: 1538-ban alapították a Debreceni Református Kollégiumot, amely századokon át a magyar oktatás és kultúra fejlesztésében, fenntartásában országosan kiemelkedő szerepet játszott. A 140 éves hagyományokra visszatekintő debreceni agrár- és gazdasági felsőoktatás története a Debreceni Felsőbb Gazdasági Tanintézettel, majd később a Debreceni M.KIR. Gazdasági Akadémiával kezdődött, amely - mint a debreceni agrárfelsőoktatás jogelőd intézménye - már a századfordulón zászlajára tűzte azt, hogy az "üzemtan, a közgazdaságtan, a gazdasági számvitel, a gazdasági közigazgatástan és jogismeret, valamint a kereskedelemtan" nélkülözhetetlen eszközök a szakemberek oktatásában. A korabeli feljegyzések szerint az üzemtan (benne a jószágrendezés, jószágkezelés, becsléstan), az agrárpolitika, gazdasági statisztika, gazdasági közigazgatástan és a jogismeret, az ügyvitel és a számvitel tananyaga tudományos és oktatási szempontból is megállta helyét, és kisebb nagyobb módosításokkal 1944-ig érvényben volt. A száznegyven éves múltira visszatekintő gazdasági képzés mindmáig erőssége az intézménynek.

Az Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar célja, hogy sokoldalúan képzett, elméleti és gyakorlati tudással rendelkező, kreatív gondolkodással felvértezett szakembereket képezzen ki az élelmiszergazdaság, a vidékfejlesztés és általában a gazdaság, a szakigazgatás, szolgáltatás, oktatás, kutatás területeire. Az elmúlt években a kar és vezetése rendkívül rugalmasan és dinamikusán reagált a társadalmi-gazdasági környezet változásaira, amit a hallgatói jelentkezések és létszám növekedése, a képzési profil szélesítése, a munkaerőpiaci igényekhez való alkalmazkodás, illetve az oktatás színvonalának megőrzése jellemez. Az elmúlt időszakban intézményünk oktatási-képzési rendszere jelentősen változott: új szakokat akkreditáltattunk, teljessé vált az ötlépcsős képzési struktúra. A Kar képzési struktúrája a következő:

FSz képzés: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező

BA képzés: Pénzügy - számvitel
Kereskedelem és marketing

BSc képzés: Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök
Informatikus és szakigazgatási agrármérnök

MA képzés: Számvitel
Emberi erőforrás tanácsadó

MSc képzés: Vidékfejlesztési agrármérnök
Vállalkozásfejlesztés (tervezet)

Szakirányú továbbképzés:
Vállalkozásmenedzsment
Humánmenedzser
Logisztika és szállítmányozási menedzser
Turizmus
Vidéki erőforrás szervező

Doktori (PhD) képzés:

Ebbe a struktúrába illeszkedik be a vállalkozásfejlesztés MSc szak, mely befogadja a BA és a BSc alapszakoknak, továbbá lehetőséget nyújt más, elsősorban mérnöki alapidomával rendelkezőknek ismereteik elmélyítésére.

A Karunk számos hazai és külföldi kapcsolattal rendelkezik. Sok hazai szervezettel, több tengerentúli, illetve európai felsőoktatási intézménnyel alakítottunk ki szoros szakmai együttműködést. Közös pályázataink voltak, illetve vannak a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatával, a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzattal, a Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, Hajdú-Bihar Megyei Agrárkamarával, rendezvényeket szerveztünk a Magyar Könyvvizsgáló Kamara Hajdú-Bihar megyei szervezetével, a Közgazdasági Társasággal és a Debreceni Akadémiai Bizottsággal. A Kar a szakirányú továbbképzés területén nemzetközi akkreditációval rendelkezik, tagja az International MBA Network on Agribusiness and Commerce hálózatnak. A hollandiai Wageningeni Egyetemmel szerződéses kapcsolatban áll kettős diploma (Double Degree Diploma) megszerzése területén, amelynek eredményeként gazdasági agrármérnök hallgatók mesterfokozatukat egyszerre két intézményben is abszolválhatják, Hollandiában „Management, Economics and Consumer Studies” szakon is.

Karunk oktató, kutató tevékenységébe a főállású oktatókon kívül gyakorló szakemberek is bekapcsolódnak, külföldi partnereink angol nyelven oktatott intenzív kurzusaikkal szélesítik hallgatóink ismeretanyagát.

Az ERASMUS program keretében évente 20-30 hallgatónk vehet részt külföldi részképzésben, a kettős diploma megszerzésére további 15 fő jelentkezhet.

Együttműködő partnerünk, a Közgazdaságtudományi Kar alapvető célja a graduális és posztgraduális felsőfokú gazdasági szakemberképzés, amely a régió közgazdasági szakember igényének kielégítését szolgálja, továbbá intenzív kutatási, fejlesztési tevékenység, amely hozzájárul a térség közgazdasági és üzleti szakmai tevékenységének fejlesztéséhez. E cél összhangban van az Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar célkitűzéseivel.

A Kar Doktori Iskolája, Ihrig Károly Gazdálkodás és Szervezéstudományok Doktori Iskola néven fejti ki tevékenységét. A doktori iskolában eddig 51 fő szerzett tudományos fokozatot.

2. Az új típusú szakon végzők iránti **regionális** és **országos igény** prognosztizálása, a **foglalkoztatási igény** lehetőség szerinti bemutatásával/dokumentálásával.

A gazdasági alapképzésben megszerzett tudás mellett a mérnöki tudásra is épülő, elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberek a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben értéknak számítanak. Az indítani tervezett szak piacképessége elsősorban abban rejlik, hogy nem a funkcionális területek számára, hanem a gazdálkodó szervezetek komplex értékelésére és fejlesztésére alkalmas szakemberek képzésére kerül sor. A szak további erőssége, hogy a vállalat alaptevékenységeire vonatkozó mérnöki alapképzéssel rendelkező szakemberek üzleti mesterszakon történő képzését is lehetővé teszi. Így ez a képzés a vállalkozások és a vállalatok tekintetében is egyfajta hiányt pótol a komplex elméleti és módszertani elemző és döntéshozó készségekkel rendelkező szakemberek kibocsátása révén.

A megszerzett tudás jól kamatoztatható gazdálkodó szervezetek vezetőjeként és alkalmazottjaként is. A vállalkozásfejlesztési és innovációs tudás jó alapot jelent ahhoz, hogy a hallgatók a végzettség megszerzését követően önállóan képesek legyenek a különböző

fejlesztési döntések előkészítésére és a döntések meghozatalára. Képesek továbbá projektek vezetésre és csapatban való alkotó együttműködésre.

A végzett szakemberek egyaránt alkalmasak a gazdálkodó szervezetek fokozatos megújítására és fejlesztésére, valamint a szükség szerinti nagyléptékű, innovatív átalakítására.

Az üzleti környezetben működő vállalati szervezetek nem csak az utóbbi időszakban, de az erre vonatkozó prognózisok szerint még előre láthatóan igen hosszú ideig gyorsan változó működési környezetben folytatják tevékenységüket. Ez a vállalatok részéről tudatos, vagyis szakmailag megalapozott változást, azaz fejlesztést tesz szükségessé. A vállalatoknak így nem csak funkcionális professzionistákra (pl. számvitel) vagy felsőbb szintű operatív vezetésre alkalmas szakemberekre (pl. MBA) van szükségük, hanem a szükséges jövőbeni fejlődési pályájukat meghatározni képes szakemberekre is. Ez az igény gyakorlatilag bármely méretű és tevékenységi kört folytató vállalat esetében fennáll, ezért a vállalkozásfejlesztési szakemberek iránti évenkénti országos igény néhány száz főre tehető.

A mesterszak célja olyan szakemberek képzése, akik nemzetközi összehasonlításban is versenyképes, korszerű és magas színvonalú elméleti és módszertani ismeretanyag birtokában képesek a gazdálkodó szervezetek tevékenységének elemzésére és komplex fejlesztési feladatainak megoldására. Ugyanakkor a magas szintű vállalkozásfejlesztési elméleti és módszertani ismeretanyag, a mesterszintű üzleti ismeretek, a tudatosan fejlesztett vezetői készségek és képességek birtokában a létesítendő mesterszakon végzettek alkalmasak a hazai és a nemzetközi gazdasági élet különböző területein közép- és felsővezetői feladatok ellátására is.

A megszerzett elméleti és módszertani tudás lehetővé teszi a végzett hallgatók számára a doktori képzésben való részvételt.

3. Az indítandó mesterszak hallgatóinak a **kutatás-fejlesztésre, illetve a doktori képzésre** történő **felkészítésének**, valamint a **doktori képzésre történő továbblépés** lehetőségének bemutatása.

Az indítandó mesterképzési szak hallgatóinak a kutatás-fejlesztési tevékenységre való ösztönzését, illetve a doktori képzésre való felkészítésüket, és ez utóbbira való bekerülési lehetőségüket a következő módon tervezzük elérni:

- A kutatásra és a doktori képzésre való felkészítést szolgálja a szakmai törzsanyag és a differenciált szakmai ismeretek egy része is. A képzés 2. félévében kötelező tárgyként tanulják a tudományos kutatás módszertani alapismereteit. Ez egyben a megfelelő színvonalú diplomamunka elkészítésében is segíti a hallgatókat. A mesterképzési szak kötelező tantárgyainak túlnyomó többsége elméleti-módszertani közelítésmóddal kerül oktatásra, ami szintén segíti a kiemelkedő képességű hallgatók PhD képzésbe való bekapcsolódását. A mesterszak témavezetői tudományos fokozattal rendelkeznek, és a dolgozat elkészítésének időtartama alatt személyesen rendelkezésre állnak, rendszeresen konzultálnak diákjaikkal. A diplomamunka leadási határideje a 4. szorgalmi időszak vége. Minden leadott munkát két opponens bírál el. A diplomamunkát záróvizsga keretében, szóban kell megvédeni. A záróvizsga tárgya a diplomamunka témája és az ahhoz kapcsolódó tárgyak ismeretanyaga, bírálója a záróvizsga bizottság.
- A doktori képzésre való előkészítést elsődlegesen a szakmai törzsanyag mellett kötelezően választható modulok valamint a differenciált szakmai ismeretek szolgálják. A differenciált szakmai ismeretek egy része elméleti irányultságú, és a doktori képzés megalapozására alkalmas szintű. A doktori képzésre való előkészítést szolgálja a megfelelő színvonalú szakdolgozat és a végzettséget igazoló oklevél (jó szint) megkövetelése és az annak megírásához nyújtott módszertani felkészítés. A doktori iskolánk által meghirdetett programok nagyon sok interdiszciplináris szakmai lehetőséget nyújtanak a Ph.D. fokozat megszerzésére, nem véletlen tehát, hogy más felsőoktatási intézményekben dolgozók is választják. A mesterszak elvégzésével a hallgatók alkalmasak lesznek a gyakorlatorientált, alkalmazott kutatások elvégzésére a vállalkozásoknál. Módszertani és elméleti felkészültségük lehetőséget ad arra, hogy szakmailag megalapozzák az irányított célirányos kutatásokat.
- A jelenlegi hagyományainkat folytatva továbbra is tanulmányi versenyeket szervezünk a hallgatók számára, elsősorban azokban a tantárgyakban, amelyek egyrészt a mesterszak záróvizsgatárgyai, másrészt pedig kiemelt PhD kutatási szakterületek. Ezek a versenyek egyben lehetővé teszik a tanult kutatás-módszertani ismeretek alkalmazását és a TDK-n való sikeres részvételt. Hallgatóinkat ösztönözzük a Tudományos Diákköri tevékenységben való részvételre. Karunkon hagyományosan őszi és tavaszi fordulóban rendezünk TDK versenyeket, amelyeknek komoly hagyománya alakult ki. Az utóbbi években az ezredforduló táján tapasztalható érdektelenségen túlléptünk és egyre sikeresebb TDK rendezvényeket szervezünk. Hallgatóink kiemelkedő sikerrel szerepelnek OTDK versenyeken is mind a közgazdaságtudomány, mind az agrárökonómia területén. Ennek is köszönhetően 2009-ben Debrecenben rendezhetjük meg az OTDK közgazdasági szekcióját.
- A kiemelkedő teljesítményt elért hallgatókat - ugyancsak folytatva a jelenlegi hagyományokat - demonstrátorként bevonjuk a tanszéki kutatási tevékenységekbe.

A mesterszak elsősorban Gazdálkodástudományi Doktori Iskolák (vagy ezzel ekvivalens Ph.D. programok) szakterületén történő tanulásra készíti elő a hallgatókat.

4. A kiemelkedő képességű hallgatók alkalmasságát figyelő, azt előmozdító, „**tehetség-gondozó**” tevékenység beépítésére vonatkozó elképzelések, ill. intézkedések bemutatása.

A kiemelkedő képességű és teljesítményű hallgatókkal való foglalkozás fontos eleme a képzésnek. A tehetséges hallgatók kiemelkedésének lehetőségét szolgálja:

- a tantárgyak, tantárgycsoportok, a törzs- és választható tárgyak anyagának problémaorientáltsága, sokirányú elméleti megalapozottsága, az ismereteket gyakorlatban alkalmazó készségek szisztematikus fejlesztési folyamata;
- az aktivizáló pedagógiai módszerek széleskörű alkalmazása, a hallgatók önálló feladatvégzése és a hallgatói munka rendszeres (évközi) tanári értékelése;
- a tutoriális jellegű oktatás, amely feltételezi és igényli a koordinátori-moderátori szerep erőteljes felvállalását a tanárok részéről;
- a gyakorlati szakemberek bevonása az oktatási tevékenysége;
- a szakdolgozat olyan témaválasztásának ösztönzése, amely egyúttal bekapcsolódást jelent az oktatásban résztvevő tanszékek kutatási projektjeibe;
- önálló tagozatok működtetése a Tudományos Diákköri Mozgalom keretein belül;
- külföldi tanulmányutak szervezése a Socrates/Erasmus, a Leonardo és a CEEPUS és más intézményi programok segítségével, amelyben a részvétel külön feltételhez kötött, de támogatott (DDD);
- az alkalmazási szintű idegen nyelvismeret fejlesztéséhez a tantárgyak egy részét, később egész képzést angol nyelven is meghirdetjük.

A kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatókat a fentiekén kívül ösztönözzük kiscsoportos tanulás keretében megszereshető többletismeretek elsajátítására – például többlet-tárgyak felvételi lehetőségének biztosítása révén. A tehetséggondozás szerves része a hallgatók tanulmányi versenydolgozatok (TDK) megírására, demonstrátori pályázatok beadására, valamint külföldi ösztöndíjak elnyerésére való ösztönzése is. A TDK-n elért eredmények jól reprezentálják az e területen mutatott aktivitásunkat. Az 2005-ös TDK-n (agrár és közgazdasági) 6 első, 3 második, 2 harmadik helyezést, valamint 3 különdíjat, 2007-ben 3 első, 4 második, 6 harmadik helyezést és 3 különdíjat értek el hallgatóink. A tehetségek számára biztosíthatók diák-szemináriumok (DETEP, Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Programja), kutató szemináriumok, szakkollégiumok (Tormay Béla Szakkollégium), kiemelt témavezetés – egyéni tutorálás, a legjobb diplomamunkák külön díjazása. A bármely hallgatónk számára elérhető tudományos diákköri munka mellett a Debreceni Egyetem, ezen belül az AVK hosszú évek óta működteti tehetséggondozási rendszerét. A tehetséggondozás az AVK-n Tormay Béla Szakkollégium keretén belül valósul meg, amelynek során a hallgatók támogató oktatók segítségével végzik tevékenységüket és havi rendszerességgel a széles látókört biztosítandóan különböző témákban akadémikusok előadásait hallgatják meg. A Szakkollégium olyan szervezett, központilag támogatott tehetséggondozási rendszer, mely lehetőséget nyújt a hallgatók számára, hogy szakterületükön, érdeklődési területükön belül többlet ismeretanyagot szerezzenek, valamint a hallgatói támogatási rendszer adta lehetőségek segítségével kutatómunkát végezzenek. A Tormay Béla Szakkollégium fontos céljának tekinti még a nyelvoktatást, és a különböző általános és szakirányú kurzusok által, olyan interdiszciplináris képzés létrehozását, amely széles látókörű, szakmailag felkészült szakemberek, kibocsátását teszi lehetővé.

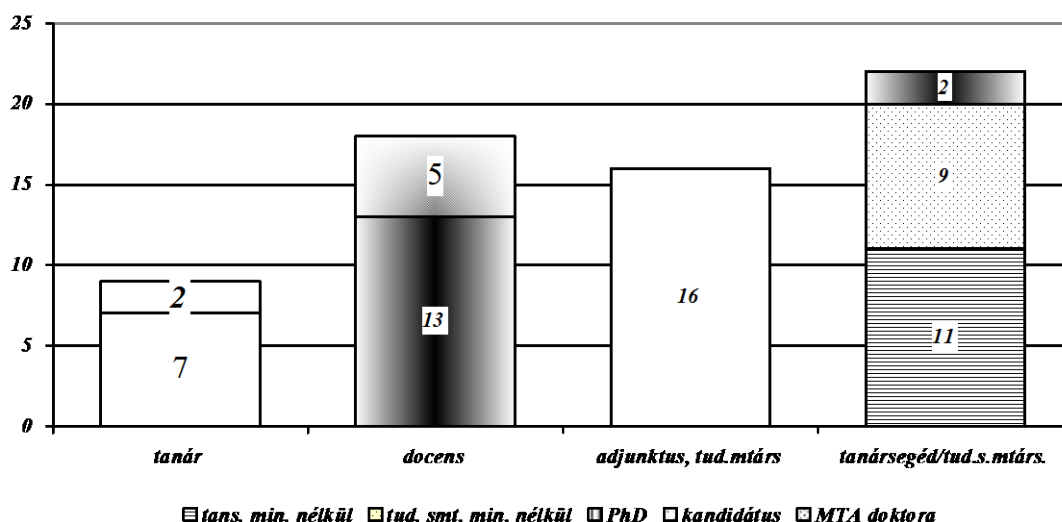
Nagy jelentőséggel bírnak az országos tanulmányi versenyek is, amelyek egyúttal az esetleges Ph.D. továbbtanulást is elősegítik. A legjobb hallgatók álláslehetőségeket is kaphatnak a kar vonzáskörzetében lévő cégektől, ezáltal segítjük a karriertervezésüket is. Kiemelt lehetőség tehetséges hallgatóink számára a Kar által évenként megszervezett európai uniós szakmai tanulmányúton, valamint a Wageningeni Egyetem és Karunk között fennálló megállapodás alapján a Double Degree programban való részvétel. Az alap- és mesterképzéshez hasonlóan

kidolgozás alatt áll a PhD képzés területén is a kettős PhD fokozat megszerzése a Debreceni Egyetem Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, a Wageningeni Egyetem, valamint a Genti Egyetem közös képzési programjában.

5. A felsőoktatási intézmény **képzési kapacitásának** bemutatása az érintett képzési területen, illetve szakon. A tervezett **hallgatói létszám** *képzési formánként* bemutatva.

Képzési kapacitás:

Az Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Karon 2007. augusztus 1-től 6 tanszéken folyik az oktatás-képzés. A főállású oktatók létszáma 55 fő, akik közül 2 fő az MTA doktora. A főállású kutatók létszáma 10 fő, akik tudományos munkatársként (1 fő), valamint tudományos segédmunkatársként (9 fő) segítik a Kar munkáját. Az oktatók-kutatók tudományos fokozat szerinti megoszlását az alábbi diagramm mutatja:

Mint ahogy az ábrából is jól látszik a Kar *oktatóinak* (55 fő) 80%-a tudományos fokozattal rendelkezik. A fokozattal rendelkezők elsősorban a gazdálkodás- és szervezéstudományok, közgazdasági tudományok, illetve mezőgazdaságtudományi fokozatokkal rendelkeznek, de megtalálható a társadalom- és természettudományi fokozattal bírók is. A Kar oktatóinak és kutatóinak több mint 90%-a teljes munkaidős, első helyen foglalkoztatott közalkalmazott. A bemutatottakon kívül a 6 fő professzor emeritusz segíti oktatási-kutatási tevékenységünket. Közülük négyen MTA doktora-, ketten pedig kandidátusi fokozattal rendelkeznek.

A szemináriumi, gyakorlati órák tartásába – kellő szakmai és módszertani felkészítés után – a nappalis Ph.D. hallgatókat is bevonjuk, ill. rendszeresen hívunk meg egy-egy előadás megtartására neves gyakorlati szakembereket is.

A szakon valamennyi alapozó és szakmai törzstárgy tantárgyfelelőse tudományos minősítéssel rendelkező, teljes munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazott. A karon és a szakon folyó oktatási tevékenység megfelelő színvonalát a tudományos fokozattal rendelkezők magas aránya is alátámasztja.

Az évfolyam szinten kötelező tárgyak csoportlétszámai előadásokon körülbelül 300 fő, gyakorlatokon 25-30 fő. A differenciált szakmai ismeretek tárgyain az átlagos csoportlétszám 20 fő. A mesterszakon oktatók száma 25 fő, akik átlagosan 6-7 szakdolgozat témavezetését végzik el. Az adott hallgatói létszám mellett rendelkezésre álló oktatói kapacitás tehát intenzív tanár-diák kapcsolatot tesz lehetővé.

(Az intézet, mint tudományos műhely bővebb kifejtése kutatási kapacitás, szakmai kapcsolatok stb. az V.1-es fejezetben található meg.)

Nyelvtanárok

A Kar alkalmazásában álló oktatók között nyelvtanárok nincsenek, az Agrár- és Műszaki Tudományok Centrumának Agrárszaknyelv Oktatási Központja, valamint a DE Idegennyelvi Központja többi szakhoz hasonlóan magas szinten biztosítja az idegen nyelvi oktatás feltételeit.

A nyelvtanárok döntő többsége az Idegennyelvi Központban, a 2007-ben akkreditált DEXAM Nyelvvizsga Központ, valamint a Zöld Út Nyelvvizsga Központ munkájában részt vesz. Ezáltal biztosított, hogy a nyelvet tanuló hallgatók nyelvtanulása magas szinten valósuljon meg, és a kimenet szempontjából a sikeres nyelvvizsga megszerzése is támogatott. A hallgatók számára angol, német, orosz nyelven biztosított a gazdasági szaknyelv elsajátítása.

A hallgatói igényeket tekintve a 2006-os és a 2007-es BSc/BA felvételi jelentkezési statisztikák alapján elmondható, hogy az Észak-Alföldi Régióban a Debreceni Egyetem Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar Vállalkozásfejlesztés mesterképzési szakra előre láthatólag nappali és levelező képzésre, a képzési helyeket is figyelembe véve 100 fő prognosztizálható.

III.

**A mesterképzési szak tanterve és a tantárgyi programok leírása
A képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelés bemutatása**

1. A szak tantervét **táblázatban összefoglaló**, krediteket is megadó, **óra és vizsgaterv**
- Ha vannak **szakirányok**, azok bemutatása, **kredit-tartalommal** is.
 - Az **idegen nyelven** folyó képzés tantervi táblázatát, a tantárgyak leírását a tervezett *idegen nyelven is* mellékelni kell.

Amennyiben az idegen nyelven folyó képzés tanterve nem azonos a magyar nyelvű képzésével, úgy *az eltéréseket részletesen be kell mutatni*.

A Vállalkozásfejlesztés mesterképzési szak tantervét a 1.sz. táblázat mutatja be, a képzés teljes időtartamára vonatkozóan.

A 3. félévben a tantárgyi program csak választható differenciált ismereteket adó tárgyakat tartalmaz, ami lehetővé teszi a hallgatók számára, hogy egy teljes félévet külföldi egyetemen tölthessenek anélkül, hogy ez akadályozná a szak kötelező (alapozó és szakmai törzstárgyak) tárgyainak itthoni teljesítését.

A szak keretében meghirdetett választható, differenciált ismereteket adó tárgyak, amelyekből legalább 15 kreditértékű tárgyat kell teljesítenie a hallgatónak.

- Kisvállalkozás-fejlesztési politika
- Vezetői számvitel
- Üzleti tanácsadás
- Vezetés és szervezés
- Számviteli beszámolók
- Látens változós modellek
- Döntésemélet

Ezen túlmenően a hallgatók felvehetnek választható tárgyat a Kar más mesterszakjain meghirdetett választható tárgyak közül is.

VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS MESTERSZAK

1.sz. táblázat

A Vállalkozásfejlesztés mesterszak tantervi táblázata								
Tantárgyak	I. félév		II. félév		III. félév		IV. félév	
	óra/hét	kr.	óra/hét	kr.	óra/hét	kr.	óra/hét	kr.
Alapozó és szakmai törzstárgyak								
alapozó tárgyak								
Vállalati stratégia	2+2	5						
Vállalkozás-innováció	2+2	5						
Pénzügyi elemzés	2+2	5						
Társadalmi és gazdasági előrejelzés	2+2	5						
Üzleti közgazdaságtan	2+2	5						
Kutatás-módszertani szeminárium			1+1	3				
Társasági jog (időben választható; I. vagy II. félév)	2+2	5						
szakmai törzstárgyak								
Projektvezetés			2+2	5				
Marketing stratégia							2+2	5
Innováció-módszertan			2+2	5				
Vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák			2+2	5				
Vállalati döntéstámogató rendszerek			2+2	5				
Üzleti kommunikáció			0+4	4				
Vállalkozásfejlesztési politika							2+2	5
A szolgáltató vállalkozás			2+2	5				
Vállalkozás és a globális piac							4+0	4
Differenciált szakmai ismeretek								
Kisvállalkozás-fejlesztési politika					2+2	4		
Vezetői számvitel					2+2	5		
Üzleti tanácsadás					2+2	4		
Vezetés és szervezés					2+2	5		
Számviteli beszámolók (időben választható; I. vagy II. félév)			2+2	5				
Látens változós modellek					2+2	4		
Döntésmélelet					2+2	5		
Szabadon választható tárgyak (a Kar más mesterszakai által meghirdetett tárgyak)		4-5		4-5		15		
Szakszeminárium-szakedolgozat								15

A táblázat féléves bontásban tartalmazza a szak tárgyait, feltüntetve a heti óraszámot (50 perces tantermi órákkal számolva), ahol az első szám az előadás, a második szám a gyakorlat (szeminárium) heti óraszámát jelöli.

Eltételezve az Üzleti kommunikáció és a Kutatás-módszertani szeminárium tárgyaktól, a hallgatói teljesítés értékelése minden esetben félévközi munkát és a félévet követő vizsgát is egyaránt magában foglal. Az Üzleti kommunikáció és a Kutatás-módszertani szeminárium tárgyak egyrészt jellegükből adódóan, másrészt az oktatási céljukból adódóan gyakorlati jeggyel, illetve aláírással zárulnak.

Ugyanakkor a többi tárgy mindegyikének esetében a hallgatói teljesítés értékelése a szorgalmi időszakot követő vizsgaidőszakban letett vizsgát is magában foglalja. Minthogy mindegyik ilyen tárgy kapcsán egyaránt fontosnak tartjuk mind az elméleti-módszertani felkészültséget, mind az alkalmazási készség kialakulását, ezért ezeknek a tárgyaknak az esetében egységes elvi alapokon álló értékelési módszert (vizsgatervet) alkalmazunk.

2. Tantárgyi programok

Az egyes **tantárgyak** keretében elsajátítandó ismeretanyag rövid, (néhány soros) **leírása**, valamint minden tantárgyhoz a **tantárgyfelelős**, az előtanulmányi feltételek, a kredit feltüntetése, és a **3-5** legfontosabbnak ítélt kötelező, illetve ajánlott **irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása.

TANTÁRGYI TEMATIKÁK

<p>Vállalati stratégia (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Nábrádi András egyetemi tanár Közreműködő: Dr. Nagy Adrián Szilárd, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A rövidtávú tervezéstől a stratégiai menedzsmentig – a tervezés evolúciója • A stratégiaalkotás paradigmái: <ul style="list-style-type: none"> - a Harvardi iskola - folyamatközpontú stratégiaalkotás - M. Porter versenysztratégiai – globális stratégiák – stratégiák az Internet korszakban - Az alapvető képességekre épülő stratégiák • A stratégiaalkotás kiindulópontja: - fókuszálás <ul style="list-style-type: none"> - tulajdonosi érték (shareholder value) – az értékháló - az érdekcsoportok elvárásai (stakeholder value) - fogyasztói érték (customer value) - a vállalatok társadalmi felelőssége • Sokszínűség a stratégia-elméletekben, H. Mintzberg stratégiai iskolái • Stratégiaalkotás a globalizáció és az Internet korszakban <p>A felsorolt témakörök esettanulmányokon keresztül kerülnek megvitatásra a szemináriumi foglalkozásokon</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mészáros Tamás (2002) <i>A stratégia jövője – a jövő stratégiája</i> AULA, Budapest - Henry Mintzberg-Bruce Ahlstrand-Joseph Lampel (2005) <i>Stratégiai szafari, - Útbaigazítás stratégiai menedzsmentben.</i> HVG Kiadó, Budapest - Porter, M.E. (2001) Strategy and the Internet. In: <i>Harvard Business Review</i>. March 2001 pp 63-79 - Salamonné Huszty Anna (2000) <i>Jövőkép és stratégiaalkotás</i> Kossuth Kiadó, Budapest - Szabó Katalin-Hámori Balázs (2006) <i>Információgazdaság.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest - Nábrádi A.- Edward Majewski-George Robertson (2006): Business Plan. Handbook for the International Program in MBA Agribusiness Management under auspices of the International MBA Board. © MBA in Agribusiness Management, Warsaw University of Life Science, Poland. 1-61.p. Electronic version: www.agrimba.sggw.waw.pl (©2007) - Fred R. David (2007): Strategic Management, Concept and Cases, Eleventh Edition, Pearson Prentice Hall Education LTD. ISBN 0-13-127675-1. 	

<p>Vállalkozás-innováció (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Berde Csaba, egyetemi tanár Közreműködő: Dr. Gályász József, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az innováció fogalomköreinek és törvényszerűségeinek megismerése után a hallgató felismeri az innováció megjelenési formáit. Alapvető jellemzőik alapján pozicionálni tudja azokat. Meghatározza lefutásuk jellemzőit, pontosítja az ehhez szükséges fő feltételeket. - A termék- és szolgáltatás-innováció ismereteinek elsajátítását követően a hallgató a termék- illetve a szolgáltatás-fejlesztés terén meg tudja határozni a K+F lehetséges és célszerű elmozdulási irányait. Definiálja az elvégzendő feladatokat. Képes a végrehajtás irányítására. - A folyamat-innováció ismereteinek birtokában a hallgató be tudja határolni a gyakorlati esetek stratégiai jelentőségét és súlyát. A technológiafejlesztésben és a beruházások témaköreiben szert tesz a legkorszerűbb ismeretekre. Megismeri a csúcstechnológiák gazdasági jellemzőit. - A menedzsment (irányítási) funkciók innovációs feladatait megismerve képes lesz a végrehajtás irányítására. - A vállalkozások innovációs képességének alappillére a megfelelő tudásbázis biztosítása. A hallgató tudni fogja, mely képességek, készségek szükségesek az innovatív vállalkozás megteremtéséhez a szervezet és az egyén szintjén. - Az innovációs folyamatok tervezési ismereteinek birtokában a hallgató olyan komplex tudással fog rendelkezni, amely a gyakorlatban is lehetővé teszi számára a metodika alkalmazását. - Az innováció finanszírozási megoldásait alkalmazói szinten sajátítja el a hallgató. 	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iványi Attila Szilárd – Hoffer Ilona (2004) <i>Innovációs folyamatok menedzsmentje</i>. Aula kiadó, Budapest - Dr. Pakucs János - Dr. Papanek Gábor szerk. (2006.) <i>Az innovációs folyamatok tervezése</i>. Magyar Innovációs Szövetség, Budapest - Pataki Béla (2005.) <i>A technológia menedzselése</i>. Typotex Kiadó, Budapest - Szakály Dezső (2002) <i>Innováció – és technológia-menedzsment I. – II.</i> Bíbor Kiadó, Miskolc - John Howells (2005) <i>The management of innovation&technology</i>. SAGE Publications, London 	

<p>Pénzügyi elemzés (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Tarnóczy Tibor, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Fenyves Veronika, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel, de a BA/BSc képzésből szükséges a vállalati pénzügy ismeretkörből 5 kreditérték.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A mérleg, az eredmény-kimutatás, a pénzáramlási jelentés és a tulajdonosi részesedésben történő változásokról szóló jelentések, mint a legfontosabb pénzügyi kimutatások, ezek tartalma és kapcsolatrendszerük a vezetői döntések rendszerében. - A hazai és a nemzetközi szakirodalomban, valamint a gyakorlatban alkalmazott pénzügyi viszonyszámok csoportosítási formái. - A különböző pénzügyi mutatószámok számítási módja és a viszonyszámok lehetséges változatai, a ráták mögött meghúzódó információk és összefüggése. - Az értékközpontú teljesítménymérés. A számviteli mutatók kritikája. Az economic value added (EVA), a cash flow return on investment (CFROI), a shareholder value added (SVA) és a market value added (MVA) mutatók. - A vállalatminősítéseknél alkalmazható többváltozós matematikai-statisztikai módszerek gyakorlati alkalmazása. - A viszonyszámokon alapuló csődelőrejelzés hazai és nemzetközi vonatkozásai. <p>A fenti ismeretkörök elsajátítása után a hallgatók képesek lesznek gazdálkodó egységek pénzügyi teljesítményének több szempontú megítélésére. A vállalkozások pénzügyi döntéseinek megalapozottabb előkészítésére.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virág Miklós (2004) <i>Pénzügyi elemzés, csődelőrejelzés</i>. AULA Kiadó, Budapest, - Erich Helfer (2002) <i>Technics of Financial Analysis</i>. 11th ed. Irwin Homewood Inc. Boston - Becker - Turner – Varsányi – Virág (2005) <i>Értékvezérelt stratégiák. A pénzügyi teljesítmény értékvezérelt menedzsmentje</i>. Akadémia Kiadó, Budapest - Virág Miklós (2004) <i>Financial analysis, bankruptcy prediction</i>. Pallas, Budapest 	

<p>Társadalmi és gazdasági előrejelzés (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Kuti István, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Gáthy Andrea, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A tárgyat teljesítő hallgatók elméleti-módszertani ismereteket és jártasságot szereznek különböző típusú társadalmi-gazdasági előrejelzések készítésében és gyakorlati alkalmazásában. Fejlődik a hallgatók jövőorientáltsága és kreativitása, valamint a korszerű informatikai eljárások jövőkutatási alkalmazásának képessége. Előrejelzési és kommunikációs képességük fejlődésének eredményeként alkalmassá válnak a stakeholder szerepkör betöltésére participatív előrejelzések készítése során. A társadalmi-szociális és gazdasági előrejelzés elméleti-módszertani kérdései. A jövő lehetséges társadalmi modelljei és a gazdaság alternatív jövői. Információs társadalom, tudásalapú társadalom és az EU. A munkára alkalmasságot és az alkalmazhatóságot szolgáló regionális szakmai vizsgaközpont hálózat létrehozhatósága és szerepe a hazai tudásalapú gazdaságban. Az Internet mint tudásbázis, online elemzési és előrejelzési eljárások. Hazai makrogazdasági előrejelzések, jövőváltozatok és jövőalternatívák, jövőképek online aktualizálása. Instabilitás és a gazdaság dualitásai. Környezet és gazdaság kapcsolata, a környezetromlás társadalmi következményei – modellvizsgálatok. A hazai humán erőforrás mennyiségi és minőségi jellemzőinek változása és előrejelzése. A gazdasági aktorok jövőorientáltsága és szerepük az előrejelzési tevékenységben. Jövőmenedzsment a vállalati-gazdálkodási szférában. Előrejelzés-készítők felelőssége.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nováky Erzsébet (szerk.) (2001) Magyarország holnap után. BKÁE Jövőkutatói Kutatóközpont, Budapest - Jövőtanulmányok 1-21. (sorozatszerkesztő: Hideg Éva) 1996-tól, BCE Jövőkutatói Tanszék - Jövőelméletek 1-16. (sorozatszerkesztő: Hideg Éva) 1998-tól, BCE Jövőkutatói Tanszék - Thomas F. Homer-Dixon (2004) Környezet, szűkösség, erőszak. Typotex Kiadó, Budapest - Bartus Zsolt[☞] Hideg Éva (szerk.) (2007) Regionális szakmai vizsgaközpont hálózat létrehozhatósága Magyarországon. NSZFI, Budapest (nyomdai megjelenés alatt) 	

<p>Üzleti közgazdaságtan (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Kuti István, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Popovics Péter András, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A tárgy célja, hogy az üzleti tudományokhoz szükséges alapvető elméleti közgazdasági ismereteket átadja a hallgatóknak. A félév folyamán elsősorban esettanulmányokra támaszkodva az alábbi ismeretköröket tekintjük át: optimalizációs technika, keresletelmélet, fogyasztói viselkedés és racionális döntés, a keresleti függvény becslése, termeléselmélet, technológiai változás és iparági gazdaságtan alapjai, költségfüggvények, piaci szerkezet, stratégiai viselkedés, tökéletes verseny, monopólium, oligopólium, játékelmélet és bizonytalanság, kormányzat és üzlet</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom: Managerial Economics, Sixth Edition W. Bruce Allen, Neil Doherty, Keith Weigelt, and Edwin Mansfield (late), University of Pennsylvania, Norton Inc Milgrom-Roberts: Közgazdaságtan, szervezetelmélet, vállalatirányítás, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2005. Webster, Thomas: Managerial economics, Elsevier, 2005 Wilkinson, Nick: Managerial economics, Cambridge University Press, 2005</p>	

<p>Kutatás-módszertani szeminárium (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Ertsey Imre, egyetemi tanár Közreműködő: Dr. Balogh Péter, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 3 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A tárgy bevezetést nyújt a társadalomtudományi kutatások logikájába, különös tekintettel a gazdaságtudomány és a gazdálkodástan időszerű kutatás-módszertani kérdéseire. A foglalkozások során részletesen bemutatásra kerülnek a tudományos dolgozatok alapvető tartalmi és formai követelményei. A hallgatók megismerkednek a témakijelölés, a hipotézis-megfogalmazás, az érvelés problematikáival, a rendelkezésre álló kvalitatív és kvantitatív kutatási és elemzési eszköztárral. Végül sor kerül a tudományos dolgozatok fontosabb stilisztikai és etikai kérdéseinek megvitatására. Emellett a szemináriumi feladatok segítségével olyan gyakorlati készségek fejleszthetők, mint a kritikus olvasás, a kreatív irodalom-feldolgozás, vagy a helyes hivatkozási gyakorlat.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Babbie, E. (2000) <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i>. Balassi Kiadó, Budapest (2-3. és 12-16. fejezetek) - Day, R. A. (1998) <i>How to write and publish a scientific paper</i> (5th edition). Oryx Press, Phoenix (2., 5., 7-9. és 21. fejezetek) - Easterby-Smith, M. – Thorpe, R. – Lowe, A. (2002) <i>Management Research. An Introductio.</i>, SAGE Publications, London (1. és 5-6. fejezetek) - Szabó Katalin (2002) <i>Kommunikáció felsőfokon</i> (második kiadás). Kossuth Kiadó, Budapest (2-3. fejezetek) - Hirshleifer, J. (1985) The Expanding Domain of Economics. In: <i>The American Economic Review</i>, Vol. 75, No. 6, Centennial Essays and 1985 Survey of Members, p. 53-68. - Love, P. G. – Simmons, J. (1998) Factors influencing cheating and plagiarism among graduate students in a college of education. In: <i>College Student Journal</i>, Vol. 32, Issue 4 - Webster, J. - Watson, R. T. (2002) Analyzing the past to prepare for the future: Writing a literature review. In: <i>MIS Quarterly</i>, Vol. 26, No. 2 - Szűcs I. (szerk). <i>Alkalmazott statisztika</i>. Agroinform Kiadóház. 2004. - Csáki Cs.-Mészáros S.: <i>Operációkutatási módszerek alkalmazása a mezőgazdaságban</i>. Mezőgazdasági Kiadó. 1981. - Mészáros S.: <i>Agrárgazdasági kutatómódszertan</i>. DE ATC AVK. 2006. 	

<p>Társasági jog (időben kötelezően választható)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó egyetemi adjunktus, PhD Közreműködő: Dr. Helmeczi András</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A tantárgy célja a gazdasági jog tárgy keretében korábban megszerzett tudásra alapozva a társasági jogi szabályok ismeretének elmélyítése. A társasági joggyakorlat elemzése általában, a társasági szerződés gyakorlata és a bírósági ítélkezés elemzése. Az egyes társasági formákhoz kapcsolódó szerződési problémák. A kurzus célja az önálló problémamegoldás, a gazdasági döntésekhez szükséges jogi eszköztár felhasználása, és alkalmazása, meghatározott gazdasági érdekek társasági jogi eszközökkel történő érvényesítése. Főbb témák: A társasági és szindikátusi szerződés. Tulajdonosi döntési autonómia a társasági viszonyokban. A szerződés kötelező és lehetséges tartalma. Diszfunkciók a társaságban (kizárás, érdekkonfliktusok). A diszfunkciók csökkentésének társasági jogi (szerződéses) eszközei. A társasági létszakaszok: alapítás, átalakulás, megszűnés. A társaságok működésének alapvető szabályai. Vállalatfelvásárlás. Az EU társasági jogi irányelvei, és ezek hatása a hazai jogrendszerre. A főbb európai társasági jogi jogrendszerek alapvető vonásai.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sárközy Tamás: Gazdasági statusjog Aula Kiadó Budapest 2007. - Jogszabályok: Gazdasági Társaságokról szóló 2006.évi IV.tv Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. - Fischer-Gadó-Gál-Győri-Koméromi-Makai-Sándor-Sárközy-Tamáné -Vezekényi-Wellmann: Társasági törvény, cégtörvény 2006. (szerk: Sárközy Tamás) HVGORAC Lap és Könyvkiadó Kft Budapest, 2006. - Gál- Makai - Molnár - Mondok - T.Nagy - Rózsa: Társasági és cégjogi iratmintatár HVGORAC Lap-és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2006 . - Európai Társasági Jog Szerkesztette: Miskolczi-Bodnár Péter Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 200 - Dr.Gál - Pálincásné Dr. Mika Ágnes: Társasági Jogi perek 2007 HVGORAC Lap és Könyvkiadó Kft Budapest 2007 	

<p>Projektvezetés (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Szűcs István, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Nagy Adrián Szilárd, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A hallgatók az alapképzésben az eszközhasználat szintjén már elsajátították azokat az alapvető projektvezetési ismereteket, amelyek egyaránt alkalmazásra kerülnek mind a külső, mind a belső projektek esetében, de nem tettek szert olyan tudásra, ami képessé teszi őket arra, hogy az ugyanazon projektvezetési feladat megoldására alkalmas több eszköz közül mikor melyik használata a célszerű. Így a mesterszintű képzésben a hallgatók egyrészt elsajátítják a projektvezetési eszközök alkalmazásának elméleti-módszertani hátterét, valamint egy adott projektvezetési feladatra az ún. leginkább alkalmas projektvezetési eszköz kiválasztásához szükséges eszközrendszer kialakítását és használatát. Az így megszerzett elméleti-módszertani tudásra építve ismerik meg a tisztán külső projektek esetében alkalmazandó projektvezetési eszközöket, úgymint: a projektháromszög kapcsán a felelőségek és kockázatok allokációjának (a projektteljesítési stratégia) eszközei, a külső közreműködők alkalmasságának értékelése (előzetes minősítés) és a versenyeztetés típusai, az ajánlati felhívások tartalmi felépítése, az ajánlatok értékelése és rangsorolása – ugyancsak célként kitűzve a leginkább alkalmas projektvezetési megoldások kialakítása képességének biztosítását. Mindezek mellett a hallgatók ismereteket szereznek a teljesítés pénzáramának tervezéséről és kontrolljáról, a projektvezetési eljárások rendszeréről és a szervezetek projektvezetési felkészültségének értékelési módszereiről.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Görög Mihály (2003) <i>A projektvezetés mestersége</i>. AULA Kiadó, Budapest (az átdolgozott új kiadás előkészítés alatt) - Gido, J. – Clements, J. P. (1999) <i>Successful Project Management</i>. (South Western Publishing, Intl. - Meredith, J. R. – Mantel, S. J. (2003) <i>Project Management – A Managerial Approach</i>. John Wiley & Sons, Intl., 5th edn. - Görög Mihály (2005) A projektvezetési eszközök alkalmazásának elméleti alapjai. in: <i>Vezetéstudomány</i>, XXXVI. évf., 6.sz. pp 2-22 - Görög Mihály (2007) A projektek teljesítési folyamatának pénzáramlási modellje. in: <i>Vezetéstudomány</i>, XXXVIII. évf., 2. sz. pp 34-48 - Szűcs I. - Grasselli N. (2007): "A projektmenedzsment elmélete és gyakorlata" Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007. ISSN 1789-3542; ISBN 978-963-9736-31-3; 1-234 p. 	

<p>Marketingstratégia (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Kárpáti László, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Csapó Zsolt, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel, de a BA/BSc képzésből szükséges a marketing ismeretkörből 4 kreditérték.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: Marketing és részvényesi érték. A marketing hajtóerői, mint a megkülönböztetés, a vevőkkel való kapcsolattartás, a vevőorientált szervezet. A növekedési kényszer megvalósítása. A stratégiai pozíció meghatározása és érvényre juttatása a marketing eszközei segítségével. Érték-vezérelt marketing. A piacvezérelt és a piacalakító stratégiák érvényesítése. Marketing-erőforrások, erőforrás alapú vállalatelmélet és a stratégiai menedzsment koncepciók alkalmazása a gyakorlatban. Márkázás az internetes világban. A tárgy oktatási célja a piaci szemléletmód közel hozása a vállalati felsővezetők számára. Ennek érdekében a tágran értelmezett üzleti funkciók és a marketingfunkció kölcsönös alkalmazkodásának megvalósítása. A versenyképességben előnyt jelentő marketingeszközök elméletileg megalapozott, gyakorlatilag releváns módon történő alkalmazása. A stratégiai látásmód kialakítása, a bonyolult piaci helyzetek analízis-képessége.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Csapó Zs.-Kárpáti L.-Kozár L.-Zajác G., (2006): Marketing az Európai Unió egységes piacán. Luxemburg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, 2006. ISBN-13: 978-92-79-05778-6. - Doyle, Peter (2002): <i>Értékvezérelt marketing</i>, marketingstratégiák a vállalati növekedés és a részvényesi érték növelése érdekében. Geomédia Kiadó - Kotler, P. Keller, K. (2006): <i>Marketingmanagement</i>, Akadémiai Kiadó - Kaplan, Robert-Norton, David (2004): <i>Strategy Maps – Converting intangible assets into tangible outcomes</i>, Harvard Business School Press - Kumar, Nirmalya (2004): <i>Marketing as Strategy – Understanding the CEO’s agenda for Driving Growth and Innovation</i>, Harvard Business School Press 	

<p>Innováció-módszertan (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Varga Emilné Dr. Szűcs Edit, főiskolai tanár Közreműködő: Dr. Felföldi János, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tárgyak vonatkozásában előtanulmányi feltétel a Vállalkozás-innováció tárgy.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az innováció módszertani rendszere ismeretében a hallgató képes az innovációs feladat megoldásához illeszkedő metodika, illetve módszercsalád kiválasztására. - A feladatmegoldás általános lépéseiben megismeri a kreativitás és az alkotás szerepét. Meg tudja tervezni az innovációs folyamat egyes konkrét lépéseinek feladatait. - Az alkotó csoport-munka jellemzőit és szervezési feladatait megismerve a hallgató a feladatmegoldó csoportok összeállítása és vezetése terén a legkorszerűbb elméletek és gyakorlati megoldások birtokába jut. - Az előadásokon és szemináriumokon a csoportos és az egyéni alkotási technikák vonatkozásában alkalmazói szintű ismereteket szerez. Képes lesz ezen technikák gyakorlati kivitelezésére. Csoporttagként és moderátorként adaptálni tudja a megszerzett ismereteket. - A feladatmegoldás eljárásai és módszerei közül kiemelten az értékelemzés (Value Methodology) technikáit, a TQM, valamint a költségmenedzsment eljárásrendszerét ismeri meg. Ezek konkrét eljárását, lépéssorát, módszertani elemeit konkrét gyakorlati példákon keresztül sajátítja el. A példák megoldását követően aktívan tud részt venni egy vállalkozás innovációs/alkotási feladatainak kivitelezésében. <p>A kreatív problémamegoldás ismereteinek elsajátításával javulnak a hallgatók feladatmegoldó képességei. Megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretei nem csak a fenti eljáráscsaládok, hanem más egyéb problémamegoldó feladatok irányításához is alapot biztosítanak.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iványi Attila Szilárd – Hoffer Ilona (2004.) <i>A vállalkozások innovációs módszertana</i>. Aula Kiadó - Meredith Belbin (2000.) <i>A team, avagy az együttműködő csoport</i>. SHL Hungary Kft, Budapest - Parányi György (szerk.) (1999.) <i>Minőséget-Gazdaságosan</i>. Műszaki Könyvkiadó, Budapest - Varga Emilné Szűcs Edit (2005): <i>Minőségmenedzsment</i>. Campus Kiadó, Debrecen, ISBN: 963 86424 9 1 	

<p>Vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Tarnóczy Tibor, egyetemi docens Közreműködő: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel, de a BA/BSc képzésből szükséges a vállalati pénzügy ismeretkörből 5 kreditérték.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Stratégiai pénzügyi döntések ii. Forgóeszköz-finanszírozás iii. Hosszú lejáratú finanszírozások iv. Magas tőkeáttételű banki finanszírozások v. Hibrid finanszírozások vi. Hosszú lejáratú nem banki finanszírozások vii. Nemzetközi pénzügyi menedzsment <p>A tárgy nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a kurzus teljesítését követően a hallgatók olyan elméleti és gyakorlati ismeretekkel távozzanak, melyeket könnyen adaptálni és alkalmazni tudnak majd a vállalatfinanszírozási döntések előkészítése során.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rating Methodology: Evaluating the Issuer, www.standardandpoors.com - B.C. Esty: The Economic Motivations for Using Project Finance, www.people.hbs.edu/besty/BCE_Working_Papers.htm - A.Brookes-D.Hargreaves-C.Lucas-B.White: Can hedging insulate firms from exchange rate risk? http://www.rbnz.govt.nz/research/bulletin/1997_2001/2000mar63_1brookeshargreaveslucaswhite.pdf - A.C. Shapiro <i>Multinational Financial Management Part VI</i>. Wiley & Sons Canada, 7th Edition - Martinkó Károly (2002) <i>Factoring - A vállalatfinanszírozás hamupipőkéje</i>. Saldo, Budapest - W.J. Torpey-J.A.Viscione (1987) Mezzanine Money for Smaller Businesses In: <i>HBR</i>, May - W.K. Schilit (1996) Venture Catalysts or Vulture Capitalist? In: <i>The Journal of Investing</i>, Fall - B. Zider (1998) How Venture Capital Works In: <i>HBR</i>, Nov. - M.C. Jensen (2001) Corporate Budgeting Is Broken – Let’s Fix It In: <i>HBR</i>, Nov. - Beyond Budgeting White Paper (www.bbrt.org) - J. Fraser-R. Hope(2003) Who needs a budget In: <i>HBR</i>, Feb. 	

<p>Vállalati döntéstámogató rendszerek (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Herdon Miklós, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Szilágyi Róbert, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A tárgy célja, hogy megismertesse a hallgatóval:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az üzleti informatika legfontosabb részterületeit, azok stratégiai fejlődési irányait, különös tekintettel a vállalkozások pénzügyi folyamatait támogató informatikai alkalmazásokra, - a vállalati döntéstámogatás céljait, eszközrendszerét és a vállalkozások pénzügyi folyamatainak szemléltetésén keresztül a döntéstámogató folyamat működését, - azokat a vállalati gyakorlatban használt integrált informatikai alkalmazásokat, amelyek a teljes vállalati folyamathierarchiát lefedve biztosítják a megfelelő információkat a döntéstámogató rendszerek számára, - a vállalati döntéstámogatás feladatára kifejlesztett vezetői információs rendszereket, azok működésének legfontosabb céljait, eszközrendszerét és működésüket, konkrét gyakorlati példákon és eszközökön keresztül, - felhasználói ismeretek szintjén a döntéstámogató vállalati informatikai alkalmazásokat. <p>A fenti ismeretkörök elsajátítása után a hallgatók képesek lesznek gazdálkodó egységek döntéstámogató rendszereinek modellezésére, felépítésére és üzemeltetésére, valamint a vállalkozások stratégiai és operatív döntéseinek megalapozottabb előkészítésére, elemzésére.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Efrain Turban, Ramesh Sharda, Efrain Turban, Ting-Peng Liang, Jay E. Aronson (2006) <i>Decision Support And Business Intelligence Systems</i>, Prentice Hall - Faisal Hoque (2000) <i>e-Enterprise: Business Models, Architecture, and Components</i> Cambridge University Press - Herdon M. (2003): <i>Gazdasági informatika, Elektronikus egyetemi jegyzet: Elektronikus egyetemi jegyzet</i>. DE ATC, Debrecen, 1-223 p. - Herdon M. (2004) <i>Vezetői információs rendszerek, Kis- és középvállalkozások informatikai humán erőforrás fejlesztése c. Phare HU0008-02-01-007 program</i>. 1-63 p. ISBN 963 9274 69 0. - Herdon M., Füzesi I., Rózsa T. (2005) <i>Vezetői információs rendszerek</i>. Egyetemi elektronikus jegyzet Gazdasági agrármérnök hallgatók számára. (Lektorálta: Salga Péter) Debreceni Egyetem, ATC AVK, Gazdasági- és Agrárinformatikai Tanszék, 1-125 p. - Sántáné - Biró - Gábor - Kő – Lovrics (2007) <i>Döntéstámogató rendszerek</i>, Panem Kiadó 	

<p>Üzleti kommunikáció (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Dienesé Dr. Kovács Erzsébet, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Juhász Csilla, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 4 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A hallgatók megismerik a tárgyalás és a tárgyalóképesség elméleti és gyakorlati kérdéseit, a tárgyalási folyamat egyes szakaszait a felkészüléstől a tárgyalás befejezéséig (pl. üzletkötés). A tárgyalásról rengeteget lehet olvasni, azonban csak úgy lehet megtanulni tárgyalni, ha valaki maga is részt vesz a tárgyalási folyamatban, ezért a tárgy keretében a hallgatók konkrét esetekben, ill. tárgyalási szituációkban gyakorolják, elemzik az egyes kommunikációs szituációk lehetséges kimeneteleinek megoldásait. A szituációs játékok kapcsán lehetőség nyílik az egyéni tárgyalási-kommunikációs stílus megismerésére és fejlesztésére. A tantárgy témakörei: az üzleti kommunikáció, a tárgyalás és a tárgyalóképesség fogalma, a tárgyalás modelljei, a konfliktus és kezelése, az üzleti kommunikáció szakaszai és jellegzetességei, a tárgyalások stratégiája és taktikája, nem verbális kommunikáció, disztributív tárgyalások, integratív tárgyalások, nemzetközi tárgyalások és nemzetközi kommunikáció.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Roger Fisher- William Ury- Bruce Patton (1997) <i>A sikeres tárgyalás alapjai</i>. Bagolyvár Kiadó, Budapest - Hofmeister Tóth Ágnes [≠] M itev A riel (2007) <i>Üzleti kommunikáció és Tárgyalástechnika</i>. Akadémia Kiadó, Budapest (megjelenés alatt) - Roger Dawson (1999) <i>Nyerő tárgyalási taktikák</i>. Bagolyvár kiadó, Budapest 	

<p>Vállalkozásfejlesztési politika (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Posta László, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Grasselli Norbert, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tárgyak vonatkozásában előtanulmányi feltétel a Vállalkozás-innováció, valamint az Innováció módszertan c. tárgyak</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A magyar vállalkozás-támogatási rendszer bemutatása. A magyar és uniós vállalkozás-támogatási rendszer strukturális és tartalmi összehasonlító értékelése. - A vállalkozásfejlesztés és az adórendszer összefüggései.. Az adórendszer főbb elemei és azok funkciói, az adózás folyamata, adóoptimalizálás és adótervezés. A magyar adórendszer uniós összehasonlításban. Adózás, adókedvezmények és versenyképesség. - Az EU, valamint Magyarország innovációs intézményi hátterének, továbbá szabályozási és ösztönzési/támogatási megoldásainak bemutatása. - A vállalkozások életgörbéjét befolyásoló tényezők, az innovációs stratégiák és vállalkozásfejlesztési politikák megalapozása. - A szellemi termékek védelme, mint az innovációs tevékenységet alapvetően befolyásoló tényező. - A spin-off vállalkozások jellemzői. A kockázati tőke és az üzleti angyalok vállalkozásfejlesztésben betöltött szerepe. <p>A hallgatók a kurzus végére jártasságot szereznek a redisztribúció vállalati gazdálkodást érintő két aspektusának (adózás és támogatási rendszer struktúrájának) funkcióival és szerepével.</p> <p>A hallgató fejlődik a vállalkozások versenyelőnyökön nyugvó fejlődési pályájának meghatározásában.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iványi Attila Szilárd – Hoffer Ilona (2005.) <i>Innovációra épülő vállalkozásfejlesztés.</i> AULA Kiadó, Budapest - OECD (2002.) Dynamising National Innovation System - Pitti Zoltán: Nemzetközi adózás BCE Gazdaságpolitika tanszék honlapja (http://web.uni-corvinus.hu/gazdasagpolitika) 2006. - Pintz György (2005.) <i>Találd fel magad (Szabadalom, Védjegy, Oltalom) Jó tanácsok szellemi alkotások védelméhez.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest. - Papp József és Bálint András (2003.): <i>A hazai pályázatok tapasztalatai.</i> Budapest Bank Rt, Budapest. - Gazdaságfejlesztési Operatív Program Új Magyarország Fejlesztési Terv www.nfh.hu. 	

<p>A szolgáltató vállalkozás (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Felföldi János, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Gályász József, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A tantárgy oktatásának alapvető tartalma azoknak a jellemzőknek, sajátosságoknak és külső környezeti adottságoknak a megismertetése, amelyek a szolgáltatások végzését, a szolgáltató vállalkozások tevékenységét, illetve termelő vállalatok tevékenységéhez kapcsolódó szolgáltatásokat befolyásolják (a szolgáltatás, mint piac és a piaci verseny; az EU szolgáltatási követelményei, verseny- és fogyasztóvédelmi politikája stb.). A hallgatók átfogó ismereteket szereznek a szolgáltatási igény-kielégítés, a stratégia, a szabályozás, a piac és a szolgáltató szervezet, illetve a szervezetek szolgáltatási tevékenységének összefüggésrendszeréről, elsajátítják a szolgáltató vállalkozások, illetve termelő vállalatok szolgáltatási tevékenységéhez és sikeres működtetéséhez, vezetéséhez szükséges ismereteket. A hallgatók képesek lesznek a szolgáltatási piacok, tendenciák és a verseny elemzésére. A szolgáltatásokkal kapcsolatos Európai Unió követelményekre és a szak többi tárgyainál megszerzett készségekre építve alkalmasak lesznek sikeres vállalati szolgáltatási stratégia kidolgozására és megvalósításának irányítására.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Németh György – Papp Ilona (2007) <i>Szolgáltatási menedzsment</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2. átdolgozott kiadás - Papp Ilona (szerk.)(2007) <i>Szolgáltatások a 3. évezredben</i>. Aula Kiadó, Budapest 2. átdolgozott kiadás - Fitzsimmons, J. A. – Fitzsimmons, M. J. (2004) <i>Service Management</i>. McGraw-Hill, London - Boden, M. – Miles, I. (2000) <i>Services and the Knowledge-Based Economy</i>. Continuum, London and New York 	

<p>Vállalkozás és a globális piac (kötelező tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Csapó Zsolt, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Kozár László, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 4 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A globalizáció elmélete, globalizáció kritika, mint szégyenlős kapitalizmus-kritika, romantikus antikapitalista tendenciák, valamint anarchista és radikalizálódó tendenciák a globalizáció kritikán belül. A globalizáció gyakorlata, a szabályozott globalizáció. Nemzetközi szervezetek: ENSZ Valutaalap, ILO, WTO és szerepük a globalizálódás hátrányos következményeinek megelőzésében, illetve leküzdésében. A „jó globalizáció”, az emberek, eszmék, áruk és tőkék mind szabadabb áramlása a világgazdaságban. A globalizálódó világgazdaság és a fenntartható fejlődés kérdésköre. A tárgy elsajátításával a hallgató képessé válik a gazdasági folyamatok makrogazdasági és nemzetközi szemléletére, a vállalati tevékenységnek a társadalmi felelősség (CSR) szemléletében történő alakítására, a nemzetközi kapcsolatok és kooperáció előnyeinek tudatos kihasználására.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Csapó Zsolt (2003): Nemzetközi kereskedelempolitika (jegyzet) 1-105.o. <i>Debreceni Egyetem, Agrártudományi Centrum, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Debrecen</i> - Kisvállalkozások Európai Chartája. (2000) Európai Bizottság kiadása (jóváhagyták a tagállamok az Európai Tanács 2000. június 19-20-i feirai ülésén) - Bara Zoltán (2000) Bottom-up globalization. An introduction and overview. In: <i>Small economies' adjustment to global tendencies.</i> (szerk. Bara Zoltán és Csaba László) Aula, Budapest - Drainville, André C. (2004) Contesting globalization: Space and Place in the World Economy. Routledge - Horváth Zoltán (2001) <i>Kézikönyv az Európai Unióról.</i> Magyar Országgyűlés - Várhegyi Éva (2001) Bankok a globalizálódó világban. In: Gombár Cs.-Volosin H. (szerk.) <i>Magyarországi Egyesült Államok? Helikon-Korridor,</i> Budapest - Kisvállalkozások Európai Chartája. (2000) Európai Bizottság kiadása (jóváhagyták a tagállamok az Európai Tanács 2000. június 19-20-i feirai ülésén) 	

<p>Kisvállalkozás-fejlesztési politika (választható tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár Közreműködő: Dr. Szabó Bernadett, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 4 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A KKV szektor jelentősége Európában és Magyarországon (fogalmi, definíciós és szerkezeti alapok). A vállalkozásfejlesztés eszközrendszere, az Európai Unió kisvállalkozás-fejlesztési politikája. Paradigmaváltás a kis- és középvállalkozás fejlesztési politikában (a piachelyettesítő paradigma belső ellentmondásai és történelmi kudarca). A piacépítő paradigma legfontosabb jellemzői, történelmi példái. A vállalkozásfejlesztési politika tapasztalatai nemzetközileg és Magyarországon. A KKV fejlesztési politika jövője, tények és tendenciák. A tárgy azokat a szakembereket kívánja kellő ismeretekkel felvértezni, akik az államigazgatás, az NGO-k, a különböző vállalkozástámogatási szervezetek, érdekképviselők, stb. keretében foglalkoznak vállalkozásfejlesztéssel, vállalkozások támogatásával. A tárgy elvégzésével a hallgató képessé válik fejlesztési koncepciók kidolgozására, makrogazdasági szemlélet figyelembevételére és a kisvállalkozói megközelítés szempontjainak érvényesítésére a vállalkozásfejlesztési politikák kidolgozása során.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom: Kállay László – Imreh Szabolcs (2004) <i>A kis- és középvállalkozás-fejlesztés gazdaságtana</i>. Aula, Budapest Gazdasági és Közlekedési Minisztérium <i>Éves jelentés 2005. A kis- és középvállalkozások helyzete 2003-2004</i> Fülöp Gyula (2004) <i>Kisvállalati gazdálkodás</i>. Aula Kiadó, Budapest Nábrádi A. – Nagy A. (2007) <i>Vállalkozások működtetése az Európai Unióban</i> Szaktudás Kiadó Ház, Budapest</p>	

<p>Vezetői számvitel (választható tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Bács Zoltán tanszékvezető egyetemi docens Közreműködő: Dr. Darabos Éva PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel, de a BA/BSc képzésből szükséges a számvitel ismeretkörből 5 kreditérték.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A tárgy célja a hallgatók vezetői számviteli ismereteinek kibővítése olyan haladó vezetői számviteli módszerekkel, technikákkal és irányzatokkal, amelyek alapján képesek lesznek a vállalati értéknövelés célját megalapozó üzleti döntések előkészítésére. A tárgy középpontjában az a kérdés áll, hogy hogyan és milyen eszközökkel szolgálja a vezetői számvitel leghatékonyabban a vállalkozások irányítását. A tárgy tovább mélyíti a hallgatók közgazdaságtani és számviteli ismereteit a költségekről: különös tekintettel a közvetett költségek kezelése, a kapacitás mérése, a korlátos erőforrásokról szóló elmélet és a kapacitás menedzsment témakörökben. A költségszámítási és teljesítménymérési rendszerek fejlődésének elemzésén keresztül bemutatja a fejlett integrált tervezési és költségszámítási rendszereket. E témán belül kiemelt figyelmet fordít a tevékenység alapú költségszámítás módszereire („hagyományos ABC”, idővezérelt ABC), az ABC és a tevékenység alapú irányítás (ABM) kapcsolatára, a kaizen- és célköltségszámításra, a minőség költség mérésére. Bemutatásra kerülnek a tárgyalt költséginformációk felhasználási lehetőségei a különböző rövid és hosszú távú vezetői döntéseknél (például: árazás, termékmix kialakítása, termékek megszüntetése, áttervezése). A tárgy külön foglalkozik a decentralizált szervezetek teljesítményének mérésével. A belső teljesítmények mérése összetett közgazdasági, számviteli és jogi probléma, e tekintetben mind a belföldi, mind a nemzetközi transzferárazás fontos területe a vezetői számvitelnek, és fontos eszköze a szervezeterányításnak. A tárgy feldolgozza a pénzügyi vezetés legelterjedtebb módszereit: a rugalmas költségvetéstől való eltérések elemzését, a különböző szintű fedezetszámítást, hatékonysági mutatókat és a teljesítmény pénzügyi mutatószámait.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom: Kaplan, R. S., - Atkinson, A. A. (2003) Vezetői üzleti gazdaságtan, Haladó vezetői számvitel, PANEM Kiadó - Business Kft., Budapest. továbbá a Management Accounting Research Management Accounting (UK) Management Accounting (USA) The Journal of Cost Management in Manufacturing Industry szakfolyóiratok aktuális, egy-egy témakörhöz kapcsolódó cikkei.</p>	

<p>Üzleti tanácsadás (választható tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Pető Károly, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Tikász Ildikó, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 4 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A vezetési tanácsadás az üzleti világ egyik legnagyobb forgalmú szellemi szolgáltatása. Tevékenysége egyre intenzívebben terjed a nem nyereségérdekelt szervezetek és vállalkozások területén is. A tanácsadás szakmai feltételei, körülményei úgy alakultak, hogy alapvetően megismerhetővé és elsajátítható váltak a tanácsadási mesterfogások. Ezek alapjaival ismeretet meg a program. Első részében a tanácsadásról általában szükséges információkat kapják meg a hallgatók. Ezt követi a tanácsadás munka jellegzetes szakaszainak és megoldásainak ismertetése elsősorban a tanácsadó (cégek) szemszögéből, de bemutatva a tanácsadást igénybe vevők szempontjait is. A program részeként valós tanácsadási esetek feldolgozására is sor kerül.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom: Kubr, M (2002) <i>Management consulting</i>. ILO Poór J. (2005) <i>A menedzsment tanácsadás fejlődési tendenciái</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest Poór J. (és tsai) (2000) <i>Menedzsment tanácsadási kézikönyv</i>. KJK-Kerszöv, Budapest Angyal Á. (2000) <i>Vezetési tanácsadás</i>. BKÁE KTI, Budapest</p>	

<p>Vezetés és szervezés (időben kötelezően választható)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Berde Csaba egyetemi tanár, Közreműködő: Dr. Dajnoki Krisztina PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: Stratégiai tervezés, stratégiaalkotás és stratégiai menedzsment kapcsolata. A szervezeti tényezők szerepe a stratégiák kialakításában. Hatalmi viszonyok, szervezeti struktúra, szervezeti kultúra, vezetési stílus, üzleti etika és vállalati stratégia kapcsolata. A stratégia megvalósítása: a külső feltételek és a belső erőforrások összhangjának érvényesítése. A stratégia megvalósításának szervezeti, szervezetközi, valamint értékelési-ellenőrzési feltételei. Szervezeti alapformák. Többdimenziós szervezetek; hálózatok és stratégiai szövetségek irányítási és koordinációs eszközei. Holdingok és konszernek (mint belső hálózatok) kialakítása és működtetése. Corporate Governance. Globális/multinacionális vállalatok szervezeti és irányítási rendszerei. Szervezeti innovációk és változások vezetése. Empowerment, mint az új vezetési paradigma, és annak szervezeti következményei: kereszt-funkcionális foglalkoztatás, lelapított szervezet. Csoportok, teamek szerepe a modern szervezetekben. A hatalom-leadership kontínuum. Nyer/nyer konfliktuskezelési stratégia. Változás – opportunity cost (opportunity risk); transzformációs versus jövőképalakító leadership.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Innovative forms of Organizing</i> Edited by Andrew M. Pettigrew Sage, London, 2003 - Kaplan, R. S. – Norton, D. P.(2006): <i>Alignment</i> HBS Press, Boston, - Bakacsi Gyula (2008): <i>Szervezeti magatartás és vezetés</i> AULA, Budapest, - Balaton Károly (2008): <i>Stratégiai menedzsment</i> AULA, Budapest, - Dobák Miklós (2008): <i>Szervezeti formák és vezetés</i> AULA, Budapest, - Berde Cs.: <i>Vezetéstudományi ismeretek</i>, Szerk.: Berde Cs., Campus Kiadó, Debrecen, 2003. - Berde Cs.: <i>Vezetéstudományi ismeretek</i>. Szerk.: Dienesné K.E. – Berde Cs., Campus Kiadó, Debrecen, 2003. 	

<p>Számviteli beszámoló (időben kötelezően választható)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Darabos Éva, egyetemi docens Közreműködő: Dr. Fenyves Veronika, PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A tárgy – építve a korábbi számvitel jellegű tárgyak körében szerzett ismeretekre – a számviteli információk külső és belső célú hasznosításának lehetőségeivel foglalkozik. Bemutatja a külső célú hasznosítások érdekében összeállításra kerülő hazai (a Számviteli törvényen alapuló) egyedi és összevont (vállalatcsoportot átfogó) beszámolókat, azok részeit, a részek közötti és a részekben belüli kapcsolatokat. Kitér a beszámoló adattartalma alapján végezhető vizsgálatokra (vagyon, pénzügyi és jövedelmi helyzetelemzési lehetőségekre), azok korlátaira és kritikájára. Összeveti a hazai és a nemzetközi beszámoló elméleti és módszertani alapjait és feltárja az azokból eredő és az összeállításukra vonatkozó szabályokban megjelenő különbségeket és azoknak az adattartalomra és az elemzésekre gyakorolt hatásait. Áttekintést nyújt a belső célra készítendő jelentések (beszámoló) rendszeréről, azok információ igényéről, a kielégítés módjáról és hasznosításuk lehetőségeiről.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom: - Baricz-Bosnyák-Lukács: Számviteli beszámoló (megjelenés 2009)</p>	

<p>Látens változós modellek (választható tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Ertsey Imre, egyetemi tanár Közreműködő: Dr. Drimba Péter PhD</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 4 kredit</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A látens változós modellek kurzus elvégzése révén a hallgatók az alábbi készségeket sajátítják el: A sokváltozós adatelemzés különböző módszereinek a megértését és a vállalati/vállalkozási gyakorlatban történő alkalmazni tudását. A különböző eljárások közötti adekvát választás tudásának megszerzését. Alkalmassá válnak továbbá a sokváltozós módszerek számítógépes eredményeinek kiértékelésére. A főbb témakörök: a sokváltozós módszerek klasszifikációja (az adatelemzés főbb megfontolásai, az általános látens változós modell); exploratív faktorelemzés; konfirmatív faktorelemzés; lineáris egyenletrendszerek – LISREL; látens változók út-elemzése – LVPLS; klaszterelemzés; sokdimenziós skálázás és módszerei; több szempontú modellek (többdimenziós adatmátrixok elemzési módszerei).</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Füstös László – Kovács Erzsébet – Meszéna Gyögy – Simonné Mosolygó Nóra (2004) <i>Alakfelismerés</i>. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest - Alvin V. Rencher (1995) <i>Methods of Multivariate Analysis</i>. John Wiley and Sons, pp 415-619 - Jobson J.D. (1991) <i>Applied Multivariate Data Analysis</i>. Volume I-II. Springer-Verlag 	

<p>Döntésemélet (választható tárgy)</p>	<p>Tárgyfelelős: Dr. Dienesné Dr. Kovács Erzsébet, egyetemi docens Közreműködő: Dr Kuti István CSc</p>
<p>Előtanulmányi feltételek: A mesterképzési szinten oktatott tantárgyak vonatkozásában nincs előtanulmányi feltétel.</p>	<p>A tantárgy kreditértéke: 5</p>
<p>A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag: A problémamegoldás elmélete és módszerei, döntéseméleti közelítésmódok (filozofikus, közgazdasági megközelítés, adminisztratív modell, szigorú megerősítés modellje, a fokozatos hozadék és a szemetes kosár modell). A korlátozott racionalitás modellje, és további racionalitásfogalmak, a kreativitás elméletei, a kreatív döntéshozatalt támogató módszerek, a döntéshozatal pszichológiája, a várható hasznosság alternatív elméletei, különös tekintettel a lehetőségelméletre. Tudásmenedzsment alkalmazása a döntéshozatal során. A csoportos döntéshozatal elméletei és technikái. Konfliktusmenedzsment, pozíciós alku és érdek alapú tárgyalásos módszerek, játékelméleti alapjatszámok. A társadalmi döntések elméletei: az alkotmányos választások elmélete és a normatív társadalomelméletek. A kultúra hatása a döntéshozatalra, a döntéshozatal etikai vetületei. A kockázat alternatív megközelítései (technikai, közgazdasági, pszichológiai és antropológiai modellek). A döntési tudományok alapvető módszertani kérdései: a hasznosság meghatározásának módszerei, több szempontos döntéshozatal, döntéstámogatás.</p>	
<p>Kötelező és ajánlott irodalom: Zoltayné Paprika Zita (2005): Döntésemélet. Alinea Kiadó, Budapest (kötelező irodalom) Crainer, Stuart (2004): A 75 legjobb üzleti döntés. Alinea Kiadó, Budapest Engländer Tibor (1999): Viaskodás a bizonytalannal, Akadémiai Kiadó, Budapest March, James G. (2005): Szervezeti tanulás és döntéshozatal. Alinea Kiadó, Budapest March, James G. (2000): Bevezetés a döntéshozatalba. Panem, Budapest Mérő László (1996): Mindenki másképp egyforma, Tericum Kiadó, Budapest Simon, Herbert (2004): Az ésszerűség szerepe az emberi életben. Gondolat Kiadó, Budapest Schwartz, Barry (2006): A választás paradoxona. Lexecon Kiadó, Budapest(ajánlott irodalmak)</p>	

3. Kompetenciák elsajátítása

Mutassák be a mesterszak kimeneti céljául kitűzött **általános és szakmai kompetenciák** elsajátításának, illetve elmélyítésének konkrét megvalósulását. *(Az adott kompetenciák megszerzését biztosító tantárgyak, valamint oktatási módszereik és gyakorlatuk.)*

A tantárgyi programokat, így az egyes tantárgyak keretében elsajátítandó ismeretanyagokat a III/2. pont tartalmazza. Mindezek alapján a 2.sz. táblázat bemutatja azt, hogy az egyes tantárgyak melyik, a szakra jellemző kompetencia kialakítását segítik elő.

2.sz. táblázat

A mesterképzési szakon végzettek ismerik:	A kifejlesztésüket biztosító tantárgyak
A vállalkozások aktuális pozíciójának szakmailag megalapozott elemzéseken nyugvó értékelési módszereit a belső adottságok és külső környezeti sajátosságok alapján.	Vállalati stratégia, Társadalmi és gazdasági előrejelzés, Vállalkozás és a globális piac, Vállalkozásfejlesztési politika, Üzleti közgazdaságtan, Számviteli beszámolók, Társasági jog
A vállalkozások reális (piaci, pénzügyi, technikai-innovációs) versenyelőnyön nyugvó fejlődési (változási) pályájának meghatározását.	Vállalati stratégia, Vállalkozás-innováció, Marketing stratégia, Vállalkozásfejlesztési politika, Innováció-módszertan, Vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák, Vállalati döntéstámogató rendszerek, A szolgáltató vállalkozás, Vállalkozás és a globális piac
A fejlesztés (változás) megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések készítését.	Pénzügyi elemzés, Vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák
A fejlesztés (változás) megvalósítása érdekében szükséges projektek vezetését.	Vállalati stratégia, Projektvezetés, Innováció-módszertan, Üzleti kommunikáció
A fejlesztésben (változásban) érintettekkel történő szakszerű kommunikációt.	Vállalati döntéstámogató rendszerek, Üzleti kommunikáció

A mesterképzési szakon végzetek alkalmasak:	A kifejlesztésük módja
A vállalati gazdálkodás összefüggésrendszerének és kölcsönhatásainak felismerésére.	A fenti elméleti-módszertani megalapozású kötelező tárgyakhoz kapcsolódó, a III/1. pontban leírt szemináriumi-gyakorlati foglalkozások.
A jövőbeli jövedelmezőségre ható tényezők mindenkori jelentőségük szerinti értékelésére.	
A gazdálkodás színvonalának feltérképezéséhez szükséges módszerek differenciált alkalmazására.	
A gazdálkodás fő kérdéseiben hiányos információk mellett is megbízható eligazodásra.	
A megismert vállalatfejlesztési innovatív módszerek kreatív módon történő alkalmazására.	
Szakmailag megalapozott döntések meghozatalára.	
Az üzleti kommunikációs és tárgyalási technikák aktív és hatékony alkalmazására.	
Személyes adottságok és készségek	A kifejlesztésük módja
problémafelismerő-képesség és kreativitás a megoldásban,	A fenti elméleti-módszertani megalapozású kötelezőtárgyakhoz kapcsolódó szemléletformáló előadások és a III/1. pontban leírt szemináriumi-gyakorlati foglalkozások.
felelős vezetői döntések meghozatala,	
társadalmi és szociális érzékenység és felelősség,	
elkötelezettség önmaga és munkatársai folyamatos szakmai-emberi fejlesztésére, együttműködési és feladatdelegálási készség.	

Összességében elmondható, hogy a mesterképzési szak kötelező tárgyai az elméleti-módszertani megalapozottságú ismeretkörök előadásai segítségével alakítják ki az ismeret szintjén megfogalmazott kompetenciákat (3.sz. táblázat).

4. A képzési és kimeneti követelményekben előírt idegen nyelvi követelmények teljesítésének intézményi elősegítése, feltételei.

A szakon az igazolt nyelvismeret *kritérium követelmény*. Ennek ellenére a tantervben, külön kreditbeszámítás nélkül biztosítunk nyelvtanulásra lehetőséget. A DE Agrár- és Műszaki Tudományok Centrumának Agrár Szaknyelvi és Kommunikációs Tanulmányok Tanszékén, az Idegennyelvi képzési csoportban, valamint a DE Idegennyelvi Központjában, több mint 60 nyelvtanár alkalmazásával, a többi szakhoz hasonlóan magas szinten biztosítjuk az idegen nyelvi oktatás feltételeit. A nyelvtanárok döntő többsége az Idegennyelvi Központban, a

2007-ben akkreditált DEXAM Nyelvvizsga Központ, valamint a Zöld Út Nyelvvizsga Központ munkájában is részt vesz. Ezáltal biztosított, hogy a nyelvet tanuló hallgatók nyelvtanulása magas szinten valósuljon meg, és a *kimenet szempontjából a sikeres nyelvvizsga megszerzése is támogatott*. A hallgatók számára angol, német, orosz nyelven biztosított a gazdasági szaknyelv elsajátítása.

5. A képzési és kimeneti követelményeknek való **megfelelés bemutatása a szakra való belépés** tekintetében *(előzményként elfogadott alapszakok, kritérium ismeretkörök és kreditértékek)*
- a bemenethez feltétel nélkül elfogadott alapszakok,
 - a bemenethez megadott feltételekkel elfogadott alapszakok, ill. kreditkövetelmények, az erre **vonatkozó konkrét előírások, a hiányzó ismeretek pótlásának biztosítása**
 - tanári szak esetén: a bemenethez elfogadott 10 kreditnyi pedagógiai-pszichológiai előkészítés

A Vállalkozásfejlesztés mesterképzési szakra való belépés feltételei a szak képzési és kimeneti kompetenciáival összhangban kialakított tanterv alapján kerültek megfogalmazásra.

Ennek megfelelően a jelentkező hallgatónak rendelkeznie kell az alábbi kritérium-ismeretkörökben a megjelölt kredit értékkel:

A1. Módszertani alapozó ismeret (Matematika, Statisztika): 8 kredit

A2. Elméleti-gazdaságtani alapozó ismeret (Mikroökonómia, Makroökonómia, Pénzügytan): 10 kredit

B1. Egységes üzleti alapozó ismeret (Marketing, Gazdasági jog, Vállalatgazdaságtan, Számvitel, Vállalati pénzügy): 12 kredit

A fentieket alapul véve:

- Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: Gazdálkodás és menedzsment, Pénzügy és számvitel, valamint Nemzetközi gazdálkodási alapképzési szakok.
- A bemenethez az előzőekben meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: alkalmazott közgazdaságtan, gazdaságelemzés, közszolgálati, kereskedelem és marketing, emberi erőforrások, turizmus-vendéglátás, üzleti szakoktató alapképzési szakok.
- Az előzőekben meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

Megjegyzendő, hogy a mérnöki BSc programok jelentős része is legalább választható (néhány esetben kötelező) jelleggel biztosítja a fenti kritérium-ismeretkörök megfelelő kreditértékkel történő teljesíthetőségét.

A szakra felvételi eljárás keretében kialakított rangsor alapján lehet bekerülni. A rangsor kialakítása során a következő tényezőket vesszük figyelembe:

- az alapképzési diploma minősítése: 35 %-os súllyal,
- írásbeli vizsga: 35 %-os súllyal,
- szóbeli vizsga: 20 %-os súllyal,
- második idegen nyelvből C típusú, legalább középfokú államilag elismert nyelvvizsga: 10 %-os súllyal.

A felvételt nyert hallgatóknak a mesterszintű képzésben oktatott egyes tárgyak elsajátításához esetleg hiányzó alapismereteiket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan a felvételtől számított két féléven belül meg kell szerezniük (pótolniuk kell).

6. Az értékelési és ellenőrzési módszereknek, eljárásoknak és szabályoknak, a záróvizsga tartalmának, tematikájának, szerkezetének és értékelésének bemutatása, valamint a (289/2005. Korm. rend. 11.§ (3) bb) bekezdése szerinti) tájékoztató kiadvány internetes elérhetősége

A Debreceni Egyetem Szenátusa (a továbbiakban: Szenátus) az Egyetem Hallgatói Önkormányzatával egyetértésben (a továbbiakban: DEHÖK), a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 21. §-ában kapott felhatalmazás alapján az Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat) határozta meg.

A DE és karai hallgatói információs rendszerben biztosítja, hogy minden hallgatója megfelelő információt kapjon az egyetemi kreditrendszeréről és annak szabályairól. Az információs anyagot az ECTS (European Credit Transfer System) elveinek megfelelően kell elkészíteni magyar és angol nyelven, segítve vele a külföldi hallgatók magyarországi tanulmányait, és magyar hallgatóink külföldi tanulmányainak hazai elismerését. A tájékoztatás érdekében a hallgató részére az egyetem szervezeti és működési szabályzata, a kredit szabályzata és más, a hallgatókat is érintő fontosabb szabályzatok, a karok, szakok képzési célja, a követelmények, a tantervi előírások és a kar által meghirdetett tantárgyak programját tartalmazó kivonatok (összefoglalók) a dékáni hivatalokban, a hallgatói önkormányzatnál, lehetőség szerint a kari internetes honlapokon (<http://www.avk.unideb.hu>), valamint az Agrár- és Műszaki Tudományok Centruma Könyvtárában hozzáférhető.

Tantárgyi követelmények

A tantárgyi követelményeket az oktatási szervezeti egységek készítik el. A tantárgyi követelményrendszernek a következőket kell tartalmaznia:

- a foglalkozásokon való részvétel előírásait,
- a félévközi ellenőrzések követelményeit, számát, hozzávetőleges időpontját, pótlásuk, valamint javításuk lehetőségét, illetve azt, ha pótlásra nincs lehetőség,
- a félévközi jegy megszerzésének feltételeit, ahol az aláírás a tanórákon történő részvételt igazolja,
- a vizsgára bocsátás feltételeit, amelyek teljesítését vizsgával záruló tárgyaknál aláírás igazolja,
- az érdemjegy kialakításának módját,
- a kötelező és az ajánlott irodalom jegyzékét,
- a tárgyhoz rendelt kreditet.

A tantárgyfelelős oktatók által meghatározott tantárgyi követelményrendszert, a félévközi ellenőrzések időpontjait és a félévközi követelmények teljesítésének, valamint pótlásának határidejét, javítási lehetőségeit a kurzus első hetében írásban közölni kell a hallgatókkal. A

tantárgyi követelményeket úgy kell összeállítani, hogy a hallgatónak elegendő ideje legyen a követelmények teljesítésére. A leckekönyvbe felvett tantárgy félévközi követelményeinek teljesítését a tantárgy oktatója leckekönyvben aláírásával igazolja. Ha a hallgató olyan kötelezettségét nem teljesíti, amely a követelményrendszer szerint a vizsgára bocsátás feltétele és a vizsgaidőszakban pótolható, úgy az adott tárgyból a követelmény teljesítését egy alkalommal, de legkésőbb a vizsgaidőszak harmadik hetének végéig megkísérelheti.

A tantárgyak egymásra épüléséről a karok a szakok tantervében rendelkezhetnek. A karoknak biztosítaniuk kell, hogy a hallgató tanulmányai során az adott szakra előírt összes kredit mennyiségét legalább 20%-kal meghaladó kreditértékű tantárgyak közül választhasson.

A karoknak lehetőséget kell biztosítaniuk arra, hogy az államilag támogatott hallgató tanulmányai során az adott szakra előírt összes kredit mennyiségét 10%-al meghaladó kreditértékű tárgyakat vehessen fel.

A hallgató számára biztosítani kell egy olyan félévekre bontott mintatantervet, amely szerint haladva és azt teljesítve, pontosan a képesítési, képzési és kimeneti követelményekben rögzített képzési idő alatt szerzi meg az oklevelét. Ettől a hallgató egyéni tanrend szerint eltérhet.

A vizsgaidőszak

A kar a szorgalmi időszak megkezdésekor a tanulmányi tájékoztatóban köteles – a karon szokásos módon – nyilvánosságra hozni a képzési időszak ismeret-ellenőrzési formáit és azok ütemezését, továbbá a vizsgaidőszak rendjét, így különösen a kezdő- és zárónapot. A tantárgyfelelős oktató köteles nyilvánosságra hozni a szorgalmi időszak vége előtt legalább három héttel az egyes vizsgák napjait, a vizsgáztatásban közreműködők nevét, a jelentkezés idejét és módját, a vizsgaeredmények közzétételének napját, a vizsgaismétlés lehetőségét, továbbá gondoskodni a tanulmányi rendszerben történő regisztrálásról.

A meghirdetett vizsgaidőpontok száma tantárgyanként minimálisan három, egyenletesen elosztva a teljes vizsgaidőszakban. A meghirdetett vizsgahelyek száma legalább a tantárgyat felvett hallgatók számának 150 %-a. Az utolsó vizsgaalalom megjelölhető olyan vizsgaalalomként, amelyre csak azon hallgatók jelentkezhetnek, akiknek már van érdemjegyük az adott tárgyból.

A hallgató a vizsgára a tanulmányi rendszeren keresztül jelentkezhet. A vizsgára való jelentkezés a vizsgát megelőző nap déli 12 óráig módosítható vagy törölhető. Ha a hallgató vizsgára való jelentkezését törölte, már csak olyan vizsgaidőpontokra jelentkezhet át, ahol van szabad férőhely. Vizsgahalasztások miatt az oktató nem köteles újabb vizsgaidőpontot megjelölni.

Amennyiben a vizsgaidőpontok nem teszik lehetővé a hallgatók megfelelő vizsgázását, azt a Kari Hallgatói Önkormányzat kérésére az illetékes tanulmányi bizottság megvizsgálja és határoz az ügyben. Az utolsó vizsga letételét követő három napon belül a hallgató köteles indexét leadni a (zanya) kar tanulmányi osztályára.

Az ismeretek ellenőrzésének és értékelésének főbb formái

Az adott képzési célhoz igazodó, egymásra épülő ismeretellenőrzési formákat (vizsgákat) a követelmények, valamint a tanterv határozza meg.

A tananyag ismeretének értékelése

- vagy ötfokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);
 - vagy háromfokozatú: kiválóan megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1)
- minősítéssel történhet.

Kritérium-feltételként előírt foglalkozásokon (pl. testnevelés) történt eredményes részvétel aláírással igazolható.

A tantárgyak számonkérési formái:

- a. Gyakorlati/félévközi jegyet írhat elő a tanterv, ha a tantárgy gyakorlati alkalmazása, az alkalmazási készség értékelése a képzési cél szempontjából lehetséges és szükséges. A gyakorlati/félévközi jeggyel értékelendő tantárgy követelményeit és az előírt kreditet a hallgatónak elsősorban a szorgalmi időszakban kell teljesítenie, megszereznie. Az értékelés öt vagy háromfokozatú minősítéssel történik. A gyakorlati/félévközi jegy (jele: gy/f) megállapítása a szorgalmi időszak alatti ellenőrzések alapján történik.
- b. A beszámoló a tantárgyi programban meghatározott ismeretanyag számonkérése, amelynek sikeres teljesítésével a hallgató megszerzi az előírt kreditet. Értékelése háromfokozatú minősítéssel történik.
- c. A vizsga (kollokvium) valamely tantárgy – általában egy félévet átfogó – anyagának számonkérése, amelynek sikeres letétele a tantárgyi követelményekben előírt kredit megszerzését jelenti. Értékelése ötfokozatú minősítéssel történik.
- d. A szigorlat a képzési cél szempontjából alapvető tárgy(ak) több félévi anyagát lezáró számonkérése. A mellékletben kell rendelkezni arról, hogy az adott szakon hány kötelező szigorlatot kell teljesíteni a hallgatónak, és ezek sikeres teljesítéséhez milyen számú kreditet rendelnek. Értékelése ötfokozatú minősítéssel történik.

A kötelező szakmai gyakorlat teljesítési határidejéről, tartalmi követelményeiről, számonkérésének és értékelésének módjáról a tanterv rendelkezik.

Az olyan beszámolóval vagy kollokviummal ellenőrizendő tantárgyakból, amelyek előadásaihoz szeminárium/gyakorlat is csatlakozik, továbbá az olyan tantárgyakból, amelyeknek a foglalkozásai csak szemináriumból/gyakorlatból állnak, az oktató a hallgatónak az oktatási időszakban nyújtott teljesítménye alapján jegyet ajánlhat meg. A jegymegajánlás lehetőségét a tantárgyi követelményekben a félév elején előre közölni kell a hallgatókkal. A megajánlott értékelést (osztályzatot) a hallgató nem köteles elfogadni, kérheti vizsgára bocsátását.

A vizsgáztatás rendje

A hallgató csak olyan tárgyból tehet vizsgát, melyre a félév elején az előírásoknak megfelelően bejelentkezett. A hallgató egyéni vagy csoportos vizsgaterv alapján vizsgázhat.

A szóbeli vizsgák – ideértve a záróvizsgát és a diplomamunka védését is – általában nyilvánosak, a sajátosságokról a melléklet rendelkezik. A vizsgázó számára lehetővé kell tenni a felelete előtti rövid felkészülést. A vizsgák zavartalanságáért, nyugodt légköréért a vizsgáztató, illetve a vizsgabizottság elnöke a felelős.

A hallgató vizsgáról való távolmaradását három munkanapon belül igazolhatja a tanulmányi osztályon. Ez esetben a tanulmányi osztály törli a hallgató jelentkezését a vizsgára. A vizsgáról való távolmaradás nem befolyásolhatja a hallgató tudásának értékelését. Ha a hallgató nem jelent meg a vizsgán, tudása nem értékelhető.

A vizsgáról való igazolatlan távolmaradás esetén a tanulmányi rendszerben „nem jelent meg” bejegyzést kell feltüntetni. Ebben az esetben a hallgató elveszít egy lehetőséget a tárgy adott félévben lehetséges vizsgaalkalmi közül. Amennyiben a hallgató a félév során egyáltalán nem kísérli meg a vizsga letételét, a „nem jelent meg” bejegyzést a tanulmányi osztály a leckekönyvébe is bejegyzi.

A hallgató leckekönyv nélkül nem vizsgázhat. A leckekönyv a vizsga befejezéséig kizárólag a személyazonosság igazolására szolgálhat.

Az érdemjegy az előre meghirdetett értékelési rend szerint kerül meghatározásra. A vizsgáztató a vizsga értékelése után köteles a leckekönyvbe és a vizsgalapra az érdemjegyet bevezetni és gondoskodni arról, hogy a vizsgát követő harmadik munkanap végéig az érdemjegy tanulmányi rendszerben történő regisztrálása is megtörténjen.

Írásbeli vizsga esetén az érdemjegyet a vizsgáztató, kivételes esetben a tanszékvezető jegyzi be a leckekönyvbe.

A sikertelen vizsga javítása

A hallgató egy vizsgaidőszakban minden tárgyból legfeljebb háromszor vizsgázhat. A megismételt vizsgát a hallgató kérésére bizottság előtt kell letenni. A bizottságot a tárgyat gondozó oktatási egység vezetője jelöli ki. Ez a jog akkor is megilleti a hallgatót, ha a vizsga letételére új képzési időszakban kerül sor.

Ha a hallgató a szakmai gyakorlatát nem teljesítette, vagy az ott végzett munkája alapján az nem ismerhető el, a pótlás feltételeit a szabályzat mellékletének előírásainak figyelembevételével a gyakorlat szervezéséért felelős vezető határozza meg.

Méltányosságra okot adó és igazolt indok esetén a kar vezetője engedélyt adhat vizsgaidőszakon túli vizsgára.

A sikeres vizsga javítása

Ha a hallgató az érdemjegyet, értékelést javítani akarja, félévenként legfeljebb két tárgyból, tantárgyanként egy alkalommal a vizsgaidőszakon belül újabb vizsgát tehet. A javítóvizsga értékelése végleges, kivéve, ha az eredmény „elégtelen”, amely a sikertelen vizsgára vonatkozó szabályok szerint javítható. A sikeresen ismételt vizsga érdemjegyet javítani nem lehet.

A képzés lezárása

Az egységes, osztatlan képzés, egyetemi és főiskolai alapképzés, kiegészítő alapképzés, az alapképzés (BSc, BA), mesterképzés (MSc, MA), a szakirányú továbbképzés lezárásaként a hallgató részére végbizonyítványt (abszolutóriumot) kell kiállítani.

Abszolutóriumot az illetékes kar annak a hallgatónak állít ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket és az előírt szakmai gyakorlatot – a nyelvvizsga letétele, a szakdolgozat, diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte. Az abszolutórium minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett. Az abszolutóriumot a hallgató leckönyvében a kar vezetője írja alá. A végbizonyítványt megszerzett hallgató záróvizsgát tehet.

Diplomamunka

Az egységes, osztatlan képzésben, az egyetemi és főiskolai alapképzésben, az alapképzésben (BSc, BA), mesterképzésben (MSc, MA), a szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgatónak a záróvizsgára bocsátás feltételeként szakdolgozatot, diplomadolgozatot, diplomamunkát (a továbbiakban: diplomamunka) kell készíteni. A diplomamunka témák kiírásáról a melléklet rendelkezik. A diplomamunka tartalmi követelményeit, az értékelés általános szempontjait és a diplomamunkához rendelt kreditek számát a szak követelményei alapján a szabályzat mellékletében kell meghatározni.

A diplomamunka készítését a tanszék által jóváhagyott belső konzulens irányítja, igény esetén a tanszék által elfogadott külső konzulens is segítheti. A hallgató is javasolhat diplomamunka témát, amelynek elfogadásáról az illetékes tanszékvezető dönt.

A TDK dolgozat diplomamunkaként történő elfogadásának feltételeiről a szabályzat melléklete rendelkezik.

A diplomamunkát a bíráló(k) minősíti(k) és kijelölt bizottság ötfokozatú érdemjeggyel értékeli.

A diplomamunka benyújtásának határidejéről a szabályzat melléklete rendelkezik.

A záróvizsga bizottság

A záróvizsga bizottság elnökét a szakterület elismert külső szakemberei vagy az egyetem tanárai, illetve docensei közül, a záróvizsga bizottság tagjait – a kari tanács egyetértésével – a dékán kéri fel és bízta meg. A záróvizsga bizottság megbízatása egy évre szól.

A záróvizsga bizottságnak az elnökön kívül legalább két tagja van. A bizottság létszámát a melléklet határozza meg. A bizottságot úgy kell összeállítani, hogy legalább egy tagja külső szakember legyen. A hallgatók beosztását a megbízott záróvizsga bizottságokhoz a kari Tanulmányi Osztály teszi közzé.

A záróvizsga

A hallgató a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése után tanulmányait az egységes, osztatlan képzésben, egyetemi és főiskolai alapképzésben, kiegészítő alapképzésben, alapképzésben (BSc, BA) és mesterképzésben (MSc, MA), továbbá szakirányú továbbképzésben záróvizsgával fejezi be.

A záróvizsga a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges tudás (képesség) ellenőrzése és értékelése, amelynek során a jelöltnek arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

A záróvizsgára bocsátás feltételeit és a záróvizsgát a szakra vonatkozó követelmények határozzák meg. A tanulmányait 2007. szeptembertől megkezdő hallgató nem bocsátható záróvizsgára, ha az egyetemmel szemben fennálló fizetési kötelezettségének nem tett eleget. Ezt a rendelkezést 2007 szeptemberétől felmenő rendszerben kell alkalmazni.

Záróvizsga az abszolutórium megszerzését követően záróvizsga-időszakban tehető. A záróvizsgát bizottság előtt kell letenni. Ha a hallgató a hallgatói jogviszony megszűnéséig záróvizsgáját nem teljesíti, azt a hallgatói jogviszonya megszűnését követően bármikor leteheti a záróvizsga letétele

idején hatályos követelményeknek a záróvizsgára vonatkozó rendelkezései alapján. A záróvizsga letételét a végbizonyítvány kiállításától számított hetedik év eltelte után a kari melléklet feltételhez kötheti.

A záróvizsga eredményét a szak képzési és kimeneti követelményrendszerében előírt módon kell kiszámítani. A záróvizsga a tantervben meghatározottak szerint több részből (diplomamunka megvédése, szóbeli, írásbeli, gyakorlati rész) állhat.

Amennyiben a záróvizsga bármelyik része elégtelen, a záróvizsgát a melléklet rendelkezései szerint meg kell ismételni.

A szóbeli vizsgát a záróvizsga bizottság tagjai ötfokozatú osztályzattal értékelik, majd zárt tanácskozás keretében szavazással állapítják meg a záróvizsga végosztályzatát. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A záróvizsga eredményét a bizottság elnöke hirdeti ki.

A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A záróvizsga részeredményeit és az oklevél minősítését a leckönyvbe is be kell írni. A záróvizsgára vonatkozóan a melléklet további rendelkezéseket is tartalmazhat.

Sikertelen záróvizsga javítása

Ismételt záróvizsga legkorábban a következő záróvizsga-időszakban tehető le. Ha a mellékletben előírtak szerint a bíráló(k) egyértelműen elégtelenre minősítette(k) a diplomamunkát, akkor a hallgató záróvizsgára nem bocsátható és új diplomamunkát kell készítenie. Ennek feltételeit és határidejét a melléklet határozza meg.

Oklevél

A sikeres záróvizsga és az előírt nyelvvizsga teljesítésének igazolását követő 30 napon belül a kar a hallgató számára az oklevelet kiállítja és kiadja a jogosult részére. Az oklevél a Magyar

Köztársaság címerével ellátott közokirat, amely tanúsítja a tanulmányok sikeres elvégzését az oklevélben megnevezett szakon.

Az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek számát, a diplomamunkához rendelt kreditek számát a szak követelményei határozzák meg.

A kiegészítő alapképzésben a főiskolai szintű tanulmányok alapján elismert krediteket az egyetemi szintű végzettség megszerzéséhez szükséges kreditekre kiegészítő számú kredit megszerzése szükséges.

A szakirányú továbbképzésben legalább 60 kredit megszerzése szükséges. A nem nappali képzési formákban egy adott szakhoz rendelt teljesítendő kreditek száma megegyezik a megfelelő nappali szakhoz rendelt kreditek számával.

Az oklevél a Magyar Köztársaság címerével ellátott közokirat, amely tartalmazza a kibocsátó felsőoktatási intézmény nevét, OM-azonosítóját, az oklevél sorszámát, az oklevél tulajdonosának nevét, születési nevét, születésének helyét és idejét, a végzettségi szint, illetve az odaítélt fokozat és a szak, szakképzettség, szakirány, képzési forma megnevezését, a kibocsátás helyét, évét, hónapját és napját. Tartalmaznia kell továbbá a felsőoktatási intézmény vezetőjének (illetőleg a mellékletben meghatározott vezetőnek) és a záróvizsgabizottság elnökének eredeti aláírását, a felsőoktatási intézmény bélyegzőjének lenyomatát. Ha a záróvizsga időszakában a hallgató nem rendelkezik nyelvvizsgát igazoló okirattal, és ezért az oklevél kiállítására a záróvizsga vizsgaidőszakát követően kerül sor, a záróvizsga-bizottság elnöke helyett a dékán vagy a kar oktatási vezetőhelyettese is aláírhatja az oklevelet. A kiadott oklevelekről központi nyilvántartást kell vezetni.

Ha az oklevél kiadására azért nincs lehetőség, mert a nyelvvizsga-bizonyítványt nem tudták bemutatni, a felsőoktatási intézmény igazolást állít ki. Az igazolás végzettséget és szakképzettséget nem igazol, tanúsítja a záróvizsga eredményes letételét. A kiadott igazolásokról központi nyilvántartást kell vezetni. Az oklevél minősítésébe beszámítandó tárgyakról a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően a melléklet rendelkezik.

A kiszámított átlageredmény alapján az oklevelet a következőképpen kell minősíteni:

kiváló 4,81 – 5,00

jeles 4,51 – 4,80

jó 3,51 – 4,50

közepes 2,51 – 3,50

megfelelt 2,00 – 2,50

Az oklevelet magyar és angol nyelven vagy magyar és latin nyelven, nem magyar nyelven folyó képzés esetén magyar nyelven és a képzés nyelvén kell kiadni. Az oklevél a hallgató kérésére és költségére más nyelven is kiadható.

Az alapképzésben és mesterképzésben szerzett oklevél mellé ki kell adni az Európai Bizottság és az Európa Tanács által meghatározott oklevélmellékletet magyar és angol nyelven. Az oklevélmelléklet közokirat.

A hallgató a képzési és kimeneti követelményekben előírt, az oklevél, illetve bizonyítvány megszerzéséhez szükséges krediteket a képzési időnél rövidebb tanulmányi idő alatt is megszerezheti, és számára az oklevél kiadható. Újabb oklevelet adó második vagy további képzésben is lerövidíthető a tanulmányi idő a korábban megszerzett ismeretek elismerése (kreditátvitel) révén. Az alapképzésben és mesterképzésben, illetve az egységes, osztatlan képzésben, szakirányú továbbképzésben kiállított oklevél – jogszabályban meghatározottak szerint – munkakör betöltésére, tevékenység folytatására jogosít.

A Magyarországon kiadott oklevelek által tanúsított végzettségi szintek angol és latin nyelvű jelölése:

a) alapképzés „Bachelor” vagy „baccalaureus” (rövidítve: BA, BSc),

b) mesterképzés „Master” vagy „magister” (rövidítve MA, MSc).

A mesterfokozattal rendelkezők az oklevelük által tanúsított szakképzettség előtt az "okleveles" megjelölést használják (okleveles mérnök, okleveles közgazdász, okleveles tanár stb.).

A végbizonyítványra, a diplomadolgozatra, a záróvizsgára és az oklevélre vonatkozó rendelkezések a következők.

A mesterképzés lezárásaként a hallgató részére végbizonyítványt (abszolutóriumot) kell kiállítani. A végbizonyítvány (abszolutórium) azt tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségének – a záróvizsga kivételével – mindenben eleget tett és teljesítette a tantervben, illetve Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában, valamint annak kari kiegészítésében előírt tanulmányi követelményeket. A végbizonyítványt a hallgató leckekönyvében a dékán írja alá. A végbizonyítványt szerzett hallgató az oklevél megszerzésére záróvizsgát tehet.

A végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzéséhez a képesítési követelményben előírt legalább 300 kreditet kell megszerezni [180+30 kredit (alapszakon) +120 kredit mesterszakon)].

A záróvizsga: a hallgató a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése után a tanulmányait mesterképzésben záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga a mesterképzésben a végzettség megszerzéséhez szükséges tudás ellenőrzése és értékelése, amelynek során a jelöltnek arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A DE-AVK egyes szakjain a záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a) a tantervben előírt vizsgák eredményes letétele és más tanulmányi követelmények teljesítése, az előírt kreditpontok megszerzése és ezek alapján a végbizonyítvány megléte,
- b) a szakdolgozat (diplomadolgozat, diplomaterv) benyújtása és annak a kari szabályzat szerinti bírálata és elfogadása.

A záróvizsga:

- (a) a szakdolgozat (diplomamunka, diplomaterv) megvédéséből;
- (b) szak képesítési követelményeiben előírt szóbeli vizsgából.

Záróvizsga a kari tanács által meghatározott záróvizsga időszakban tehető. A záróvizsgát bizottság előtt kell tenni. A záróvizsgára bocsátás és a záróvizsga részletes követelményeit az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzat, valamint annak kari melléklete határozza meg. Az elhalasztott vagy ismételt záróvizsgát a letétele időpontjában hatályos szabályzat szerint kell teljesíteni.

A záróvizsga általános szabályai: a záróvizsga a diplomadolgozat megvédéséből és a tantervi követelményekben meghatározott szóbeli vizsgá(k)ból áll. A záróvizsga eredményét a szóbeli vizsgák érdemjegyei és a diplomadolgozat osztályzatának egyszerű számtani átlaga adja. Amennyiben a diplomadolgozat védeése vagy a szóbeli vizsgák bármelyikének eredménye elégtelen, a záróvizsga eredménye elégtelen és azt meg kell ismételni. A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A záróvizsga részeredményeit és az oklevél minősítését a leckekönyvbe is be kell írni. A sikertelen záróvizsga javításakor csak a sikertelen részt (diplomadolgozat védeés vagy komplex szakmai vizsga) kell megismételni.

A mesterképzésben a sikeres záróvizsga és – ha a törvény másként nem rendelkezik – az előírt nyelvvizsga teljesítésének igazolását követő 30 napon belül a kar kiállítja és kiadja az oklevelet a jogosult részére. Az oklevél formájának és tartalmának kialakításánál az Ftv. 97. §-ában foglaltak szerint kell eljárni. Az oklevelet a bizottság elnöke és a rektor írja alá. Az oklevél minősítésébe beszámító tárgyakról, azok súlyozásáról a tanterv rendelkezik.

A záróvizsga tantárgyai: Vállalati stratégia, Vállalkozás-innováció, Pénzügyi elemzés, Projektvezetés

A Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, kari melléklete, valamint a Diplomadolgozat készítés és záróvizsgák rendje az alábbi URL címről tölthető le:
<http://www.avk.unideb.hu>

IV. A képzés személyi feltételei

1. A szakfelelős és a szakirány felelősök

3. sz. táblázat

Felelősök neve és a felelősségi típus (<i>szf: szakfelelős, szif: szakirányfelelős a szakiránya megadásával!</i>)	Tudományos fok /cím (PhD/ CSc/ DSc/ akad.)	Munkakör (e/f tan./ e/f doc.)	FOI-hez tartozás és munkaviszony típusa (AT/AE)	Hány mesterszak felelőse	Hány kreditértékű tantárgy felelőse a szakon / az intézményben (alap- és mesterképzésben összesen)
Dr. Nábrádi András szf	CSc	egyetemi tanár	AT	1	18/25

2. Tantárgylista, tantárgyak felelősei, oktatói

4. sz. táblázat

A TÖRZSANYAG TANTÁRGYAINAK MEGNEVEZÉSE (ALAPOZÓ ÉS SZAKMAI TÖRZSTÁRGYAK)	A tantárgy oktatói						
	Oktató neve (a tantárgy blokkjában elsőként a tantárgy felelősét tüntessék fel)	Tud. fok. /cím (PhD/ CSc/ DSc/ akad.)	Munka-kör (e/f ts. e/f adj./ e/f doc./ e/f tan./ tud. mts./ egyéb)	FOI-hez tartozás és munkaviszony típusa (AT/AE/V)	A tantárgy előadója I / N	Gyak. fogl.-t tart I / N	Hány kreditértékű tantárgy felelőse a szakon / az intézményben (alap- és mesterképzésben összesen)
A. Alapozó módszertani és elméleti törzsanyag							
Vállalati stratégia	Dr. Nábrádi András, habil	CSc	egy.tanár	AT	I	I	18/25
Vállalkozás innováció	Dr. Berde Csaba, habil	PhD	egy.tanár	AT	I	I	14/25
Pénzügyi elemzés	Dr. Tarnóczy Tibor	PhD	egy.docens	AT	I	I	10/15
Társadalmi és gazdasági előrejelzés	Dr. Kuti István	CSc	egy.docens	AT	I	I	10/22
Üzleti Közgazdaságtan	Dr. Kuti István	CSc	egy.docens	AT	I	I	10/22
Kutatásmódszertani szeminárium	Dr. Ertsey Imre	Csc	egy.tanár	AT	I	I	7/22
Társasági jog	Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó	PhD	egy.adjunktus	AT	I	I	5/18
B. Szakmai törzsanyag							
Projektvezetés	Dr. Szűcs István	PhD	egy.docens	AT	I	I	5/23
Marketing stratégia	Dr. Kárpáti László, habil	Csc	egy.docens	AT	I	N	9/24
Innováció-módszertan	Dr. Varga Emilné Dr. Szűcs Edit, habil	PhD	főisk.tanár	AT	I	I	5/22
Vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák	Dr. Tarnóczy Tibor	PhD	egy.docens	AE	I	I	10/15

VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS MESTERSZAK

Vállalati döntéstámogató módszerek	Dr. Herdon Miklós, habil	PhD	egy.docens	AT	I	I	10/24
Üzleti kommunikáció	Dr. Dienesné Dr. Kovács Erzsébet	PhD	egy.docens	AT	N	I	9/23
Vállalkozásfejlesztési politika	Dr. Posta László	CSc	egy.docens	AT	I	I	5/18
Szolgáltató vállalkozás	Dr. Felföldi János	PhD	egy.docens	AT	I	I	10/20
Vállalkozás és globális piac	Dr. Csapó Zsolt	PhD	egy.docens	AT	I	N	4/12

A DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK TANTÁRGYAINAK MEGNEVEZÉSE	A tantárgy oktatói						
	Oktató neve (a tantárgy blokkjában elsőként a tantárgy felelősét tüntessék fel)	Tud. fok. /cím (PhD/ CSc/ DSc/ akad.)	Munka-kör (e/f ts. e/f adj./ e/f doc./ e/f tan./ tud. mts./ egyéb)	FOI-hez tartozás és munkaviszony típusa (AT/AE/V)	A tantárgy előadója I / N	Gyak. Fogl.-t tart I / N	Hány kreditértékű tantárgy felelőse a szakon / az intézményben (alap- és mesterképzésben összesen)
C. Differenciált szakmai tárgyak							
Kisvállalkozás-fejlesztési politika	Dr. Nábrádi András, habil	CSc	egy.tanár	AT	I	I	18/25
Vezetői számvitel	Dr. Bács Zoltán	PhD	egy.docens	AT	I	I	5/25
Üzleti tanácsadás	Dr. Pető Károly, habil	Csc	egy.docens	AT	I	N	7/18
Vezetés és szervezés	Dr. Berde Csaba, habil	Csc	egy.tanár	AT	I	N	14/25
Számviteli beszámolók	Dr. Darabos Éva	PhD	egy.docens	AT	I	I	5/14
Látens változós modellek	Dr. Ertsey Imre	CSc	egy.tanár	AT	I	I	7/22
Döntésmélet	Dr. Dienesné Dr. Kovács Erzsébet	PhD	egy.docens	AT	I	I	9/19
D. Szabadon választható tárgyak a felsoroltakon túl a Kar más mesterszakai által meghirdetett tárgyak							
Termelés gazdaságtan	Dr. Nábrádi András, habil	Csc	egy.tanár	AT	I	I	18/25
Helyi gazdaság- és vállalkozásfejlesztés	Dr. Felföldi János	PhD	egy.docens	AT	I	I	10/20
Vidékgazdaságtan	Dr. Nábrádi András, habil	Csc	egy.tanár	AT	I	N	18/25
Emberi erőforrás gazdaságtan	Dr. Berde Csaba, habil	Csc	egy.tanár	AT	I	I	14/25
Integrált vállalati információs rendszerek	Dr. Herdon Miklós, habil	PhD	egy.docens	AT	I	I	10/24
Település és térségmarketing	Dr. Kárpáti László, habil	Csc	egy.docens	AT	I	I	9/24
Közösségfejlesztés	Dr. Pető Károly, habil	PhD	egy.docens	AT	N	I	7/18
E. Diplomamunka, szakszeminárium							

Minősített és teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók aránya

5. sz. táblázat

Tantárgyfelelősök létszáma		Tudományos fokozattal rendelkező oktatók száma és aránya		Teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók száma és aránya	
Modulok	Létszám (fő)	Létszám (fő)	Arány (%)	Létszám (fő)	Arány (%)
A) Alapozó módszertani és elméleti törzsanyag	7	7	100	7	100
B) Szakmai törzsanyag	9	9	100	10	100
C) Differenciált szakmai tárgyak	7	7	100	7	100
D) Szabadon választható tárgyak	7	7	100	7	100
Összesen	31	31	100	31	100

3. Oktatók személyi-szakmai adatai

- **Szakvezető: Dr. habil. Nábrádi András**
- **Teljes munkaidőben foglalkoztatottak:**

Dr. Bács Zoltán (PhD)
Dr. habil. Berde Csaba (CSc)
Dr. Csapó Zsolt (PhD)
Dr. Darabos Éva (PhD)
Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó (PhD)
Dr. Dienesné Dr. Kovács Erzsébet (PhD)
Dr. Ertsey Imre (CSc)
Dr. Felföldi János (PhD)
Dr. habil. Herdon Miklós (PhD)
Dr. habil. Kárpáti László (CSc)
Dr. habil. Petó Károly (CSc)
Dr. Posta László (CSc)
Dr. Szűcs István (PhD)
Dr. Tarnóczy Tibor (PhD)
Dr. Varga Emilné Dr. Szűcs Edit (PhD)

ÖNÉLETRAJZOK

DR. NÁBRÁDI ANDRÁS

Születési év: 1956

Végzettség: egyetem (DATE)

Szakképzettség: agrármérnök (1980)

MBA diploma, külkereskedelmi áruforgalmi szak (1993)

Felsőoktatási menedzser (MTA) (1996)

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem AVK

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi tanár, dékán

Tudományos fokozat: dr. univ (1984)

CSc (1993)

dr. habil (1999)

Díjak, kitüntetések

- Széchenyi István Professzori Ösztöndíj (1998-2002)
- Pro Facultate díj (2001)
- Az év oktatója (2002, 2004)
- FAO emlékérem (2005)
- Mestertanár (2007)
- A Debreceni Agrárkutatóért (2008)

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Agrármérnök, gazdasági	Vállalatgazdaságtan
agrármérnök, mg.	Banküzemtan
szakigazgatási szervező	Vállalkozások alapítása és működése
mérnök,	Vállalkozási ismeretek
környezetgazdálkodási	
agrármérnök, mérnök-tanár,	
egészségügyi szakmenedzser	
szakokon	
Ph.D. képzés, DE-AVK	Gazdasági elemzés, Vállalati gazdaságtan
(vállalkozásmenedzsment	Stratégiai menedzsment
szakirányú továbbképzés)	

Oktatásban eltöltött idő: 26 év

Gyakorlati tevékenység:

1980-1981	Zagyvavölgye Mg.Tsz. Homokterenye	Ág. vez. Agrármérnök
1981-1982	Debreceni Agrártudományi Egyetem	Tud. segédmunkatárs
1982-1987	Debreceni Agrártudományi Egyetem	Egy. tanársegéd
1987-1994	Debreceni Agrártudományi Egyetem	Egyetemi adjunktus
1994-1997	Debreceni Agrártudományi Egyetem	Dékánhelyettes, egyetemi docens
1997-2000	Debreceni Agrártudományi Egyetem	Dékán
1998-	Debreceni Agrártudományi Egyetem	Tanszékvezető
2000-2002	Debreceni Egyetem, AVFI	Intézetigazgató, egyetemi tanár, centrumelnök- helyettes
2002-	Debreceni Egyetem, AVK	Dékán

2006- SZIE GTK, Regionális Gazdaságtani és
Vidékfejlesztési Intézet Egyetemi tanár

Nyelvismeret:

- Orosz középfok (1987)
- Angol középfok (1988)

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Ertsey I.-**Nábrádi A.**(szerk): Általános vállalkozási alapok. Campus Kiadó, Debrecen, 2003.1-167.p. ISBN 963 86424 0 8.
2. **Nábrádi A.**-Pető K. (szerk): Észak-Alföldi Régió mezőgazdaságának versenyképessége. Agroinform Kiadó, Budapest, 2004. 1-192.p. ISBN 963 502 808 3
3. **Nábrádi A.**- Nagy A. (szerk): Vállalkozások működtetése az EU-ban. Szaktudás Kiadó Ház Budapest 2007. 1-200.p. ISBN 978-963-9736-36-8
4. Borsos J.- **Nábrádi A.:** A vidékfejlesztés új kutatási programja. Gazdálkodás, 2005. 03. sz.
5. **Nábrádi A.**- Edward Majewski-George Robertson (2007): Business Plan. Handbook for the International Program in MBA Agribusiness Management under auspices of the International MBA Board. © MBA in Agribusiness Management, Warsaw University of Life Science, Poland. 1-61.p. Electronic version: www.agrimba.sggw.waw.pl (©2007)

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. **Nábrádi A.** (szerk): Családi farmgazdaság (Farm Family Business) Ruth Gasson-Andrew Errington könyvének magyar adaptálása. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest 1999.1-293.p. ISBN 9633562813
2. Bai A.-Lakner Z.-Marosvölgyi B.-**Nábrádi A.:** A biomassa felhasználása. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest 2002. 1-225.p. Szerk.: Bai A.
3. Kühnel Á.-**Nábrádi A.**-Grasselli N. (2004): Strategic and Knowledge Management in the Agriculture. Natural Resources and Sustainable Development, International Conference, Oradea, April, 2004. ISBN 963 9274 73 9
4. **Nábrádi A.:** (2005) A gazdasági hatékonyság értelmezése napjaink mezőgazdaságában. A mezőgazdaság tökeszükséglete és hatékonysága. ISBN 963 472 896 0. 23-34.p.p.
5. **Nábrádi A.** (2007): Az eredményesség családfája. Gazdálkodás, 51. évf. 4. sz. 99-113.p. HU ISSN 0046-5518

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

- Debreceni Egyetem (DE) Szenátus tagja
- DE-Agrártudományi Centrum (ATC): Centrumtanács, gazdasági, oktatási, tudományos, gyakorlati bizottság tagja
- DE-ATC-Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar (AVK): Dékán, a Kari Tanács elnöke
- Gazdaságtudományi Koordinációs Központ (DE): Igazgató
- Magyar Tudományos Akadémia Agrár-közgazdasági Bizottság: tagja
- MTA Doktorképviselő
- MTA Debreceni Akadémiai Bizottság, Agrárökonómiai Bizottság: Elnök
- Magyar Közgazdasági Társaság HBM-i szervezete: Vezetőségi tag
- Studies of Agricultural Economics (folyóirat): Szerkesztőbizottsági tag
- Élelmiszermarketing-tudomány (folyóirat): Szerkesztőbizottsági tag

- Applied Studies in Agribusiness and Commerce (folyóirat): Szerkesztőbizottsági tag

Nemzetközi kapcsolatok

- European Association of Agricultural Economists: Tag
- Board of the International MBA Network on Agribusiness and Commerce: Vezetőségi tag
- Vendégprofesszor: 2002 Udine , Olaszország, 2005 Wageningen, Hollandia, 2006-2007 Zágráb, Horvátország, 2008 Belgrád, Szerbia. Oktatott tárgyak: EU Assession, Strategic Management, Strategic Planning, Business Planning
- JAJCA Japan, Wageningen University, Hohenheim University, University of Bristol, IOWA State University, Glasgow University, Lyon III. University, Udine University, University College Dublin, CAC Aberdeen, Warsaw Univewrsity of Life Science, Prague University of Life Science,

DR. BÁCS ZOLTÁN

Születési év: 1969.
Végzettség: okleveles agrármérnök
Szakképzettség: agrármérnök

Jelenlegi munkahely: DE AMTC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék
A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens, tanszékvezető
Tudományos fokozat: PhD. doktor

Díjak, kitüntetések:

- Rektori dicsérő oklevél, DATE 1993.
- Intézetigazgatói Elismerő Oklevél DE ATC AVFI 2002.
- Rektori elismerő oklevél, 2004.

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
BA. I. évfolyam Pénzügy-számvitel szakirány, Gazd.men. szakirány, Közszolgálati szakirány	Számvitel alapjai
Gazdasági agrármérnök, Informatikus agrármérnök szakirány III. évfolyam, IV. évfolyam	Számvitel I. B Számvitel I. C
Gazdasági agrármérnök szak V. évfolyam	Számvitelszervezés
Agrármérnök szak V. évfolyam	Számvitelszervezés
KTK II. évfolyam	Számvitel I
KTK. II. évfolyam	Számvitel II.

Oktatásban eltöltött idő: 13 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig	Munkahely	Beosztás
2003. július 01.-	Debreceni Egyetem ATC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék	Egyetemi docens, tanszékvezető
2000-2003. június 30.	Debreceni Egyetem ATC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék	Egyetemi adjunktus
1997-2000.	Debreceni Egyetem ATC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék	Egyetemi tanársegéd
1996-1997.	Debreceni Egyetem ATC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék	Tanszéki mérnök
1993-1996.	Debreceni Agrártudományi Egyetem Számviteli és Pénzügyi Tanszék	Ph.D hallgató
1993.	Külkerinfo Kft.	Oktatás szervező

Nyelvismeret:

- spanyol középfokú
- orosz középszintű lektorátusi nyelvvizsga

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Bács Z.- Várallyai L.: Ügyviteli ismeretek. Campus Kiadó. 2004
2. Bács Z. – Fenyves V.: Vállalkozások pénzügyei és elszámolásuk. Szaktudás Kiadó Ház. 2005
3. Bács Z. – Herczeg A.: Nonprofit szervezetek gazdálkodása és számvitele. Szaktudás Kiadó Ház . 2005.
4. Bács Z.-Galó M.-Kvancz J.: Vállalkozói számvitel fogalomtár. Campus Kiadó.2006
5. Bács Z.-Jávor A.: Elszámolási célok, feladatok módszerek és a számvitel oktatása. Debreceni Egyetem ATC. 2007

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. Bács Z. – Kozár L.: Amit a közraktározásról tudni kell. Szaktudás Kiadó Ház. 2002
2. Bács Z. : A közraktározás. Gazdálkodók kézikönyve. Raabe Kiadó. 2002.
3. Bács Z. – Orbán I.: Gazdasági adminisztráció, szerződések. Campus Kiadó 2003
4. Bács Z.: Számviteli gyakorlatok III. 2002. 145.p.
5. Bács Z.-Kvancz J.: A számviteli politika szerepe és jelentősége az új számviteli törvény alapján. MTA-SZSZB Tudományos Testület Közgyűlése. 2002.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
DE ATC AVK	Kari tanács tagja
DE	Szenátus tagja 2007
Diploma-, és szakdolgozati témavezető 1999-2006-ban 95 hallgatónál	Témavezető
Interdiszciplináris Társadalom- és Agrártudományok Doktori Iskola	Doktori Tanács tagja Témavezető
Hajdúsági Hallgatói Önkormányzatok Kulturális Egyesülete	ügyvezető igazgató
Magyar Orvos-Jogász kongresszus szervező bizottsági tagja 2000-ben	Szervező bizottság tagja
Agrárökonómai Doktori Iskola	alapító tagja
DE ATC TDK	bírálbizottság tagja
A mi városunkért Alapítvány kuratóriumának	elnöke,
Debreceni Campus	főtanácsadó.
Nonprofit Közhasznú Kft	

Nemzetközi kapcsolatok:

Spanyolország, Universidad de Leon, Departamento de Contabilidad y Financiera

DR. BERDE CSABA

Születési év: 1951.
Végzettség: egyetem
Szakképzettség: agrármérnök
Jelenlegi munkahely: DE AMTC AVK, Vezetési és Munkatudományi Tanszék
A kinevezésben feltüntetett munkakör: tanszékvezető, egyetemi tanár
Tudományos fokozat: kandidátus, Ph.D
Díjak, kitüntetések: Nagyváthy János díj,

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
tantárgyfelelős, a gazdasági-, vidékfejlesztési-, környezetgazdálkodási-, mérnök-tanár-, agrármérnöki szakon-, vadgazda- és szakigazgatási szervező mérnöki, főiskolai szakokon	<i>„Vezetési ismeretek”</i> (előadás, gyakorlat),
tantárgyfelelős, Interdiszciplináris Társadalom- és Agrártudományok Doktori Iskola, MTK,	<i>„Szervezetfejlesztés”</i> (PhD - képzés),
tantárgyfelelős (MTK, AVK), - PhD - képzés, Interdiszciplináris Társadalom- és Agrártudományok Doktori Iskola	<i>„Vezetés elmélet”</i>

Oktatásban eltöltött idő: 29 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig	Munkahely	Beosztás
2007. -	DE ATC AVK, Vezetési és Munkatudományi Tanszék	egyetemi tanár, tanszékvezető
2000.-2007.	DE ATC AVK, Vezetéstudományi Tanszék	egyetemi docens, tanszékvezető
1993.-	DATE Vezetési-és Munkatudományi Tanszék	egyetemi docens
1983-1993.	DATE Vezetési-és Munkatudományi Tanszék	egyetemi adjunktus
1980-1983.	DATE Vezetési-és Munkatudományi Tanszék	egyetemi tanársegéd
1979-1980.	DATE Munkatudományi Tanszék	tanszéki mérnök
1975-1979.	Debreceni Agrártudományi Egyetem Tangazdaság	központi agronómus

Nyelvismeret:

Angol „C” középfokú állami nyelvvizsga
 Orosz „C” középfokú állami nyelvvizsga

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. **Berde Cs.:** Menedzsment a mezőgazdaságban. Vezetési módszerek és sajátosságok. Szaktudás Kiadó, Budapest, 2003. 237. p.
2. **Berde Cs.** – Dajnoki K. – Juhász Cs. – Szabados Gy.: The Role of Professional Communication in the Cooperation between Organizations. Aktuálne problémy manazmentu a marketingu vo vyucbe na vysokych skolách. Zvedeckij konferencie. Zbornik, Nitra 2003. 28-31. p.
3. **Berde Cs.** – Piros M.: Qualification and Human Reseources Management in Hungarian Agriculture. Studies, No. 103., Budapest, 2005. 129-139. p.
4. Cs. Juhász – **Cs. Berde:** Synchronisational problems in organisational motivation in agriculture. Studies in Agricultural Economics. No. 104. Budapest, 2006. 129-142.p.
5. Juhász Cs. – **Berde Cs.:** Theoretical Possibilities and Moral Motivation of Human Resources. Riesenie Brizovych situacii v specifickom prostredi. Slovenska Akademia Podohospodarskych Vied. Nitra, 2006. 60-65. p.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. **Berde Cs.** – Pakurár M.: Quality Management Cooperation in Farms and Enterprices in the Hungarian Food Processing Industry. Academic Publishers, Wageningen, 2002. 1009-1014. p.
2. **Berde Cs.:** Menedzsment a mezőgazdaságban. Vezetési módszerek és sajátosságok. Szaktudás Kiadó, Budapest, 2003. 237. p.
3. Cs. Juhász – **Cs. Berde:** Synchronisational problems in organisational motivation in agriculture. Studies in Agricultural Economics. No. 104. Budapest, 2006. 129-142.p.
4. **Berde Cs.:** Researches in Human Reseource Management in the Hungarian Agriculture. Jahrbuch der Österreichischen Gesellschaft für Agrarökonomie. Band 15, Wien, 2006. 156-165. p.
5. **Berde Cs.** – Piros M.: A Survey on Human Resource Management and Education in Hungarian Agriculture. Journal of Agricultural Education and Extension Vol. 12. No. 4., Wageningen, 2006. 301-315. p.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
Magyar Agrártudományi Egyesület	tag
Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB)	tag
Agrárökonómusok Európai Szövetsége (EAAE)	tag
Helley András Munkatudományi Társaság	tag
MTA Agrárközgazdasági Szakbizottság	titkár
DAB Agrárközgazdasági Munkabizottság	

Nemzetközi kapcsolatok:

- ✓ University of Kiel, Agricultural Economics Department
- ✓ Wageningen Agricultural University, Department of Farm Management
- ✓ Agricultural University of Nitra, Department of Agricultural Economic and Management
- ✓ Mediterranean Agronomic Institute of Chania
- ✓ University College of Cork, Ireland
- ✓ Aberdeen University, Department of Agricultural Economics
- ✓ Agricultural University of Prague, Department of Agricultural Economics and Management.

DR. CSAPÓ ZSOLT

Születési év: 1969

Végzettség: okleveles agrármérnök

Szakképzettség: felsőfokú vadászat vadgazdálkodás, Európai Unió szakértő

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem, AMTC, AVK, Vállalatgazdaságtani és Marketing Tanszék

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens

Tudományos fokozat: közgazdaságtudomány PhD

Díjak, kitüntetések: --

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
1993-1996: agrármérnök szak	Agrárgazdaságtan
1994-2000: agrármérnök és gazdasági agrármérnök szakok	Makroökonómia, mikroökonómia
1997- : agrármérnök és gazdasági agrármérnök szakok	Nemzetközi kereskedelempolitika
1999 - : agrármérnök és gazdasági agrármérnök szakok	Árufuvarozás és szállítmányozás
2000 - : agrármérnök, vidékfejlesztési és informatikus agrármérnök szakok	Marketing

Oktatásban eltöltött idő:

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig	Munkahely	Beosztás
1993 - 1996	Debreceni Agrártudományi Egyetem	PhD hallgató
1996 - 1998	Debreceni Agrártudományi Egyetem	Tanszéki mérnök
1998-2000	Debreceni Agrártudományi Egyetem	Egyetemi tanársegéd
2000 - 2006	Debreceni Egyetem, ATC, AVK	Egyetemi adjunktus
2006 -	Debreceni Egyetem, AMTC, AVK	Egyetemi docens

Nyelvismeret: angol – középfok, német - középfok

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Marketing és kereskedelem a gyakorlatban 1-202.o. Társszerzők: Kárpáti László, Kozár László, Varga Levente Kiadó: Szaktudás Kiadó Ház, Budapest. 2007

2. Kereskedelemtan (elektronikus jegyzet) 1-98 o. Társszerzők: Dr. Constantinovits Milán, Dr. Karácsonyi Péter, Dr. Kárpáti László, Dr. Kopcsay László, Dr. Lehota József, Szakál Zoltán, Varga Levente Szerkesztők: Dr. Kárpáti László, Dr. Lehota József Kiadó: DE ATC Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Debrecen, 2006.
3. Nemzetközi kereskedelempolitika (elméleti jegyzet) 1-105.o. Kiadó: Debreceni Egyetem, Agrártudományi Centrum, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Debrecen. 2003
4. Marketing és kereskedelem 82-100.o. Társszerzők: Árváné Ványi Georgina, Balogh Péter, Kozár László, Szakál Zoltán, Varga Levente Kiadó: Campus Kiadó, Debrecen. 2003

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. Marketing az Európai Unió Egységes Piacán 1-189. o. Társszerzők: Kárpáti László, Kozár László, Zajác Gizella Kiadó: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, Luxembourg, 2006.
2. Marketing I. gyakorlati jegyzet 1. 5-17.o. Társszerzők: Árváné Ványi Georgina, Szakál Zoltán, Varga Levente Szerkesztő: Dr. Kárpáti László Kiadó: Debreceni Egyetem, Agrártudományi Centrum, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Debrecen. 2003
3. Marketing I. gyakorlati jegyzet 2. 1-45.o. Társszerzők: Árváné Ványi Georgina, Szakál Zoltán, Varga Levente Szerkesztő: Dr. Kárpáti László Kiadó: Debreceni Egyetem, Agrártudományi Centrum, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Debrecen. 2004
4. Efficient Consumer Response (electronic MBA lecture note) 96-100 p. Co-authors: Seamus O'Reilly, Karol Krajewski Publisher: Warsaw Agricultural University, 2006

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
EAAE (Európai Agrárökonómusok Szövetsége)	tag
Magyar Közgazdasági Társaság Hajdú-Bihar Megyei Szervezete	tag

Nemzetközi kapcsolatok:

- Jyvaskyla Polytechnic, Jyvaskyla, Finland
- Università Degli Studi della Tuscia, Viterbo, Italy
- University of Pisa, Pisa, Italy
- Mount Saint Vincent University, Halifax, Canada
- University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia
- University of Zagreb, Zagreb, Croatia

DR. DARABOS ÉVA

Születési év: 1959

Végzettség: egyetem

Szakképzettség: okleveles közgazda

Jelenlegi munkahely: DE AMTC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens

Tudományos fokozat: PhD

Díjak, kitüntetések:

1987	Rektori dicsérő oklevél, DATE
1988	KISZ KB dicsérő oklevél
2003	Dékáni elismerő oklevél, DE ATC AVK

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
Agrármérnök	Közgazdasági alapismeretek, politikai gazdaságtan Számvitel, pénzügy, nemzetközi pénzügyek
Gazdasági agrármérnök	Számvitel, elemzés, ellenőrzés, Pénzügy és pénzügypolitika Pénzügy II/B
Közgazdász (KTK)	Számvitel, vezetői számvitel Számvitel, pénzügy
Szakigazgatás szervező agrármérnök	Pénzügytan
Gazdasági és vidékfejlesztő, informatikus és szakigazgatási agrármérnök BSC	EU integrációs ismeretek, EU pénzügyek és gazdaságpolitika, EU költségvetés
BGF PSZFK levelező	

Oktatásban eltöltött idő: 1982-

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig	Munkahely	Beosztás
1981-	DATE, DE AVK Társadalomtudományi T. Agrárgazdaságtani T. Vállalatgazdaságtani T. Számviteli és Pénzügyi T.	Tanszéki közgazdász, egyetemi tanársegéd, egyetemi adjunktus, egyetemi docens

Nyelvismeret:

Német - felsőfokú "C" típusú nyelvvizsga (1991), középfokú (1984)

Orosz - alapfokú "C" típusú nyelvvizsga (1988)

Francia - középfokú "A" típusú nyelvvizsga (1998), szakmaival bővített, középszintű nyelvvizsga ATC (2002)

Angol - kezdő

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. **Vállalkozások finanszírozása.** Szerkesztők: Darabos Éva- Grasseli Norbert. Campus Kiadó, Debrecen 2003.
2. **Finanszírozási döntések.** In: Bács Zoltán - Fenyves Veronika (szerkesztők): Vállalkozások pénzügyei és elszámolása. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest 2005. 13-32.o.
3. **Az üzemi szerkezet alakulása a német mezőgazdaságban (1999-2004).** In.:A mezőgazdaság tőkeszükséglete és hatékonysága. Szerkesztő Jávör András. DE ATC AVK. 2005. 116-120. o.
4. **Transformaton der Agrargenossenschaften in osteuropäischen Ländern im Vergleich zu den neuen Bundesländern – Anforderungen an eine auf ökologische Erfordernisse ausgerichtete Agrarproduktion.** In: Maier, Petra: Ergebnisse der Forschungszusammenarbeit zur Beratung und zur Strukturanpassung von Agrarunternehmung. Universität Rostock. 2003. S. 41-54. (Társszerző: Dietmar Jahnke)
5. **Ausgewählte Strukturprobleme bei der Entwicklung der ungarischer Landwirtschaft.** Universität Rostock 2008. S. 54-64. (Társszerző: Nemessályi Zsolt) In: Petra Maier-Hans Kögel: Umweltgerechte Nutzung und nachhaltige Entwicklung des ländlichen Raumes.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. **Mezőgazdasági teszüzemek adatszolgáltatásának tapasztalatai Hajdú-Bihar megyében.** Agrártudományi közlemények. Különszám. Debrecen, 2002. 47-50. oldal.
2. **Gemeinsamkeiten und Unterschiede in der Entwicklung der ungarischen und ostdeutschen Landwirtschaft - dargestellt anhand ausgewählter Aspekte des Transformationsprozesses.** Jahrestagung der GEWISOLA 1997. Weihenstephan . 8 S. /Társszerzők: Maier, P. - Pfau, E./
3. **Ausgewählte Aspekte des Transformationsprozesses der ungarischen Landwirtschaft - Gemeinsamkeiten und Unterschiede.** Universität Rostock. Internationales Symposium. Universität Rostock, Heft 7. 1997. 107-122. o. /Társszerzők: Maier, P. - Pfau, E./
4. **Analyse der wirtschaftlichen Entwicklung landwirtschaftlicher Unternehmen in Ostdeutschland und Ungarn nach dem Transformationsprozess.** Universität Rostock 2000. 58 oldal./Társszerzők: Maier, P. - Pfau, E./
5. **EU-konform számviteli információs rendszer kialakításának elvi és módszertani kérdései a mezőgazdaságban.** Ph.D. Disszertáció DE ATC. Debrecen, 2003. 150 oldal.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet		Funkció
1984-1989	DATE Egyetemi Ifjúsági Klub	tanárvezető
2000-	Könyvvizsgálói Kamara	tag
2004-	MTA Agrártudományok Osztálya	tag

Nemzetközi kapcsolatok:

Németország Universität Mainz (DAAD, 10 hónap),
 Svájc, Hochschule Saint-Gallen (ESKAS, 9 hónap),
 Ausztria, BOKU (1 hónap)
 Belgium, Franciaország, Írország, Hollandia (1-3 hét)

DÉKÁN TAMÁSNÉ DR. ORBÁN ILDIKÓ

Születési év: 1975.

Végzettség: okleveles közgazdász, okleveles jogász

Szakképzettség: Mérlegképes könyvelői képesítés

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem AMTC Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar Számviteli és Pénzügyi Tanszék

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi adjunktus

Tudományos fokozat: PhD fokozat, 2006. (Gazdálkodás- és Szervezéstudományok)

Díjak, kitüntetések: - Év oktatója (2004)
- Dékáni elismerő oklevél (2006)

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
Gazdasági agrármérnök	Gazdasági és pénzügyi jog, Számvitel, Pénzügy, Vezetői számvitel, Gazdasági elemzés, Vállalkozások ellenőrzése
Vidékfejlesztési agrármérnök	Gazdasági és pénzügyi jog
Közgazdász	Számvitel
Mezőgazdasági szakigazgatás szervező mérnök	Jogi ismeretek, Számvitel
Informatikai statisztikus és gazdasági tervező	Általános jogi ismeretek
Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök BSc	Gazdasági jog
Pénzügy és számvitel BA Erasmus	Számvitel, Vállalati pénzügyek Corporate finance

Oktatásban eltöltött idő: 8 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig		Beosztás
2007. szept. 1.-	DE AMTC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék	egyetemi adjunktus
2006 szept. 1.– 2007. aug. 31.	DE ATC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék	egyetemi tanársegéd
2003 -	DE ATC AVK Dékáni Hivatal	dékáni hivatalvezető
2002 – 2006	DE ATC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék, Marketing és Üzleti Tanszék	megbízott oktató
1999 – 2002	DE ATC AVK Számviteli és Pénzügyi Tanszék	PhD hallgató

Nyelvismeret:

- angol középfokú, „C” típusú, szakmai anyaggal bővített nyelvvizsga
- francia középfokú, „C” típusú, szakmai anyaggal bővített nyelvvizsga

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Nábrádi A. – Posta L. – Szabó Cs. – Fűrj Z. – **Orbán I.** (2002): A földbirtok-politika jogszabályi alapjai. A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet kiadványa. Szaktudás Kiadó Ház. Budapest
2. Bács Z. – **Orbán I.** (2003): Gazdasági adminisztráció, szerződések. Campus Kiadó. Debrecen
3. **Orbán I.** (2003): A szerződések világa. In: Gazdasági adminisztráció, szerződések. (Szerk: Bács Z. – Orbán I.) Campus Kiadó. Debrecen. 117-147.
4. **Orbán I.** (2003): Kötvény. In: Vállalkozások finanszírozása. (Szerk: Darabos É. – Grasselli N.) Campus Kiadó. Debrecen. 69-80.
5. **Dékán T.-né Orbán I.** (2005): Kötvény, A szerződések világa. In: Vállalkozások pénzügyei és elszámolása. (Szerk: Bács Z. – Fenyves V.) Szaktudás Kiadó Ház. Budapest. 49-58., 214-233.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. **Orbán I.** (2002): A mezőgazdaság külső finanszírozásának aktuális kérdései. Agrártudományi Közlemények Különszám. Debrecen. 88-92.
2. **Dékán T.-né Dr. Orbán I.** (2006): A mezőgazdasági vállalkozások jövedelemszámításának módszertani kérdései az Európai Unió néhány országában. PhD értekezés. Debrecen
3. **Dékán T.-né Orbán I.** (2005): A Mezőgazdasági Számviteli Információs Hálózat szerepe a mezőgazdasági vállalkozások jövedelmezőségének vizsgálatában. Agrárgazdaság, vidékfejlesztés és agrárinformatika (AVA2). Nemzetközi konferencia. Debrecen. 69. + CD
4. **Orbán I.** (2002): Profitability analysis of the Hungarian agricultural enterprises in the Hajdú-Bihar county (with special regard to the managerial aspects). Agricultural and Food Sciences Processes and Technologies International Conference. Sibiu. 238-245.
5. Bács Z. – Nagy A. – **Orbán I.** (2004): Questions about profitability analysis of the Hungarian family farm businesses. Agrarian prospects XIII. Sustainable development of an agrarian sector – challenges and risks. Prague. 893-897.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
Debreceni Egyetem (DE) Igazgatási Bizottság	tag
DE AMTC Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar Tanácsa	titkár
Magyar Közgazdasági Társaság Hajdú-Bihar Megyei Szervezete	tag

Nemzetközi kapcsolatok:

2003-2006: Leonardo da Vinci FORCREST projekt: projekt-koordinátor

DR. DIENESNÉ DR. KOVÁCS ERZSÉBET

Születési év: 1953

Végzettség: egyetem

Szakképzettség: agr.mérnök , pszichológus

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem AMTC AVK Vezetési és Munkatud.Tanszék

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens

Tudományos fokozat: PhD

Díjak, kitüntetések: Kádár Béla díj 2007.

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés

Ált .agrármérnök

Mérnök tanár

Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési szak

Szakig.szervező szak

Humánmenedzsment

Oktatott tárgy

Mezőgazdasági alapismeretek

Alkalmazott pszichológia

Emberi erőforrás menedzsment

Kommunikáció, Vezetés

Emberi jelenségek

Csoportpszichológia

Oktatásban eltöltött idő: 32 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig

1990-1995

1995-2000

2000-

Munkahely

DRMKK

Közlekedés F.

Egyéni vállalkozó

Beosztás

pszichológus

Utánképzési tanácsadás

Feltárási pszichológus

Kompetencia-fejlesztő
tréningek

Nyelvismeret: német

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Dienesné K.E /2003/.: Vezetépszichológiai ismeretek. Campus Kiadó, Debrecen
Társszerzők: Berde Cs., Gályász J., Juhász Cs., Dajnoki K.
2. Dienesné K.E./2004/: Vezetési gyakorlatok és esettanulmányok. Vider-Plussz Bt. Kiadó, Debrecen. Társszerzők: Berde Cs., Gályász J., Juhász Cs., Dajnoki K., Szabados Gy.
3. Dienesné K.E./2005/: Humán erőforrás menedzsment./ In: Menedzsment. / Nyíregyházi Főiskola Gazdasági és Társadalomtudományi Kar Gazdálkodási szak Kapitális Nyomda
4. Dienesné K.E./2006/: Szervezeti és vezetői kultúra./In: Az emberi erőforrás gazdálkodás HEFOP tananyag , Debreceni Egyetem AVK Társszerző: Berde Cs.
5. Dienesné K.E./2007/: Some aspects of development of human resources in regional extension . The 5th International Conference Integrated Systems for Agri-Food Production , Timisoara .

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
❖ SZVT Vezetési Szakosztály	Tag
❖ „Hellei András” Munkatudományi Társaság	Tag
❖ Vidékfejlesztési Szaktanácsadók Országos Szövetsége	Tag

Nemzetközi kapcsolatok:

- ❖ Nyitrai Egyetem
- ❖ Rostocki Egyetem
- ❖ Lassei Ausztria P.Szövetség

DR. ERTSEY IMRE

Születési év: 1947
Végzettség: Okleveles agrármérnök
Szakképzettség: Agrármérnök

Jelenlegi munkahely: DE AMTC AVK Gazdaságelemzési és Statisztikai Tanszék
A kinevezésben feltüntetett munkakör: Tanszékvezető
Tudományos fokozat: CSc

Díjak, kitüntetések:

2007 A Debreceni Egyetemért emlékérem
 2004 Miniszteri Elismerő Oklevél
 2002 Pro Scientiis Agriculturae
 1984 Kiváló dolgozó

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
Gazdasági agrármérnök szak	Statisztika I. – II. Operációkutatás I. – II. Gazdasági elemzés, kontrolling A világ mezőgazdasága Vállalkozási alapismeretek I. – II.
Agrármérnök szak	Statisztika, biometria Operációkutatási módszerek A világ mezőgazdasága

Oktatásban eltöltött idő: 37 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig	Munkahely	Beosztás
2007-	DE AMTC AVK	Tanszékvezető, egyetemi tanár
2004-2007	DE ATC	Centrumelnök
2003-2004	DE ATC	Centrumelnök-helyettes
2002-2003	DE ATC	Mb. centrumelnök, oktatási rektorhelyettes
2000-2002	DE ATC	Tudományos centrumelnök helyettes
2002-2007	DE ATC AVK	Tanszékvezető
2000-2002	DE ATC AVFI	Tanszékvezető
1992-	DATE	Egyetemi tanár
1987-1992	DATE	Egyetemi docens
1976-1987	DATE	Egyetemi adjunktus
1973-1976	DATE	Egyetemi tanársegéd
1971-1973	DATE	Tudományos ösztöndíjas
1970-1971	Nyírmeggyesi Petőfi MgTSz	Gyümölcsstermesztési ágazatvezető

Nyelvismeret:

1996 francia nyelv – felsőfokú állami nyelvvizsga
 1987 francia nyelv – középfokú állami nyelvvizsga
 1974 francia nyelv – kandidátusi nyelvvizsga
 1972 orosz nyelv – kandidátusi nyelvvizsga

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. **Ertsey I.:** Idősorok elemzése. In : Szűcs I. (Szerk.) Alkalmazott statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 345-405. p.
2. **Ertsey I.** – Nagy L. – Bellon Z.: Informatikai alkalmazásokkal integrált növénytermesztési döntéstámogató rendszer. Sigma 2002. 3-4. szám 159-167. p.
3. Általános vállalkozási alapok (Szerkesztő: **Ertsey I.** – Nábrádi A.), A gazdaságstatisztika alapjai. Campus kiadó, Debrecen 2003. 137-164. p.
4. Fenyves V. – **Ertsey I.:** Az élóbárány kivitel a magyarországi juhágazat teljesítményében Gazdálkodás 51. évfolyam 2007. 2. szám 48-60. p.
5. Cs. Berde – **I. Ertsey:** Améliarer l'état d'esprit qualité dans les filières agroalimentaires hongroises suite aux bouleversements de la privatisation. IAA – 122 ème année, octobre 2006, 38-44 p.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. **Ertsey I.:** A növénytermelési technológiák ökonómiai vizsgálata a gépkapcsolatok és az ágazattársítás függvényében. Kandidátusi értekezés, Debrecen, 1986. 179 p.
2. **I. Ertsey** – P. Mainsant: La filiere de foie gras hongroise renforce sa cohésion pour traverser sans dommage l'actuelle période de mutation. 1993. N° 214-215. Économie Rurale, Paris. 1993. 89-92. p.
3. **Ertsey I.:** Idősorok elemzése. In : Szűcs I. (Szerk.) Alkalmazott statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 345-405. p.
4. Cs. Berde – **I. Ertsey:** Améliarer l'état d'esprit qualité dans les filières agroalimentaires hongroises suite aux bouleversements de la privatisation. IAA – 122 ème année, octobre 2006, 38-44 p.
5. **Fenyves V.** – **Ertsey I.:** A bárányhízalás jövedelmi helyzete hazánkban Gazdálkodás 50. évfolyam 2006. 6. szám 51-60. p.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
MST Magyar Statisztikai Társaság	Tag
MTA Statisztikai Bizottság	Tag
MTA Agrárközgazdasági Bizottság	Tag
GMT Gazdaságmodellezési Társaság	Tag
MEFTE Magyarországi Egyetemi és Főiskolai Tanárok Egyesülete	Tag
Magyar Professzorok Világtanácsa	Tag
MTA Köztestülete	Tag
EAAE European Assotiation of Agricultural Economists	Tag
DAB Agrárökonómiai Munkabizottsága	Tag

Nemzetközi kapcsolatok:

- Université de Lyon 3
- École Superiure d'Angriculture d'Angers
- Université d'Angers
- École pour l'Informatique et les Techniques avancées (EPITA, Paris)
- Institut Technique du Porc (ITP, Rennes, Toulouse)
- Castello Branco-i Egyetem
- University of Perugia
- University of Udine
- INRA (Paris)

DR. FELFÖLDI JÁNOS

Születési év: 1968
Végzettség: egyetemi agrármérnök, közgazdasági szakokleveles mérnök
Szakképzettség: agrármérnök, közgazdasági szakokleveles mérnök

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem, Agrártudományi centrum, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Vállalatgazdaságtani és Marketing Tanszék

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens

Tudományos fokozat: Ph.D., gazdálkodás- és szervezéstudományok

Díjak, kitüntetések:

- Békésy György Posztdoktori Ösztöndíj, : 2003-2006
- Év oktatója, 2007, DE ATC AVK

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
gazdasági agrármérnök	Vállalatgazdaságtan
humán menedzser	Vezetői gazdaságtan
MBA	Vezetői döntések
szakmérnök	
gazdasági agrármérnök	Ágazati ökonómia
gazdasági agrármérnök	Üzleti környezet értékelés
gazdasági agrármérnök	Üzleti tervezés
informatikai statisztikus és gazdasági tervező	Vállalkozási ismeretek
informatikai statisztikus és gazdasági tervező	Gazdasági tervezési ismeretek
informatikai statisztikus és gazdasági tervező	Agrárvállalkozások tervezése

Oktatásban eltöltött idő: 12 év oktatói tevékenység

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig	Munkahely	Beosztás
2006-	DE ATC AVK Vállalatgazdaságtani és marketing Tanszék	egyetemi docens
2002-2006	DE ATC AVK Vállalatgazdaságtani Tanszék	egyetemi adjunktus
2000-2001	DE ATC AVFI Munkatudományi Tanszék	egyetemi tanársegéd
1997-2000	DATE MTK Vezetési és Munkaszervezési Tanszék	egyetemi tanársegéd
1994-1997	DATE MTK Vezetési és Munkaszervezési Tanszék	Ph.D. ösztöndíjas

Nyelvismeret:

1994 **angol felsőfokú „C”**-típusú állami nyelvvizsga

1997 **német** lektorátusi nyelvvizsga (DATE doktori szabályzata alapján)

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. **FELFÖLDI J.-NAGY A.:** Gazdálkodási alapkategóriák. (3.fejezet) In: Nagy A.-Nábrádi

- A.(szerk.): Mezőgazdasági szaktanácsadás. Campus Kiadó, Debrecen, 2008. ISBN 978-963-9822-05-4; 2-306 p.
2. BERDE CS.-**FELFÖLDI J.** (szerk.): Vezetési ismeretek Campus Kiadó Debrecen, 2004.1.-130.p. ISBN 963 86424 4 0 Társszerzők: Berde Cs., Dajnoki K., Juhász Cs., Szabados Gy., Szűcs I.
 3. **FELFÖLDI J.:** Marketing helyzetkép (4.7.1 fejezet) In: Nagy L.-Szűcs I.: Gyakorlati alkalmazások Az üzleti tervezés gyakorlata Campus Kiadó Debrecen, 2004, 1-141.p. ISBN 963 86424 67 Társszerzők: Apáti F., Fenyves V., Grasselli N., Lapis M., Nagy L., Szűcs I.
 4. DR. KOSZTOLÁNYI L.-NÉ – **FELFÖLDI J.:** Pénzügyi kimutatások a farmon (IV.fejezet) In: Nemessályi Zsolt (szerk.): Farmgazdálkodás Mezőgazda Kiadó, Budapest, 1992. 90-115.p. ISBN 963 81 6003 9
 5. **FELFÖLDI J.:** Humán erőforrás-gazdálkodás (3.4 fejezet) In: Ertsey I.-Nábrádi A.: Általános vállalkozási alapok Campus Kiadó Debrecen, 2003. 1-167.p. ISBN 963 86424 0 8. Társszerzők: Bai A., Ertsey I., Fenyves V., Gályász J., Grasselli N., Kotormán A., Nagy A., Posta L.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. **FELFÖLDI J.**(szerk.): Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása az alma ágazatban Debreceni Egyetem Debrecen, 2007. ISSN: 1588-8665; 1-120 p.
2. **FELFÖLDI J.-SZABÓ E.** (szerk.): Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása a zöldség termékpályán Debreceni Egyetem Debrecen, 2007. ISSN: 1588-8665; 1-88 p.
3. Molnár, A.,-Gellynck, X.-**Felföldi, J.:** Belgian and Hungarian producer organisations in the fruit and vegetable sector: Comparison of experiences. 14TH ANNUAL CONFERENCE ON MARKETING AND BUSINESS STRATEGIES FOR CENTRAL & EASTERN EUROPE, 2006, Vienna, Austria, Institute of International Business, Vienna University of Economics and Business Administration, 176-193 p. ISBN 3-9502045-4-7
4. **FELFÖLDI J.-MOLNÁR A.-GELLYNCK, X.:** Evaluation of Producer Organisations in the fruit and vegetable sector: Experiences from Hungary and Belgium INTERNATIONAL JOURNAL OF HORTICULTURAL SCIENCE Vol. 12, Number 3, 2006., 115-121 p. Agroinform Publishing House, Budapest, Hungary ISSN 1585-0404
5. **FELFÖLDI J.** (szerk.): Termelői értékesítő szervezetek (TÉSZ) a zöldség-gyümölcs ágazatban Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2005. 1-143 p. ISBN 963 9553 54 9 Társszerzők: Apáti F., Ferenc A., Fodor Z., Gályász J.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
MTA Agrárközgazdasági Bizottság	köztestületi tag
MTA-Debreceni Akadémiai Bizottság	tag
Agrárökonómiai munkabizottság	
DE ATC Tormay Béla Szakkollégium	tudományos igazgató helyettese
Vidékfejlesztési Szaktanácsadók Országos Szövetsége	tag
FVM Agrárkörnyezetvédelmi Szakértői Lista	listán szerepel

Nemzetközi kapcsolatok:

Department Agricultural Economics, Division Agro-food Marketing, Faculty of Bioscience Engineering, Ghent University

DR. HABIL. HERDON MIKLÓS

Születési év:1950

Végzettség: műszaki egyetem

Szakképzettség: okl. gépészmérnök, okl. gépipari gazdasági mérnök

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem, AMTC, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar

A kinevezésben feltüntetett munkakör: tanszékvezető, egyetemi docens

Tudományos fokozat: PhD **tudományága:** közgazdaságtudomány (1999), Értekezés címe: Menedzsmentet támogató információs és döntéstámogató rendszerek

dr. habil **tudományága:** szervezés és gazdálkodás tudomány (2006)

Díjak, kitüntetések:

Széchenyi István ösztöndíj, 2002-2005

MTESZ díj (Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége), 2000

Neumann Díj (Neumann János Számítógép-tudományi Társaság), 1995

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő): 30 év

Szak megnevezés

PhD képzések

Gazdasági agrármérnök (egyetemi)

Erasmus képzés

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök
BSc

Informatikus agrármérnök (egyetemi)

Informatikus és szakigazgatási
agrármérnök BSc

Szakirányú továbbképzések

Oktatott tárgy

Információ menedzsment, Informatika

Információs rendszerek, Gazdasági informatika,
Vezetői információs rendszerek

Information systems, Communication networks,
Information technologies in agriculture

Informatika

Információs rendszerek fejlesztése, Integrált
vállalati információs rendszerek

Információs rendszerek

Módszertani alapok (operációkutatás),
Elektronikus kereskedelem, Döntéstámogató
rendszerek, Fejlett ökonometriai módszerek

Oktatásban eltöltött idő: 30 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig

2003-

2001-2003

2001-2002

1999-2001

1978-2000

1974-1978

Munkahely

Debreceni Egyetem ATC AVK

Debreceni Egyetem ATC AVI

Debreceni Egyetem Informatikai
és Matematikai Koordinációs

Központ

Debreceni Egyetem ATC AVI

Debreceni Agrártudományi
Egyetem

KSH SZÜV Debreceni
Számítóközpont

Beosztás

Tanszékvezető, egyetemi docens

Tanszékvezető, egyetemi docens

Igazgató

Egyetemi docens, mb. tanszékvezető

Csoport vezető, Informatikai központ
vezető

Szervező, programozási csoport
vezető

Nyelvismeret:

Angol, középfok

Orosz, középszintű

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Szilágyi R., Herdon M., Lengyel P. (2005): Development tools for mobile devices in market price information systems EFITAWCCA2005 Conference. Proceedings. Published by Universidade de Tras-os-Montes e Alto Douro. Edited by J. Bouventura Cunha and Antonio Valente. Vila Real Portugal, July 25-28, 2005. 388-392 p.
2. Herdon M. – Füzesi I. (2006) Quality control and product tracing in ERP systems, Computers in Agriculture and Natural Resources, Proceedings of the 4th World Congress, Orlando Florida, Published by American Society of Agricultural and Biological Engineers. LCCN 2006929870, ISBN: 1-892769-55-7. ASABE 701P0606. 518-521 p.
3. Herdon M., Zimányi K., Rózsa T. (2006): Factors of E-commerce in the Agri-food Sector, 3rd HAICTA International Conference in Information Systems in Sustainable Agriculture, Agroenvironment and Food Technology. 20-23 September 2006, Volos-Greece. CD-ROM Proceedings, 1-8 p.
4. Salga P., Rózsa T., Herdon M. (2006): Functional evaluation and selection of ERP for SMEs, 3rd HAICTA International Conference in Information Systems in Sustainable Agriculture, Agroenvironment and Food Technology. 20-23 September 2006, Volos-Greece. (ed. Dalezios N., Salampasis M., Tzortzios S.), ISBN: 960-8029-42-2 (set), 960-8029-43-0 (Vol. A), 144-153 p.
5. Herdon M., Várallyai L. (2007): Collaborative working tools and applications in agriculture, 7th International Conference on Applied Informatics January 28-31, 2007. Eger, Proceedings, Ed. Emőd Kovács, Péter Olajos, Tibor Tómacs. Volume I. pp 269-276.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. Herdon M. (2004): Vezetői információs rendszerek, Kis- és középvállalkozások informatikai humán erőforrás fejlesztése c. Phare HU0008-02-01-007 program. 1-63 p. ISBN 963 9274 69
2. Szilágyi R., Herdon M. (2006): Impact factors for mobile internet applications in the agri-food sectors, 4th World Congress On Computers In Agriculture. Orlando, 2006. 24-26 July. Proceedings. 52-257 p. LCCN 2006929870, ISBN 1-892769-55-7. ASABE 701P0606.
3. Herdon M., Rózsa T. (2007): Functional evaluation of enterprise information systems in co-operatives, 6th EFITA/WCCA 2007 2-5 July 2007, Glasgow Caledonian University, Scotland, CD-ROM Proceedings ISBN 972-669-646-1, 1-6 p.
4. Herdon M., Péntek Á. (2007): New technologies for e-commerce, Agrarian prospects XV. Conference. 20th and 21st Sept 2006, Prague. CD-ROM Proceeding ISBN 80-213-1531-8.
5. Herdon M., Rózsa T., Füzesi I. (2006): Food traceability solutions in information systems, 3rd HAICTA International Conference in Information Systems in Sustainable Agriculture, Agroenvironment and Food Technology. 20-23 September 2006, Volos-Greece. (ed. Dalezios N., Salampasis M., Tzortzios S.), ISBN: 960-8029-42-2 (set), 960-8029-43-0 (Vol. A), 187-195 p.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Tudományos tevékenység:

Publikációk száma: 200, 15 db tudományos kutatási-fejlesztési pályázat vezetése, 10 Phd kutatómunka irányítása, oktatás PhD programokban. 20 tudományos konferencia szervezésében való részvétel.

Szakmai közéleti tevékenység:

Szervezet	Funkció
Magyar Agrárinformatikai Szövetség Neumann János Számítógép-tudományi Társaság	Elnök (2002 -) Felügyelő Bizottság tagja (2000-)
Európai Agrárinformatikai Szövetség (EFITA)	Elnökség tagja (2003-2007)
Neumann János Számítógép-tudományi Társaság alelnöke	Alelnök (1994-2000)
HUNINET (Magyar Felsőoktatás Informatikai Egyesülete)	Társelnök (1996-2000)

Nemzetközi kapcsolatok:

- 12 külföldi tanulmányút (Köztük: USA/Purdue University 1 hónap, Hollandia/Wageningen 3 hónap, Nagy Britannia/Reading 3 hét)
- 20 külföldi konferencia részvétel

Nemzetközi projektekben való részvételek:

- AMI@Netfood Development of Long-term Shared Vision on AMI Technologies for a Networked Agri-food sector EU FP6 – 015776 (2005-2006)
- NODES - Creation of a European Network of Multimedia Resource Centres for Adult Training. EC – SOCRATES GRUNDTVIG 1: (EUROPEAN COOPERATION PROJECTS) (2005-2008)
- Magyar-Cseh TÉT (2008-2009) Témavezető

Nemzetközi konferenciákon Pogrambizottsági tag (PB), Szekció-elnök (SZE)

2007	PB-Tag, SZE	EFITA / WCCA 2007 - The European Federation of IT in Agriculture and the World Congress on Computers in Agriculture, Glasgow, Scotland 2-5 July 2007.
2007	SZB-Tag	AVA3 International Conference on Agricultural Economics, Rural Development and Informatics, Debrecen, 20-21. March 2007
2007	PB-Tag	Summer University on Information Technology in Agriculture and Rural Development. University of Debrecen, August 29-30.
2006	SZE	International Conference on: Information Systems in Sustainable Agriculture. Agroenvironment and Food Technology. Volos, Greece, 2006.
2006	PB-Tag, SZE	Information Systems in Agriculture and Forestry. XIII European Conference. 15th and 16th May 2007, Prague
2006	PB-Tag	Summer University on Information Technology in Agriculture and Rural Development. University of Debrecen, August 29-30.
2005	PB-Tag, SZE	EFITAWCCA2005 Conference, Portugália, Vila Real, July 25-28, 2005
2005	SZB-Tag	AVA2 International Conference on Agricultural Economics, Rural Development and Informatics, Debrecen, 7-8. April 2005
2003	SZB-Eln, PB-Tag	EFITA2003 Conference Debrecen, Hungary Debrecen, 2003 July
1996	SZB-Tag	Second International Seminar on Soil-Plant-Environment Relationship. Land Use from research to Teaching. Hungary, Debrecen

DR. KÁRPÁTI LÁSZLÓ

Születési év: 1948.
Végzettség: egyetem
Szakképzettség: okleveles agrármérnök

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem AMTC AVK
A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens, tudományos és külkapcsolati dékánhelyettes
Tudományos fokozat: közgazdaságtudomány kandidátusa

Díjak, kitüntetések:

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
Gazdasági agrármérnök szak	Marketing I/A Marketing I/B Marketing II/A Marketing II/B Piackutatás Tárgyalástechnika
MBA képzésben	Marketing Vállalati pénzügyek
PhD képzésben	Marketing

Oktatásban eltöltött idő: 35 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig	Munkahely	Beosztás
1972 -	Debreceni Egyetem	Tudományos továbbképzési ösztöndíjas Egyetemi tanársegéd Egyetemi adjunktus
1995 -	DE ATC AVK Marketing és Üzleti Tanszék	Egyetemi docens Tanszékvezető
2000 – 2001	Debreceni Egyetem	Külügyi centrumelnök-helyettes
2002 -	DE ATC AVK	Tudományos és külkapcsolati dékánhelyettes

Nyelvismeret: Angol szakmaival bővített felsőfokú, 1987.

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. **Kárpáti L.** - Csapó Zs. – Kozár L. – Zajác G.: (2005) Marketing az Európai Unió egységes piacán. Jegyzet, Debreceni Egyetem Európai Tanulmányi Központja
2. **Kárpáti L.:** (2006) Európai Unió projekt pénzügyi menedzsmentje. Szaktudás Kiadó. Budapest
3. **Kárpáti L.:** (2006) Marketing Planning, Agrimba Electric Book, Warsaw
4. **Kárpáti L.:** (2006) Marketing Audit. Gyakorlati Jegyzet. Debreceni Egyetem, AVK
5. **Kárpáti L.:** (2006) Marketing Terv. Gyakorlati Jegyzet. Debreceni Egyetem, AVK

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. „A Tápanyaggazdálkodás ökonómiája” „In Tápanyaggazdálkodás” Szerk.: Dr. Fülek György, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 2001. (könyvfejezet)
2. E-nabled Hungarian agriculture. (Informatikai fejlesztés a magyar mezőgazdaságban), Az EFITA 2001 Konferencia Proceedings-e, Montpellier, 2001. (Társszerzők: Drimba Péter, Dr. Herdon Miklós, Zimányi Krisztina)
3. Effects of a EU Investment Subsidisation Scheme on the Hungarian Agri-Food Sector Co-authors: Dr. Csapó Zsolt, László Kozár, Proceedings of the EAAE Xth International Congress, Zaragoza-Spain, August 28-31, 2002
4. Effect of Fulbright Experiences on Education of Debrecen University. Proceedings of: Fulbright – Challenges and Responses. Anniversary Conference. Budapest, 2002.
5. Leben und Überleben – Effect of EU Subsidisation on Hungarian Rural Areas, Co-author: Dr. Zsolt Csapo, Dr. Maria Szolnoki, Leben und Überleben, Konzepte für die Zukunft, International Congress 2001, Bécs, Ausztria, 18-21 November, 2001.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet

Debreceni Egyetem

Funkció

tudományos és külkapcsolati dékánhelyettes
2 nemzetközi projekt vezetője
részvevő további 2 nemzetközi oktatási-
kutatói projektben

Nemzetközi kapcsolatok:

- EAAE (European Association of Agricultural Economists) tag
- European Journal of Marketing Szerkesztőbizottsági tag

DR. PETŐ KÁROLY

Születési év: 1958
Végzettség: okleveles agrármérnök
Szakképzettség: agrármérnök, vezető szaktanácsadó oktató

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem AMTC Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Vidékfejlesztési és Agrárgazdaságtani Tanszék

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens

Tudományos fokozat: mezőgazdaságtudomány kandidátusa, habilitált doktor

Díjak, kitüntetések: -

2006.: Pro Facultate-díj
2003.: Miniszteri Elismerő Oklevél
1998.: Dékáni Dicséret
2007.: Rektori Elismerő Oklevél

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szaktanácsadás módszertana, szaktanácsadási rendszerek; Szaktanácsadói programok tervezés és kivitelezés; Szaktanácsadás szervezete és menedzsmentje (a humán erőforrás menedzsmentje a szaktanácsadásban); A tanácsadás kommunikációs módszerei és menedzsmentje; Terület- és vidékfejlesztés

Oktatásban eltöltött idő: 21 év

Gyakorlati tevékenység:

- Szeged Gabonatermesztései Kutató Intézet (1983-86)
- Debreceni Egyetem ATC AVK
 - 1984-1991 egyetemi tanársegéd
 - 1991-1995 egyetemi adjunktus
 - 1995- egyetemi docens
 - 2000-2002 tudományos intézetigazgató-helyettes
 - 2002- 2006 oktatási dékánhelyettes
 - 2006- általános dékánhelyettes

Nyelvismeret:

Angol, állami középfokú nyelvvizsga (1986)
Orosz ,állami középfokú nyelvvizsga (1988)

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Fehér A.-**Pető K.:** A regionális gazdaság versenyképessége az Észak-alföldi kistérségekben, Gazdálkodás. 2003. 5.sz. 16-24.p.
2. **Pető K.**-Fehér A.: A mezőgazdaság humán erőforrásainak hatékonysági kérdései az Észak-Alföldi Makrorégióban. AVA2 konferencia, Debrecen, 2005. április 7-8. p.90.
3. Nábrádi A-**Pető K.**(2007): Különböző szintű hatékonysági mutatók AVA III. CD Debrecen, 2007. márc.20-21

4. Tikász I. E. – **Pető K.**: A népességmegtartó- és népességeltartó képesség rendszere. AVA 3. Agrárgazdaság, Vidékfejlesztés és Agrárinformatika nemzetközi konferencia, Debrecen, 2007. március 20-21.
5. Fehér A.-Nagy G.-**Pető K.** (2002): A regionális eltérések feltárásának módszertani kérdései az Észak-Alföldön. XXIX. Óvári Tudományos Napok, Agrárökonómiai Szekció. Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar, Mosonmagyaróvár. p. 5.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

2003- MTA Gyepgazdálkodási Bizottság tagja
1993- MTA köztestületi tag
1999- MAE Gyepgazdálkodási társaság és a Gyep és Vidékfejlesztési szakosztály titkára
1996- EGF (European Grassland Federation) tag (1996-1998 szervezőtitkár)
1994- ESA (European Society for Agronomy) tag
1993- ISTRO (International Soil Tillage Research Organization) tag
1987- MAE tag

Nemzetközi kapcsolatok:

Hohenheim University (Germany)
Wageningen University (The Netherlands)
University of Zagreb (Croatia)
Franciaország, Ecobiag, Leonardo project
Spanyolország, Forcrest, Leonardo project

DR. POSTA LÁSZLÓ

Születési év: 1966. 12. 19.

Végzettség: egyetemi diploma (1991)

Szakképzettség: okleveles agrármérnök

Jelenlegi munkahely: DE, AMTC, AVK, Vállalatgazdaságtani és Marketing Tanszék

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens

Tudományos fokozat: a közgazdaságtudomány kandidátusa, CSc.

Díjak, kitüntetések: 2000 – 2003. Bolyai János Kutatási Ösztöndíj, MTA

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés

Általános agrármérnök (nappali, levelező) Gazdasági agrármérnök (nappali)

Szakigazgatási szervező mérnök (nappali, levelező)

Mezőgazdasági mérnök (nappali)

Kertész mérnök (nappali)

Gazdasági agrármérnök (nappali)

Kertész mérnök (nappali)

Szakigazgatási szervező mérnök (levelező)

Gazdasági agrármérnök (nappali)

Állattenyésztő mérnök BSc., (nappali)

Növénytermesztő mérnök BSc., (nappali)

Kertészmérnök BSc., (nappali) Mezőgazdasági

mérnök BSc., (nappali) Élelmiszermérnök BSc.

(nappali) Környezetgazdálkodási mérnök BSc.

(nappali) Természetvédelmi mérnök BSc. (nappali)

Informatikus szakigazgatási szervező BSc. (nappali, levelező)

Informatikus szakigazgatási szervező BSc. (nappali, levelező)

Oktatott tárgy

Vállalati gazdaságtan

Gazdasági elemzés

Kertészeti ökonómia

Regionális tervezés

Banküzemtan

Gazdaságtudományi ismeretek

Ágazati szakigazgatás

Földügyi szakigazgatás

Oktatásban eltöltött idő: 1992 – től kezdődően 16 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig

Munkahely

Beosztás

1991

Ádám és Társa Kft.

gyakornok

1992 – 1998

DATE Vállalatgazdaságtani Tanszék

egyetemi tanársegéd

1998 – 2000

DATE Vállalatgazdaságtani Tanszék

egyetemi adjunktus

2000 –

DE, AMTC, AVK Vállalatgazdaságtani és Marketing Tanszék

egyetemi docens

Nyelvismeret: orosz – középfok (1987), angol – középfok (1992)

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Vállalati elemzés Gyakorlati jegyzet (Segédlet a mezőgazdasági vállalkozások elemzéséhez az V. éves hallgatók számára) DE 2004. Társszerző: Dr. Nemessályi Zsolt 1 – 87.p. Szerk.: Dr. Nemessályi Zsolt
2. Vállalati tervezés Gyakorlati jegyzet (Segédlet a mezőgazdasági vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez az V. éves hallgatók részére) DE 2004. Társszerzők: Apáti Ferenc – Bálintné Mezei Ilona – Buzás Ferenc Ede – Czákó Mónika – Fürjész István – Horváth József – Madai Hajnalka – Dr. Nábrádi András – Dr. Nemessályi Zsolt – Dr. Pfau Ernő – Dr. Szabó Bernadett – Ványai Gusztáv Szerk.: Dr. Posta László
3. Vállalati tervezés Gyakorlati jegyzet (Segédlet a mezőgazdasági vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez az V. éves hallgatók részére) DE 2005. Társszerzők: Bálintné Mezei Ilona – Dr. Buzás Ferenc Ede – Fürjész István – Dr. Szabó Bernadett Szerk.: Dr. Posta László
4. Vállalati tervezés Gyakorlati jegyzet (Segédlet a mezőgazdasági vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez az V. éves hallgatók részére) DE 2006. Társszerzők: Dr. Nemessályi Zsolt – Dr. Szabó Bernadett – Dr. Madai Hajnalka – Dr. Buzás Ferenc Ede – Bálintné Mezei Ilona – Szabó Erika Szerk.: Dr. Posta László
5. Vállalati tervezés Gyakorlati jegyzet (Segédlet a mezőgazdasági vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez az V. éves hallgatók részére) DE 2007. Társszerzők: Dr. Nemessályi Zsolt – Dr. Szabó Bernadett – Dr. Madai Hajnalka – Dr. Buzás Ferenc Ede – Bálintné Mezei Ilona – Fürjész István Szerk.: Dr. Posta László

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. Tulajdonosi és vállalkozói érdekek a földhasználatban (kandidátusi értekezés) Debrecen 1997. 1 – 187.p.
2. A családi gazdálkodás munkaerő-felhasználása In: Gossan – Errington: Családi farmgazdaság Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó Budapest 1999. Szerk. Dr. Nábrádi András 122 – 149.p.
3. Földügyi szakigazgatás az Európai Unióban In: Szemelvények az EU agrár szak – és közigazgatási képzéséhez Debrecen 2001. II. kötet 26 – 59.p. Társszerzők: Balogh Péter – Dr. Fenyő György – Dr. Tamás János – Dr. Szabó Gyula – Dr. Dömsödi János
4. A termőföld-használat gazdasági kérdései Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest 2002. 1 – 85.p.
5. A földbirtok-politika jogszabályi alapjai Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest 2002. 1 – 179.p. Társszerzők: Dr. Nábrádi András – Dr. Szabó Csaba – Fürj Zoltán – Orbán Ildikó

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
1998 – Magyar Tudományos Akadémia Köztestülete	köztestületi tag
1999 – 2001. Debreceni Akadémiai Bizottság Mezőgazdasági Szakbizottsága Agrárökonómiai Munkabizottság	titkár
2004. A Mezőgazdasági Nemzeti Agrár-kerekasztal 4. Bizottsága	bizottsági tag

Nemzetközi kapcsolatok:

University College Dublin (Prof. Seamus Sheehy, Larry Harte)
 Universität Hohenheim (Prof. Jürgen Zeddies, Heinrich Schüle)
 Wageningen Agricultural University (Prof. Wim Heijman)

DR. SZÚCS ISTVÁN

Születési év: 1968.
Végzettség: okleveles agrármérnök; felsőfokú vadgazda; felsőoktatási menedzser
Szakképzettség: egyetemi oktató

Jelenlegi munkahely(ek):

- (1) Debreceni Egyetem, Agrár- és Műszaki Tudományok Centruma, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Vállalatgazdaságtani és Marketing Tanszék
- (2) Balatoni Halászati Zrt.

Kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens

Tudományos fokozat: Ph.D. (közgazdaságtudomány), „*A magyar halászati ágazat gazdasági és piaci tartalékai*” (summa cum laude minősítés)

Tudományos/művészeti akadémiai tagság, egyéb címek:

MTA Köztudományi tag 1998-

MTA Debreceni Akadémia Bizottság, Agrárökonómiai Szakbizottság tag 1998-

Ösztöndíjak: Bólyai J. Ösztöndíj (2003-2006)

Oktatott tárgyak:

Vállalatgazdaságtan, Mg.-i vállalkozások tervezése, Agrárgazdaságtan, Agrárpolitika, Közgazdaságtan, Piackutatás, Ágazati gazdaságtan, Ágazati politika és marketing, Ágazati tervezés, Európai Unió ismeretek, Controlling, Üzleti tervezés, Projekt- és pályázatmenedzsment.

Oktatásban töltött idő: 13 év

Az eddigi szakmai gyakorlat, teljesítmény:

140 publikáció; 112 fő diplomadolgozat konzulenség; 21 fő TDK dolgozat konzulenség; 16 kutatási projektben való részvétel;

Az elmúlt 5 év legfontosabb publikációi az oktatott tárgyak témakörében:

1. SZÚCS I. – GRASSELLI N. – NAGY L. - FENYVES V. - APÁTI F. - FELFÖLDI J. - LAPIS M.: „*Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata*” debreceni Campus Kht. Debrecen, 2004. 1-140 p. ISBN 963 8424 zz (Szerk.: SZÚCS I., NAGY L.)
2. SZÚCS I. –GRASSELLI N. – NAGY A. SZ. – BÁCS Z. – FENYVES V.: „*Projektmenedzsment*” Dinasztia Kiadó Ház, Budapest, 2005. 1-230 p. ISBN 963 9553 60 3 (Szerk.: SZÚCS I.)
3. FEHÉR I. – KATONÁNE K. J. – SZÚCS I. (2006): „*Az Európai Unió intézményrendszere*” HEFOP 3.3.1–P.-2004-06-0071/1.0, Debreceni Egyetem ATC AVK, Debrecen, 2006. 1-115 p. (Szerk.: SZÚCS I.)
4. SZÚCS I. – GRASSELLI N. (2007): „*A projektmenedzsment elmélete és gyakorlata*” HEFOP 3.3.1–P.-2004-06-0048/1.0, Szaktudás Kiadó Ház Rt., ISSN 1789-3542; ISBN 978-963-9736-31-3, 1-234. p. (Szerk.: SZÚCS I. - GRASSELLI N.)

5. BERDE CS. – DAJNOKI K - JUHÁSZ CS. - FELFÖLDI J. – SZABADOS GY. - SZÚCS I.: „Vezetési ismeretek”, Campus Kiadó, Debrecen, 2004. 1-130 ISBN 963 86424 40 (Szerk.: BERDE CS. – FELFÖLDI J.)

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása:

1. SZÚCS I.: „A magyar halászati ágazat gazdasági és piaci tartalékai.” Ph.D. értekezés, Debreceni Agrártudományi Egyetem, Debrecen, 1998. 1-150 p. (Konz.: NÁBRÁDI A.)
2. SZÚCS I.: „A tógazdasági haltermelés közgazdasági alapjai” Halbiológia és haltenyésztés, Mezőgazda Kiadó, Budapest 2000. 386-433 p. ISBN 963 9239 45 3 (Szerk.: HORVÁTH L.)
3. L. VÁRADI - I. SZÚCS - F. PEKÁR - S. BLOKHIN - I. CSÁVÁS: “Aquaculture Development Trends in Europe” Aquaculture in the Third Millennium, NACA – DFT - FAO, Bangkok, Thailand, 2001. ISBN 974-7313-55-3, 397-416 p.
4. ÁGH A. – G. FEKETE É. – KAISER T. – KOVÁCS R. – PÁLNÉ KOVÁCS I. – POGÁTSÁ Z. – SOÓS E. – SZÚCS I.: „A régiók Magyarországa I. : A regionális intézményrendszer körvonalai” Stratégiai kutatások Magyarország 2015. MTA-MEH projekt, MTA Szociológiai Kutatóintézet, AbiPrint Nyomda, Budapest, 2007. ISBN 978-963-8302-29-8; ISSN 1788-0270, 1-351 p. (Szerk.: KAISER T. - ÁGH A. – KIS-VARGA J.)
5. PS. LEUNG – C-S LEE – P. O’BRYEN & AT. ALL (I. SZUCS –L. STUNDL – L. VARADI): „Species &System Selection for Sustainable Aquaculture – 25. Chapter: Carp Farming in Central and Eastern Europe and Case Study in Multifunctional Aquaculture” United States Aquaculture Society – Blackwell Publishing Professional Iowa, USA, 2007. ISBN 9780813826912, 1-506 p. 25. Chapter: 389-415 p.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység,

- DAB Mezőgazdasági Szakbizottság Ph.D. tagozata titkár 2001-2003;
- DE ATC Külügyi Bizottság tag 2000-2002;
- DE ATC Oktatási Bizottság tag 2000-;
- Interdiszciplináris Társadalom- és Agrártudományok Doktori Iskola DE ATC AVK belső alapító tag 2001-2008;
- Az Állattenyésztés Biológiai Alapjai Doktori Iskola Halgazdaságtan Témacsoport SZIE MKTK külső alapító tag 2001-2008;
- DE ATC AVK kari TDK elnök 2002-2008;
- XXVIII. OTDK Agrártudományi Szekció, ügyvezető titkár
- DE ATC Tudományos Bizottság tag 2005-

Nemzetközi kapcsolatok:

University of Arkansas (USA); Wageningen Agricultural Univ. (NL); University of Kuopio (SF); University of Hohenheim (D); EU DG Fisheries (B);

DR. TARNÓCZI TIBOR

Születési év: 1952

Végzettség: Master of Business Administration – MBA (1994. – angol nyelven), Felsőfokú külkereskedelmi áruforgalmi (Debrecen, 1994.), Mérlegképes könyvelő (1993.), Rendszerszervező (SZÁMALK, Budapest, 1982.), Okleveles agrármérnök (DATE, Debrecen, 1976.)

Szakképzettség: agrármérnök, rendszerszervező, MBA

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Pénzügy és Kontrolling Tanszék

A kinevezésben feltüntetett munkakör: egyetemi docens

Tudományos fokozat: dr. univ. (statisztika), PhD (közgazdaságtudomány)

Díjak, kitüntetések:

Kiváló Dolgozó

Közgazdaságtudományi Kar Díszérme

Tudomány Egyetemi Karok Elnökének Elismerő Oklevéle

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
	Statisztika (előadás és szeminárium)
	Gazdasági rendszer- és információelmélet (előadás)
	Számítógépes információrendszerek tervezése (szeminárium)
Agrármérnök	Operációkutatási módszerek mezőgazdasági alkalmazása (előadás és szeminárium)
	Mezőgazdasági menedzsment (szeminárium)
	Vállalatgazdaságtan (szeminárium)
	Vállalati pénzügyek (előadás és szeminárium)
	Haladó pénzügyek (szeminárium)
	Gazdaságelemzés (szeminárium)
közgazdász - gazdálkodási	Kontrolling (előadás és szeminárium)
	Döntéstámogató rendszerek (előadás és szeminárium)
	Számítógépek alkalmazása a pénzügyi elemzésben és tervezésben (szeminárium)
	Pénz- és tőkepiacok (előadás és szeminárium)
	Üzleti intelligencia (előadás)
gazdálkodási és menedzsment	
pénzügy és számvitel	Vállalati pénzügyek (előadás)
gazdaságinformatikus	
pénzügyi szakügyintéző (FSz)	Devizaügyletek, Pénz- és tőkepiacok

Oktatásban eltöltött idő: 31 év

Munkahelyek és beosztások

2006.07.01. -	Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar	oktatási dékánhelyettes
2006.07.01. -	Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar	egyetemi docens
2000.01.01. – 2006.06.30.	Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar	oktatási igazgató
2000.01.01. – 2006.06.30.	Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar	egyetemi adjunktus
1998.07.18. - 1999.03.15.	Környezetvédelmi Minisztérium	közigazgatási államtitkár
1996.07.01.-1999.12.31.	Kossuth Lajos Tudományegyetem Közgazdaságtudományi és üzleti tudományok Intézete	intézetigazgató helyettes
1994.07.01.-1999.12.31.	Kossuth Lajos Tudományegyetem Közgazdaságtudományi és üzleti tudományok Intézete	egyetemi adjunktus
1987.07.01. - 1994.06.30.	Debreceni Agrártudományi Egyetem Vállalatgazdaságtan Tanszék	egyetemi adjunktus
1979.04.01. - 1987.06.30.	Debreceni Agrártudományi Egyetem Vállalatgazdaságtan Tanszék	egyetemi tanársegéd
1976.09.01. - 1979.03.31.	Debreceni Agrártudományi Egyetem Vállalatgazdaságtan Tanszék	tudományos segédmunkatárs

Gyakorlati tevékenység:

1976-1991	részvétel mezőgazdasági vállalatok részére fejlesztési tervek készítésben, részvétel számítógépes programok fejlesztésében (BAGE, IKR, különböző mezőgazdasági vállalatok) – rendszerfejlesztés és programozás részvétel baromfi telepírási rendszer kifejlesztésében (Földes) - rendszer kiépítés és programozás
1998 – 1999	államtitkár, Környezetvédelmi Minisztérium
1996 -	oktatás mérlegképes tanfolyamokon
1996 -	kari oktatási adminisztráció szervezése, irányítása
1999 -	vállalkozói tevékenység keretében szaktanácsadás, oktatás
2005-2006	Debreceni Önkormányzat, Pénzügyi Bizottsági tagság

Nyelvismeret:

angol – középfok, francia – középfok (1987), orosz – középfok (1985), német - alapfok

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Bárfai B. - File S. - Szentés M. - Tarnóczi T.: Vállalkozásszervezési ismeretek. (felső-fokú külkereskedelmi szaktanfolyamok számára), Stúdium, 1991.
2. Soenen, L. - Tarnóczi T.: Vállalati pénzügyek I., Egyetemi jegyzet, KLTE, 1995.
3. Tarnóczi, T.: A logikai programozás alkalmazhatósága a döntéstámogató rendszerekben. Competitio (A Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Karának periodikája), I. évf., 1. szám, 2002. szeptember.
4. Tarnóczi T.: Vállalatmodellezés (Üzleti modellezés és az UML), IV. Alkalmazott Informatika Konferencia, Kaposvár, 2005. május 27.

5. Tarnóczy T.: Közgazdasági és pénzügyi számítások táblázatkezelő programokkal, Bessenyei György Tankönyvkiadó, 2007.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. Ertsey I.-Szabó M.-Tarnóczy T.: Az élelmiszeripari termelés szerkezetének optimalizálása. Élelmezési Ipar, 1979. XXXIII. évf. 6. sz.
2. Tóth J.-Tarnóczy T.-Gyurkó Gy.-né-Hodásziné G. A.-Kovács GY.-Pappné H. M.: Számítástechnikai alapismeretek. Egyetemi jegyzet. DATE, Debrecen, 1979.
3. Tarnóczy T. - Tóth J.: Gazdasági rendszer- és információelmélet. Egyetemi jegyzet, DATE, Debrecen, 1984.
4. Tarnóczy, T.: Szoftverágensek és a döntéstámogatás. Competitio (A Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Karának periodikája), III. évf., 2. szám, 2004. május.
5. Tarnóczy T.: Statisztikai adatfeldolgozás számítástechnikai lehetőségei, Bessenyei György Tankönyvkiadó, 2006.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Magyar Közgazdasági Társaság,
Neumann János Számítógéptudományi Társaság
Magyar Controlling Egyesület

Nemzetközi kapcsolatok:

- University of Paderborn - Faculty of Business Administration, Economics and Business Computing - Department of Accounting and Finance; Department of Business Information Systems
- École Supérieure de Commerce, Troyes – Management
- University College Dublin, School of Business
- Vienna University of Economics and Business Administration, Department of Small Business Management and Entrepreneurship

DR. VARGA EMILNÉ DR. SZÚCS EDIT

Születési év: 1955.

Végzettség: műszaki egyetem

Szakképzettség: okleveles gépészmérnök, gazdasági-szervező szakmérnök

Jelenlegi munkahely: Debreceni Egyetem AMTC Műszaki Kar

A kinevezésben feltüntetett munkakör: főiskolai tanár, dékán

Tudományos fokozat: PhD

Díjak, kitüntetések:

Eddigi oktatási tevékenység (oktatott tárgyak, oktatásban eltöltött idő):

Szak megnevezés	Oktatott tárgy
Műszaki menedzser	TQM
Műszaki menedzser	Minőségirányítás
Műszaki Menedzser	Stratégiai menedzsment

Oktatásban eltöltött idő: 18 év

Gyakorlati tevékenység:

Mettől-meddig	Munkahely	Beosztás
1978-1989:	Hajdúsági Iparművek	önálló tervező
1989-1992:	Péchy Mihály Építőipari	mérnök-tanár
1992-2000:	Szakközépiskola	
2000-2003:	DE Műszaki Főiskolai Kar	főiskolai docens
2003-2004:	NYME	
2005:	Közgazdaságtudományi Kar	egyetemi adjunktus
	DE Hajdúböszörményi	
	Pedagógiai Főiskolai Kar	főiskolai docens
	Debreceni Egyetem AMTC	
	Műszaki Kar	főiskolai tanár

Nyelvismeret: angol „C” középfok

Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)

1. Dr. Varga Emilné Dr. Szűcs Edit: *Minőségmenedzsment*, Debrecen, Campus Kiadó, 2005. ISBN 963 86424 91
2. Dr. Husi Géza – Elekes Edit – Dr. Varga Emilné Dr. Szűcs Edit: *A rendőri munka minőségfejlesztésének alapjai*, Nyíregyháza, 2006. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Rendőr-főkapitányság, ISBN-13: 978-963-06-1322-4
3. Dr. Varga Emilné: *Szervezeti kultúra, szervezeti magatartás* NYME Közgazdaságtudományi Kar, Sopron, 2001.
4. Dr. Varga Emilné Dr. Szűcs Edit: *Reengineering*, NYME K Közgazdaságtudományi Kar, Sopron, 2002.
5. Dr. Varga Emilné Dr. Szűcs Edit: *Minőségmenedzsment rendszerek fejlődése*, DE HPFK, 2003.

Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából a legfontosabb 5 publikáció felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):

1. Dr. Varga Emilné – Husi Géza, *Önértékelési útmutató a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság önértékelési folyamataihoz, a TQM bevezetésének első lépéséhez*, Debrecen, 2001.
2. Dr. Varga Emilné, *Tanulmány a TQM bevezetéséről a Magyar Köztársaság Katasztrófavédelmi Szervezetében*, BM, 2001.
3. Dr. Varga Emilné: *Megvalósíthatósági tanulmány a Soproni Ipari és Innovációs Park területén létesítendő Inkubátorhához*, Sopron, 2001.
4. Dr. Varga Emilné: „A gazdasági folyamatok elmélete és gyakorlata” doktori (PhD) program minőségbiztosítási eljárásai, NYME KTK, Sopron, 2001. (MAB által elfogadva).
5. Debreceni Egyetem minőségbiztosítási rendszerének kialakítása, intézményi Minőségügyi Kézikönyv elkészítése, 2005. Egyetemi Tanács által elfogadva.

Tudományos/szakmai közéleti tevékenység/ nemzetközi kapcsolatok:

Szervezet	Funkció
Gépipari Tudományos Társaság	(tag)
Magyar Minőség Társaság	(tag)
Logisztikai Egyesület	(tag)
Debreceni Egyetem Rektori Tanács	(tag)
Debreceni Egyetem Szenátus	(tag)
Debreceni Egyetem	(elnök)

Minőségfejlesztési Bizottságának
MAB Minőségfejlesztési Bizottság (tag)
Central and Southeast European
Innovation Area (CEIA) (elnök)

Nemzetközi kapcsolatok:

Technical Univ. of Cluj, Kolozsvár, Románia, együttműködés közös
tananyagfejlesztés Gyenge Csaba
Budapesti Műszaki Egyetem és a New York Állami Egyetem közös TQM projekt

4. Nyilatkozatok

Az oktatói lista munkaügyi igazolással, külső oktatók nyilatkozatai

ssz		Név	Szül. ideje	FIR azonosító
1	Dr.	Bács Zoltán	19690408	71953865818
2	Dr.	Berde Csaba habil.	19510704	71954119553
3	Dr.	Csapó Zsolt	19690210	71953866501
4	Dr.	Darabos Éva	19590409	71954147683
5		Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó	19750118	71953627208
6	Dr.	Dienesné Dr. Kovács Erzsébet	19530313	71954076590
7	Dr.	Ertsey Imre	19470112	71954013367
8	Dr.	Felföldi János	19681225	71953585260
9	Dr.	Herdon Miklós habil.	19501117	71954098373
10	Dr.	Kárpáti László habil.	19480515	71954031525
11	Dr.	Nábrádi András habil.	19560514	71954132635
12	Dr.	Pető Károly habil.	19581124	71954198913
13	Dr.	Posta László	19661219	71953759495
14	Dr.	Szűcs István	19680823	71953868856
15	Dr.	Tarnóczi Tibor	19520519	71955336433
16	Dr.	Varga Emilné Dr. Szűcs Edit habil.	19550509	71953649250

Igazolás

Minden felsorolt oktató a vonatkozó jogszabályi előírás szerinti „kizárólagossági” nyilatkozatot adott a FOI-nek.

Debrecen, 2008. július 22.

Dr. Fésüs László
rektor

Az intézményvezető nyilatkozatai

A Debreceni Egyetem Rektorának

SZÁNDÉKNYILATKOZATA

A VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS MESTERSZAK OKTATÓINAK

FOGLALKOZTATÁSÁRÓL

Mint a Debreceni Egyetem Rektora nyilatkozom, hogy a Debreceni Egyetem

Vállalkozásfejlesztés mesterképzési szak

szakindítási kérelmében megnevezett oktatóknak foglalkoztatását biztosítani szándékozom. A fenti képzés zavartalan működése érdekében a foglalkoztatást a képzés legalább egy ciklusára biztosítom, és egyben gondoskodom a bemutatott személyi feltételek szakmai megfelelőségének fenntartásáról.

Debrecen, 2008. július 22.

Dr. Fésüs László
rektor

P. H.

V.

A szakindítás kutatási és infrastrukturális feltételei

1. Országosan (és nemzetközileg) elismert tudományos műhely(ek) és együtt dolgozó szakmai közösséggel bíró alapvető K+F bemutatása

A szakhoz kapcsolódó tudományos műhely a szakot szervező és irányító Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar Üzemtani Iskolája, valamint Doktori Iskolája. Mindkét műhely országosan és nemzetközileg is elismert.

A Kar belső oktatóinak jelentős része minősített (44 fő), amely az intézményben folyó tudományos munka jelentőségét mutatja.

A Kar hallgatói évek óta részt vesznek a Tudományos Diákköri Konferenciákon, ahol a hallgatók zöme helyezett, vagy különdíjazott. Az Országos TDK-n közülük sokan értek el kiemelkedő eredményeket.

Az 1993-ban indított doktori iskolánkban eddig 51 fő szerzett Ph.D. fokozatot. A rendszerben lévő 149 hallgatóból 99-en szereztek abszolutóriumot. A kar minden vezető oktató munkatársa belső tagja a Doktori Iskolának.

A karon működő kutatócsoport: az MTA-DE Vidék-, és Agrárökonómiai Kutatócsoport, mely a támogatott kutatóhálózat társult tagja. A Kutatócsoportban résztvevő professzorok: Borsos János DSc a kutató csoport vezetője, Szabó Gábor DSc, Lazányi János DSc, Fehér Alajos CSc, Nábrádi András CSc, Nemessályi Zsolt CSc, Nagy Géza CSc A Kutató csoport az MTA Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa (AKT) 2004. október 4. döntése alapján működik.

Oktatóink rendszeresen részt vesznek hazai és nemzetközi konferenciákon résztvevőként, valamint számos esetben szervezőként is. Ezek közül kiemelhető az „Agrárgazdaság, Vidékfejlesztés, Agrárinformatika” (AVA) nemzetközi konferenciasorozat, melyet minden páratlan évben szervezünk. Szintén intézményünkhöz kapcsolódik az „Agrárinformatika a Felsőoktatásban”, társszervezőként az „Informatika a Felsőoktatásban” elnevezésű konferencia.

Az alkalmazott (gyakorlati) kutatások terén Karunk, illetve ennek jogelődje több mint 40 éve foglalkozik a K+F (innovációs) fejlesztési munkákkal.

A Kar kutatómunkája az alábbi csoportokba sorolható:

- regionalizmus és vidékfejlesztés;
- élelmiszergazdasági vállalkozások versenyképességének vizsgálata, termékpálya elemzések;
- ágazati gazdaságtan kutatások, elemzések
- módszertani kutatások (kockázatmenedzsment, többváltozós módszerek)
- biomassza hasznosítás, megújuló energiaforrások és a hasznosítási lehetőségek ökonómiai vizsgálata;
- a Nemzeti Fejlesztési Terv és a hozzákapcsolódó intézményrendszer vizsgálata;
- szaktanácsadás és módszertana;

A kutatási témákban az elmúlt években jó kapcsolatot alakítottunk ki más kutatóintézetekkel, vállalkozásokkal, kutatási partnereink között tudhatjuk a következő szervezeteket (abc betűrendben):

- Agrárgazdasági Kutató Intézet,
- Agrárkamara,
- Corvinus Egyetem
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium,
- Hajdúgabona Zrt.,
- Károly Róbert Főiskola,
- Kaposvári Egyetem,
- Kasz-coop Kft,
- KITE Zrt.,
- Master Good Cégcsoport,
- Nyíregyházi Főiskola,
- Nyugat-magyarországi Egyetem,
- Pannon Egyetem,
- Szegedi Tudományegyetem,
- Szent István Egyetem.

Jelenleg folyó kutatási programok (abc betűrendben):

- 225891-CP-1-2005-1-FR-GRUNDTVIG-G1, E-Learning in Ag. education
- A Balatoni Halászati Zrt. tógazdasági haltermelésének átfogó elemzése és fejlesztési lehetőségei
- A biológiai sokféleség megőrzését szolgáló újszerű mező- és vadgazdálkodási technológia- és termékfejlesztés
- A Lobelia inflanta hatóanyag termelésének optimalizálása dohányzás elleni készítmény előállításának céljából.
- A racionális tápanyag-gazdálkodást elősegítő talajvizsgálati módszerek alkalmazása
- A ragadozó és gyomhal-fajok előállításának ökonómiai és piaci elemzése
- Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása a baromfi ágazatban. EA_HID_05-DEATCBBA. Baross Gábor Program
- Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása a dohányágazatban. EA_HID_05-DEATCBBD. Baross Gábor Program.
- Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása a juhászati ágazatban. EA_HID_05-DEATCEJU Baross Gábor Program
- Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása a sertéságazatban. EA_HID_05-DEATCESE. Baross Gábor Program
- Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása a tejágazatban. EA_HID_05-DEATCKTE. Baross Gábor Program
- Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása a zöldség termékpályán. EA_HID_05-DEATCLZG. Baross Gábor Program
- Ágazatspecifikus innováción alapuló projektek generálása az almaágazatban. EA_HID_05-DEATCLAL. Baross Gábor Program
- EUROLAN, EU VI. Keretprogram
- HAGE 1: HAGE-Nagisz csoport sertéságazati fejlesztésének beruházás orientált vizsgálata
- HAGE 2: Kockázati tényezők feltárása és ráfordítási viszonyok vizsgálata a pulyka és tyúk ágazatban

- Interreg III.B CADSES Program, Parks&Economy - Developing Initiatives Exploiting the Potential of Natural Heritage for Regional Spatial Development Azonsító: 5D197, Cadses 0502/048/HUNTERREG III/B CADSES program
- Interreg III.B CADSES Program Translands - Transversal lands: abbeys and large rivers Azonsító: 5D026, Cadses 0502-055/HU
- Kedvezőtlen adottságú térségek felzárkóztatása mezőgazdasági kultúrák optimalizálásával
- Kitérési lehetőségek a hazai biomassza-energetikában
- NAGISZ: Szimulációs modellek alkalmazása az állattenyésztés döntéstámogatásában
- OTKA 1: Növénytermesztési döntéstámogatás és kockázatelemzés módszertani fejlesztése
- OTKA 2: A francia és a magyar mezőgazdaság összehasonlító elemzése többváltozós statisztikai módszerek segítségével
- OTKA 3: A gabonavertikum komplex beruházás-elemzés módszertani fejlesztése
- OTKA 4: Kockázati tényezők feltárása és gazdasági vizsgálata a sertéságazatban
- Piaci és igényfelmérésen alapuló, valamint vállalati és intézeti kompetencián alapuló hálózatfejlesztési koncepció az Észak-alföldi régióban. Baross Gábor program
- Társadalmi aszimmetriák kezelése közgazdasági és más eszközökkel
- Tiszta és energia hatékony közlekedési eszközök, EU VI. Keretprogram (MOBILIS projekt)
- Vállalkozói és menedzsment készségfejlesztés piacorientált interdiszciplináris rendszere. HEFOP-3.3.1-P.-2004-06-0048/1.0 Humán erőforrás Operatív Program

A tudományos műhely nemzetközi kapcsolatait a 3-4. számú melléklet tartalmazza.

2. A képzés tárgyi feltételei, a rendelkezésre álló infrastruktúra

- **Tantermek, előadótermek, laboratóriumok és eszközellátottságuk, műhelyek, gyakorlóhelyek:**

Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar infrastrukturális feltételei kielégítik a szakokon folyó képzés igényeit. Az elmúlt években olyan fejlesztések realizálódtak, mint a számítógépes hálózat fejlesztése, oktatótermek kialakítása, informatikai labor fejlesztése, melyek mind javították az oktatás infrastrukturális adottságait. A 2000-ben átadott Vezetéstudományi épület (Fényház) négy nemzetközi színvonalú teremmel szolgálja a vezetési és szervezési ismeretek oktatását.

A 2002-ben átadott Táj- és Vidékfejlesztési Központ épülete egy 192 fős, két 63 fős, három 42 fős előadóval és öt gyakorló teremmel járul hozzá szakjaink színvonalas oktatásának lebonyolításához. A Központ három tanszéknek ad helyet: a Vállalatgazdaságtani és Marketing, a Vidékfejlesztési és Agrárgazdasági, és a Számviteli és Pénzügyi Tanszéknek, melyek a Kar szakjainak fontos szakmai pillérei.

Az Agrártudományi Centrum főépülete további termekkel járul hozzá az oktatás zökkenőmentes lebonyolításához, ezek befogadóképessége 40 és 200 fő között van. A Színházterem kettős funkciójú, - előadó és színház - 380 hallgató számára biztosít férőhelyet, és különböző rendezvények, események helyszínéül szolgál.

- **Számítástechnikai, oktatástechnikai ellátottság:**

A karon folyó képzések feltételei az elmúlt években elnyert pályázatok révén lényegesen javultak. A hallgatók a Gazdasági- és Agrárinformatikai Tanszéken a kontaktórák, valamint a szervezett egyéni felkészülés keretében 7 db 17-22 gépparkból álló gyakorlótermet vehettek igénybe, továbbá egy új taniroda is rendelkezésükre áll. Az oktatótermek mellett két új szerver került beszerzésre az elmúlt (2006-2007) tanévben. A karhoz befolyó szakképzési hozzájárulások segítségével multimédiás labor is kialakításra került a Kar épületében. A meglévő számítógépes eszközállománnyal együtt maradéktalanul, és túlzás nélkül állíthatóan világszínvonalon biztosítható az oktatás.

A hallgatók a jelenlegi informatikai infrastruktúrán elektronikusan elérik az egyetemi informatikai szolgáltatásokat, valamint az internetet, tanulmányaikhoz, szakdolgozataik elkészítéséhez igénybe vehetik azokat, a kari e-learning rendszeren keresztül a hallgatók akár távolról is hozzáférhetnek oktatási anyagaikhoz. A postsecondary képzésben résztvevő hallgatók számára – a jelenlegi létszám mellett – az egyéni gépkezelést igénylő tárgyak esetén az 1 fő/gép hozzáférés biztosítható.

Számítógép-hálózatunkat folyamatosan korszerűsítjük. A gerinchálózat a DE 2.4 Gbit/s központi Internet elérés már több végpontokon érzékelhető, a hálózati aktív eszközöket pályázati forrásokból folyamatosan cseréljük, fejlesztjük. Hallgatói informatikai szolgáltatások: levelező rendszer, hálózati és lokális vírusvédelem, informatikai tanácsadás, számítógépes termék órarenden kívüli hozzáférése stb.

Oktatástechnika: Az előadótermek és szemináriumok írásvetítővel és számítógépes projektorral teljes körűen felszereltek. A Kar oktatói kivétel nélkül rendelkeznek asztali számítógéppel, laptoppal. A kommunikációs készségek fejlesztésére 2007-ben teljes körűen felújítottuk a vezetéstudományi laborunkat.

- **Könyvtár ellátottság, a papíralapú illetve elektronikusan elérhető szakmai folyóiratok, továbbá a szak szempontjából fontos szakkönyvek rendelkezésre állásának (internetes elérhetőségének) bemutatása:**

Az Agrártudományi Könyvtár országos feladatkörű nyilvános szakkönyvtár. A könyvtári állomány 95%-a szakkönyv, 5%-a szépirodalom. A könyvállomány 10%-a idegen nyelvű, elsősorban angol és német. Könyvtárunk a hazai szak- és tudományos folyóiratokból több mint 300-félével rendelkezik, míg a külföldi szakirodalom periodikaiból 107 cím áll az oktatás és kutatás szolgálatában. A könyvtár állományának 80%-a a központi könyvtárban, 20%-a a tanszéki könyvtárakban található meg.

Könyvtárunkban 1991 óta működik számítógépes hálózat. Ez időtől lehet keresni a könyvtár on-line katalógusában. Az állományunk 90%-a (könyvek és folyóiratok) kereshető hálózaton. A könyvtár kölcsönzőjében szabad polcon található a legfrissebb és keresett szakirodalmi dokumentumok, illetve válogatva szépirodalmi művek. Az olvasóteremben közel 3.000 magyar és idegen nyelvű szakkönyv és folyóirat található. Egyetemi könyvtárként és tudományos szakkönyvtárként megfelelő terjedelemben, mélységben és összetételben gyűjti a Debreceni Egyetem Agrár- és Műszaki Tudományok Centrumában oktatott és kutatott diszciplínák és határterületeik irodalmát, az egyetemi hallgatóság tanulmányaihoz és általános műveltsége elmélyítéséhez szükséges könyvtári dokumentumokat, azt a magas szintű tudományos ismeretterjesztő irodalmat, amely az oktatók, dolgozók, hallgatók, valamint a kutatási és önművelési célból hozzá forduló külső olvasók tudományos látókörét szélesíti.

A könyvtár feladatának tekinti, hogy az egyetem hallgatóit, oktatóit, kutatóit és egyéb dolgozóit szakirodalommal, valamint szakirodalmi információval lássa el, segítse az általános műveltség terjesztését és elmélyítését könyvtári eszközökkel, az egyetem könyvtári hálózatának központjaként szakmai segítséget nyújtson az oktatási szervezeti egységekben (karok, intézetek, tanszékek) működő könyvtáraknak és elősegítse könyvtári rendszerré integrálódásukat; szakmailag felügyelje az oktatási szervezeti egységekben működő könyvtárak könyvtári-információs munkáját, kiszolgálja a régió szakembereit, könyvtárszakmai kérdésekben az egyetem és az Agrár- és Műszaki Tudományok Centruma vezetése számára döntés-előkészítő munkát végez. Az elektronikus források közül a következők állnak rendelkezésre: CABI, FSTA, a Web of Sciences, a SWETSNET adatbázisok, az Országos Dokumentumellátó Rendszer közös katalógusa, az OSZK Nektár katalógusa, az OMK cikk-, ill. könyvkatalógusa, a Budapesti Közgazdasági és Államigazgatási Egyetem katalógusa, az OSZK Nemzeti Periodika Adatbázisa, a BMGE-OMKK cikk-katalógusa, a Pressdok, valamint a Wageningeni Egyetem Agralin katalógusa, az EISZ, az EBSCO, az Econlit, az EI Tech Index.

A helyi könyvtár mellett hallgatóink alanyi jogon könyvtári tagok a DE Központi Nemzeti Könyvtárának, amely az Országos Széchenyi Könyvtár után a második legnagyobb az országban.

- **Az oklevél megszerzéséhez szükséges idegen nyelvi követelmények teljesítésének körülményei:**

Nyelvoktatási célokat az Agrár- és Műszaki Tudományok Centrumán belül 4 db számítógépes (13 fő) és 1 db hagyományos nyelvoktatási kabinet (25 fő) segíti. Ezen túl az egyetem Idegennyelvi Központja biztosítja a nyelvtanulás maradéktalan lehetőségét. Az egyetem 2007-ben akkreditált DEXAM nyelvvizsga központja, a Zöld út Központ helyben is lehetővé teszi hallgatóinknak a szükséges nyelvismeret és nyelvvizsga bizonyítványok megszerzését.

A követelményeket az előterjesztésben korábban részleteztük.

- **A hallgatói tanulmányok eredményes elvégzését segítő szolgáltatások, juttatások, a biztosított taneszközök (tankönyv, jegyzet ellátás stb.):**

Könyvtári kölcsönzés, könyv és jegyzetbolt, saját tankönyv és jegyzetkiadási tevékenység, meglévő oktatási anyagok elektronikus formában való elérhetősége.

- **A tanulmányi ügyekkel kapcsolatos adminisztráció feltételei:**

Az Oktatásszervezési és Minőségbiztosítási Hivatal kellő tapasztalatokkal rendelkezik a tanulmányi ügyekkel kapcsolatos adminisztrációban, amely a hallgatóink általános megelégedésére jelenleg csaknem háromezer hallgatónk ügyeit intézi. 2002-től a Neptun, 2006-tól pedig a az ETR rendszer került bevezetésre.

- **A normatív finanszírozáson kívüli egyéb források:**

Az oktatás infrastrukturális feltételeinek javításában nagy segítséget jelent a szakképzési és az innovációs hozzájárulások felhasználása is. A képzések feltételeit a költségtérítéssel képzésből származó bevételek is javítják.

- **Az oktatás egyéb, szükségesnek ítélt feltételei:**

Az intézmény - tanrendi keretek, Diák Sport Egyesület kereteiben, ill. a szabadidőben egyaránt - széleskörű sportolási lehetőséget is biztosít. Rendelkezésre áll megfelelő méretű, és minőségű AMTC sportcsarnok, tornaterem, aerobic terem, kondicionáló terem, továbbá szabadtéri atlétikai, labdarúgó és salakos kézilabda és teniszpályák, valamint a várossal meglévő együttműködés értelmében a rendezvénycsarnok és a sportuszoda használata.

V.3. Intézményvezetői nyilatkozat a kapacitásokról

A Debreceni Egyetem Rektorának

NYILATKOZATA

Mint a Debreceni Egyetem Rektora nyilatkozom, hogy a Debreceni Egyetem

Vállalkozásfejlesztés mesterképzési szak

indításához szükséges szellemi és tárgyi kapacitást valamint az oktatás minden egyéb személyi és tárgyi feltételét képes biztosítani, ami a kérelemben tervezett létszámú hallgató megfelelő színvonalú képzését lehetővé teszi.

Debrecen, 2008. július 22.

Dr. Fésüs László
rektor

Mellékletek

VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS MESTERSZAK

3. sz. melléklet

ORSZÁG	Város	Nyelv	Egyetem Honlap	Szerződés Érvényessége
AUSZTRIA	Bécs	Német	Universität für Bodenkultur Wien	2007-2013
BELGIUM	Gembloux	Francia	Faculté Univ. Des Sciences Agronomiques de Gembloux www.fsagx.ac.be	2007-2013
	Gent	Angol	Univ. Gent www.ugent.be	2007-2013
	Leuven	Angol	Katholieke Universiteit Leuven www.agr.kuleuven.ac.be	2007-2008
	Liège	Francia	Haute École de Charlemagne	2007-2008
	Louvain-La-Neuve	Francia	Université Catholique de Louvain www.ucl.ac.be	2006-2009
CSEHORSZÁG	Prága	Angol	Czech University of Life Sciences www.czu.cz	2007-2013
HORVÁTOR SZÁG	Brno	Angol	Mendel University of Agriculture and Forestry Brno www.mendelu.cz	2007-2008 2005-2010
	Zágráb	Angol	University of Zagreb	2004-2009
NÉMETORSZÁG	Stuttgart	Német	Universität Hohenheim www.uni-hohenheim.de	2007-2008
	Berlin	német	Humboldt Universität zu Berlin www.agrar.hu-berlin.de	2007-2009
	München	német	Technische Universität München www.tu-muenchen.de	2007-2008
	Kiel	német	Christian Albrechts Universität zu Kiel www.uni-kiel.de	2007-2008
	Rostock	német	Universität Rostock www.uni-rostock.de	2007-2008 2003-2008
DÁNIA	Frederiksberg (Koppenhága)	angol	University of Copenhagen www.life.ku.dk	2007-2010
SPANYOLOR SZÁG	Zaragoza	spanyol	Universidad San Jorge www.usj.es	2007-2008
	Zaragoza	spanyol	Universidad de Zaragoza www.unizar.es	2007-2008
	Lleida	spanyol	Universitat de Lleida www.udl.es	2007-2013
FINNORSZÁG	Joensuu	angol	University of Joensuu www.joensuu.fi	2006-2010
	Jyväskylä	angol	University of Applied Sciences www.jamk.fi	2007-2009
	Helsinki	angol	University of Helsinki www.helsinki.fi	2007-2008

VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS MESTERSZAK

FRANCIAORSZÁG	Angers	francia	Ecole Supérieure d'Agriculture d'Angers-FESIA www.groupe-esa.com	2007-2008
GÖRÖGORSZÁG	Lyon	francia	Université Jean Moulin Lyon3 www.univ-lyon3.fr	2007-2008
	Athén	angol	Technological Educational Institution of Athens www.teiath.gr	2006-2008
	Heraklion	angol	Technological Educational Institute of Crete www.teiher.gr	2007/2008
	Volos	angol	University of Thessaly www.uth.gr	2007-20010
ÍRORSZÁG	Limerick	angol	University of Limerick www.ul.ie	2007/2008
	Galway	angol	Galway-Mayo Institute of Technology www.gmit.ie	2007/2008
OLASZORSZÁG	Viterbo	olasz, Ph.D. szinten angol	Università Degli Studi della Tuscia www.unitus.it	2006-2008
	Pisa	olasz, Ph.D. szinten angol	Università di Pisa www.unipi.it	2007-2009
	Udine	olasz, Ph.D. szinten angol	University of Udine www.uniud.it	2007-2013
LITVÁNIA	Kaunas	angol	Lithuanian University of Agriculture www.lzuu.lt	2007-2010
HOLLANDIA	Wageningen	angol	Wageningen University www.wau.nl	2006-2009
PORTUGÁLIA	Vila Real	portugál Ph.D. szinten angol	Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro http://www.utad.pt	2006-2009
LENGYELORSZÁG	Poznan	angol	The August Cieszkowski Agricultural University of Poznan www.au.poznan.pl	2007-2008
	Wroclaw	angol	Wroclaw University of Environmental and Life Sciences www.ar.wroc.pl	2007-2010
	Varsó	angol	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego www.sggw.pl	2007-2010

VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS MESTERSZAK

ROMÁNIA	Sibiu	angol	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu www.ulbsibiu.ro	2007-2008
	Oradea	angol	Universitatea din Oradea www.uoradea.ro	2007-2010
SVÉDORSZÁG	Uppsala	angol	Swedish University of Agricultural Sciences www.slu.se	2007-2009
SZLOVÁKIA	Nitra	angol	Slovak University of Agriculture in Nitra www.uniag.sk	2007-2008 2002-2007
TÖRÖKORSZÁG	Adana	angol	Cukurova University www.cukurova.edu.tr	2007-2008
EGYESÜLT KIRÁLYSÁG	Chelmsford	angol	Writtle College www.writtle.ac.uk	2007-2008

A Debreceni Üzemtani Iskolához, valamint a Doktori Iskolához, mint kutatási műhelyekhez kapcsolódó nemzetközi kapcsolatok felsorolása (abc betűrendben)

- China Agricultural University (Prof. Dr. Zhangliang Chen)
- Central Finland Chamber of Commerce, Jyväskylä, (Uljas Valkkeinen, president)
- Czech University of Life Sciences in Prague, Faculty of Economics and Social Sciences, (dean: dr. prof. dipl. Ing. Miroslav Svatos CSc, vice rector prof. Dr. Ivana Ticha).
- DG Research at the European Commission - Eurobarometer – Social aspect of the biotechnology, Brussels
- Ecole Supérieure D’agriculture D’Angers, France, (Prof. Dr. J. Saudubray)
- Hohenheim University, Stuttgart, Germany (Prof. Dr. J. Zeddies)
- Hokkaido University, Japan (Prof. Dr. Takaaki Otahara)
- Humbolt University, Berlin, Germany (Prof. Dr. Harold Wicke)
- INSA Lyon – Environmental management course - Lyon, France
- Interuniversity Consortium for Life Science and Related Sciences, ICA, Vienna, Austria (Simon Heath)
- Iowa State University, Ames, IOWA, USA (Prof. Dr. Stanley R. Johnson)
- Sapientia University, Tirgu-Mures, Romania
- Scottish Agricultural College, Aberdeen, Scotland, UK (Prof. Dr. David McKensie)
- Slovak University of Agriculture, Nitra, Slovakia (dean prof. dr. dipl. Ing. Peter Bielik Ph.D.)
- Timirjazovszkaja Agricultural University – Moscow, Russia (Prof. S. Jarikov)
- Univ. Babes Bolyai, Cluj Napoca, Romania
- University of Oradea (Prof. Dr. M. Csép)
- University of Rostock, Germany (Prof. Dr. P. Mayer)
- University of Udine, Italy (Prof. Dr. Franco Rosa)
- University of Arcansas, Fayetteville, USA (Prof. Dr. Mark Chochran)
- University of Belgrad, Serbia
- University of Bristol, UK (C. Maslin)
- University of California (C. McCracken)
- University of Gembloux (Prof. L. Chateau)
- University of Gent, Belgium (Prof. Dr. Xavier)
- University of Minnesota (Prof. V. M. Paraskov)
- University of Newcastle upon Tyne, Centre for Urban and Regional Development Studies,
- University of Novi Sad, Serbia
- University of Perugia, (Prof. A. Ciani)
- University of Reading (Prof. Dr. D. Keatinge)
- University of Strathclyde, UK Glasgow (Dr. L. Stefani)
- University of Sussex (Prof. Dr.J.H.Farrant)
- University College Dublin, Ireland (Prof. Dr. J. Oconor)
- Wageningen University. (WAU) – Wageningen, The Netherlands (Prof. Dr. Wim Heijman)
- Warsaw University of Life Science, Faculty of Agricultural Economics, Warsaw, (dean: prof. dr. habil Bogdan Klepacky Ph.D., Prof. Dr. Edward Majeński).
- Writte College, Essex, UK (Dr. A. Fieldsend)
- Zagreb University, Faculty of Agronomy, (Prof. Josip Juracak, vice dean)